

ପିର ସଂକ୍ଷେପ ବବରଣ ଲେଖିଥିଲୁ । କଟକ-
ରେ ଏଥିପ୍ରତି ଏକ କମିଟି ବସି ସନ ୧୮୭୦
ମାସରେ ଯେଉଁ ସାମ୍ବଲପୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ ଓ ଯାହା ଜଳ
କଳା ଗବେଷଣାରେ ଶ୍ରୀମାତା ଜୋଇଅଣ୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଦର୍ଶ ତାହାର ଅର୍ଥର ଲେବଲ
କେତେଗ୍ରହଣ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋ-
ଇଅଛି । ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସାର କଥା ଏହି ଯେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲା ବନ୍ୟା ଉତ୍କଳରେ ଏକ ସଦର
କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ ହେବ । କମିଟିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ ଏମାନଙ୍କ
ସଂଖ୍ୟା ୧୧ କି ୧୩ ଜଣ ହେବ ଏଥିମଧ୍ୟରେ
୮ କି ୯ ଜଣ ଓ ୩ କି ୪ ମୁଖ୍ୟମାନ ହେବେ ।
ଏହାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଜଣେ ବେତନହୀନ ସେ-
କ୍ରେଟରୀ ରହିବେ ତାହାଙ୍କ ବେତନସବୁ ମଠଉପ-
ରେ କଲେଜି ହୋଇ ଅଦାୟ ହେବ । ଏହି
ସଦର କମିଟିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଓ ଗାସନରେ
ସମସ୍ତ ସଦାବର୍ତ୍ତୀ ମଠ ରହିବ । ଏସର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦାବର୍ତ୍ତୀ ମଠ ବା ଅଗ୍ରମ ସଙ୍ଗଣେ
କୌଣସି ଏଲେମେଣ୍ଟାରୀ ସ୍ଥାନୀୟ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ ହେବ ।
ଏଥିର ମେମ୍ବର ଉଚ୍ଚତର ଜଣ ହେବେ । ଯେଉଁ
ଧର୍ମର ମଠ ସେହି ଧର୍ମର ଲୋକ ଉହିଁରେ
ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ । ସ୍ଥାନୀୟ କମିଟି ସଦର
କମିଟିର ଅଧୀନରେ ବର୍ମ କରବେ ଓ ସଦର
କମିଟି ସ୍ଥାନୀୟ କମିଟି ଓ ମଠର ମହନ୍ତ ପ୍ରଭୃତି
ମାର୍ଗଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଯେନିୟମରେ ବର୍ମ୍ୟ କରିବାକୁ
ହେବ ଉହିଁର ନିୟୁତାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବେ ।
ସଦର କମିଟିର କୌଣସି ମେମ୍ବରର ପଦବୃତ୍ତ୍ୟ
ହେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କମିଟିର ବନ୍ୟା କଲେ-
କ୍ଟରଙ୍କ ମନୋମତ ମତେ ନୁହେଁ ମେମ୍ବର
ନିୟୁକ୍ତ କରବେ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ କମିଟିର ମେମ୍ବର
ସଦର କମିଟିରୁ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ । ମହନ୍ତ
ପ୍ରଭୃତି ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ନିୟୁକ୍ତ ଓ କରଖାସ୍ତ
କରବାର ଅଧିକାର ସଦର କମିଟିରୁ ହେବ ।
ସ୍ଥାନୀୟ କମିଟି ମାର୍ଗଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିକରଣ ଓ
ପଦବୃତ୍ତ୍ୟ ବିଷୟରେ ସଦରକମିଟିକୁ ରିପୋର୍ଟ
କରବେ । ସଦର କମିଟିର ମେମ୍ବରମାନେ
ଧର୍ମର ବାଧା ନ ଥିଲେ ମଠ ଓ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମିକ
ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ସମସ୍ତ
ହେତୁକ ସହ ନେତ୍ରି ପାଇବେ ଓ ହଲଫଦେଇ
ଗୁହାଳ ଜୋବାହରକୀ ନେଇ ପାରିବେ ।
ସିକଲ କୋର୍ଟ ଏହାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ଗୁହାଳ
ଜାନରେ ସମନକାରୀ କରବେ । ସଦରକମିଟି

ବନ୍ୟା ସ୍ଥାନୀୟ କମିଟିର ମେମ୍ବରମାନେ ଅପଣା
କର୍ମରେ ସୁଖି ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚରଣ କଲେ କେ-
ଫ୍ୟୁନିଶ୍ନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧିକାରୀମାନେ କରଖାସ୍ତ
ହୋଇ ପାରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହନ୍ତ ଅଧିକାରୀ
ଅଧିକାରୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶକର ଏକ ଉତ୍କଳସ୍ତରୀ ଅ-
ପଣା ଉତ୍କଳସ୍ତରୀୟ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ
ହେବେ । ଉକ୍ତ ଉତ୍କଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ବନ୍ଦବର
ସଦର କମିଟିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ରହିବେ ଯେ
ଉତ୍କଳ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଉତ୍ତରୀ ତାହା ଫିର୍ମାଦିକ
ଓ ଉତ୍କଳିକ ବ୍ୟକ୍ତି ତାହାଙ୍କ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ
ହେବ । ଉତ୍କଳ ନ ଥିଲେ ସଦର କମିଟି ସ୍ଥା-
ନୀୟ କମିଟିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଜ ଜଣେ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ
କର୍ମରୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବେ । କୌଣସି ମହନ୍ତ
ଅଧିକାରୀ ବା ମାର୍ଗଦର୍ଶକର ଚୁକ୍ତିକରଣ, ବା-
ର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଖି ଅଧିକାରୀ ଦାନସମ୍ପତ୍ତି ଅପବ୍ୟୟ
କରବାର ଦେଖାଗଲେ ସଦର କମିଟି ତାହାକୁ
ବାହାର କରି ଦେଇ ପାରିବେ । ସଦର କମି-
ଟିର ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜାରି ହୋଇ
ପାରିବ । ସଦର କମିଟିର ସମସ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳରେ
ହେବ ଓ ବେକ୍ଟରୀ ସମସ୍ତ ଲେଖା ପତ୍ରି କର୍ମ
କରବେ । ଏ ଅଭିନୀତରେ ବାର୍ଯ୍ୟ କରବାର
ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ସବୁ ମଠଉପରେ କଲେଜି ହୋଇ
ଅଦାୟ ହେବ ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଠ ସଂଖ୍ୟା
ମୋକଦ୍ଦମା ଉତ୍ତରୀଦର ଖର୍ଚ୍ଚା ସେହି ମଠରୁ
ଅଦାୟ ହେବ । ସଦର କମିଟି ଓ ସ୍ଥାନୀୟ
କମିଟି ଦାତାମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ସମସ୍ତ
ଅଧିକାରରେ ଗଣ୍ୟ ହେବେ । ସଦର କମିଟି
ଅଧିକାରୀ ସ୍ଥାନୀୟ କମିଟିର ଏ ଅଭିନୀତରେ
କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ଯେ କେହି ବାଧା ଦେବ ସେ
ସରକାରୀ କର୍ମରୁ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମରେ
ବାଧା ଦେବାର ଜ୍ଞାନ ହେବ । ଅଧିକାର କେ-
ବଳ ସଦର କମିଟିର ରୁକ୍ତୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ତାହାଙ୍କ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ରୁକ୍ତୁ ହେବା ମୋକଦ୍ଦମା ଦିନ ଅଭି-
କିଛି ଶୁଣିବେ ନାହିଁ । କୌଣସି ମଠର ମହନ୍ତ
କି ଅନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ କର୍ମରୁ ଅଧିକାରୀ ସ୍ଥାନୀୟ
କେନ୍ଦ୍ର ମେମ୍ବର ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମରେ ସୁଖି
କଲେ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କେନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି
କି ଯାହାର ଉକ୍ତ ମଠକୁ ସିଦ୍ଧା ଅଧିକାର
ଅଛି ଅଧିକାରୀ ସଦା ସିଦ୍ଧା ଅଧିକାରୀ କରବାରୁ
ସେମାନ ସହକାରୀ ହୋଇଅଛି ସଦର କମିଟି
ନିକଟରେ ନାଲିଗ କରି ପାରିବ ଓ ସଦର କମିଟି
ଉକ୍ତ ମହନ୍ତ କି ମେମ୍ବର ପକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚତ କର୍ମ

କରବାର ଅଧିକାର ଦେବେ ଓ ଶେଷରେ ମଧ୍ୟ
କଥର ପାରିବେ । ଏ ଅଭିନୀତରେ
କୌଣସି ମୋକଦ୍ଦମା ଅଧିକାରରେ କରବାରକୁ
ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଅନୁମତି
ନେବାକୁ ହେବ । ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଅଧିକାରୀ
ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଚାର
ପଞ୍ଚାୟତରେ ହୋଇ ପାରିବ । ଯେ ସମସ୍ତ
ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ପତ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଏମାନ ନିୟୁତ
ଅଛି କି ଦାତାଙ୍କର ବ୍ୟାୟ ଲୋକ ଉହିଁର
ଉତ୍କଳସ୍ତରୀୟ ହେବେ ଉହିଁ ପକ୍ଷରେ ଏ ଅଭିନୀତ
ପ୍ରଚଳ ହେବ ନାହିଁ । ସଦର କମିଟି ଅନୁସ-
ନ୍ଧାନ କରି ଯେ ସମସ୍ତ ମଠପ୍ରତି ଏ ଅଭିନୀତ
ଚଳାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ
ଉହିଁର ତାଲିକା ପଠାଇବେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରି ଗବେଷଣାରେ ଘୋଷଣା
ଦେଲେ ସେ ମଠପ୍ରତି ଅଭିନୀତ ପ୍ରଚଳିତ ହେବ ।
ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଦାନ ସମ୍ପତ୍ତିପ୍ରତି ସନ ୧୮୭୩
ସାଲର ୧୦ ଅଭିନୀତ ଅଧିକାରୀ ମତେ କମିଟି
ନିୟୁକ୍ତ ହୋଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଅଭିନୀତର
ମାତ୍ରକ ଏଥିର ଅଧିକାରରେ ଅଧିକ ।

ଉପର ଲିଖିତ ବବରଣରୁ ସାଧକମାନେ
ଦେଖିବେ ଯେ ମାତ୍ରାକର ପ୍ରସ୍ତାବଠାରୁ ଏହା
ଅନେକ ଅଂଶରେ ସହଜ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଙ୍କର ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ନିରସେଷ ଭାବ ସହଜ
ଧ୍ୟାନ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଯେମନ୍ତ ମହ-
କୁମା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଧିକାରୀ ଉତ୍ତରୀ ଭେମନ୍ତ ସଦର
ଓ ସ୍ଥାନୀୟ କମିଟିଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କ
ହୋଇଅଛି । ଶୁକ୍ରାଧିକାରୀ ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା
ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକଙ୍କୁ କୌଣସି ମଠର ଭଲ ମନ୍ଦ
ଜାଣିବାର ଅନେକ ସୁଯୋଗ ହେବ ଏବଂ ସବୁ-
ବାନ୍ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟୟ ଓ
କ୍ଳେଶ ନଦା କମିଟିଙ୍କ ନିକଟରେ ଶୁଣାଇ କରି
ପାରିବେ । ଅନୁମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ବିସ୍ତାର ଯେ
ଏହାଦ୍ୱାରା ସଦାବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅପବ୍ୟୟ ନିର୍ବା-
ରଣ ହେବ ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଅନୁଗ୍ରହ
କରୁଁ କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏସର ଅଭିନୀତ ପ୍ରଚଳିତ
କରବା ବିଷୟରେ ଅଭିକଳମ୍ପ କରିବେ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଉତ୍କଳର ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଯାଠି କରୁଁ ସେ ଅନୁକ୍ରମ ଚଳେ
ଯୋଗେ ଉତ୍କଳରେ ଗୋଟାଏ କାବୁ ନରୁଥରୁ ମାତ୍ର ପଦକ୍ଷା
କରବାର ଦେଖା ଗଲ ଯେ ତାହା କହାରେ ଶୁଭଖୋଶା

ଅତିରିକ୍ତା

ଉତ୍କଳଧର୍ମିକା ଛା ୨୩ ଉତ୍ତମାଦେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୭୮ ମସିହା ।

ପଦପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଅପେକ୍ଷାକେ ପୁସ୍ତକସମୂହ କହୁଅଛୁ ନ ଅପରାଧକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପଦ ଅପେକ୍ଷାକେ ପଦାବଳୀ ନାହିଁ । ସେହିମାନେ ଦନା ଚକ୍ରିତରେ ପଦ ପଠାଇ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିବେ ଯେ ସେହି କାରଣରୁ ତାହାଙ୍କ ପଦ ପଢ଼ି ପଢ଼ାଇ ଦେବୁଁ ।
ସମ୍ମାନଦତ୍ତ ।

ପୁସ୍ତକ ଗୋଟିଏ ଶୁଭାଶା ।

ପଢ଼ନ ଶିକ୍ଷାସଦ୍ ଗ୍ରାସୁକ ଉତ୍କଳଧର୍ମିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସନ୍ନୟେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଅପେକ୍ଷାକେ ପଢ଼ନାଳୟର ସମ୍ପଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ଯେ ଏଠାରେ "Pooree Free Academy" ନାମରେ ଗୋଟିଏ ମାଉନର ସ୍କୁଲ ଖୋଲି ଅଛି । ଏହି ସ୍କୁଲଟି ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୪ ରୁଗ ବହୁଶୁଭକାରରେ ହେଉନୋହୁଏ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଲିଅମଠରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଅବୈଭବକରୁପେ ଶିକ୍ଷାଲଭ ପୂର୍ବକ ମାଉନର ଶ୍ରୀକୃତ୍ତି ପରୀକ୍ଷା-ଭୀଷ୍ଣି ହୋଇ ଜିଲ୍ଲାପୁଲିସମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବେଶ କରାବେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଅଧିକାର କର୍ତ୍ତୃମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ମାଉନର ସ୍କୁଲଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାଧୀନ ମାଉନର ଓ ଇଂରେଜୀଭାଷାରେ ସମକାଳୀନ ଶୁକ୍ଷ୍ମ-ଲଭ ଅପେକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନଦ୍ୱାରା ଏହି ଉନ୍ନତତର ପୁସ୍ତକରେ ଦରପ୍ରଦାନମାନଙ୍କର ଯେ ଗୋଟିଏ ଅଭୁତ ପୂର୍ବ ଉପକାର ସାଧିତ ହେବ, ଏହା ଦୋଳିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର । ପ୍ରଥମତଃ ଇଉଜିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଗୋଟିଏ ଦରପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦେଶ । ତାହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଜିଲ୍ଲାକର୍ତ୍ତା ବିଦେଶୀୟ ଉଦାରପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଦାନବାହୁଲ୍ୟ ଥିଲେ ସର୍ବା ଦର୍ପମାନ ଚଳମଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି । ଏଥିରେ ପୁସ୍ତକ କଥା ବା କି କହୁବା । ଯାହା ହେଉ ଉଚ୍ଛିନ୍ନତରୁ କାରଣ ସହି ଯେ ପୁସ୍ତକାବଳିମାନେ ଜ୍ଞାନାଭିମୁଖି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ, ଏହା ପୁସ୍ତକ ମାଲିକତ୍ୱ ଓ ଜିଲ୍ଲାକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ଅର୍ଥସ୍ତ୍ରୁ ପାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ବିଦ୍ୟାପ୍ରଦାନ ଗ.ଜାନ.ଗୁଣ ଓ ସୁ ଗାସନର ଅଭିମୁଖି ଫଳ ବେଲିବାକୁ ହେବ । ପରମେଣେ ଅମୂଳ୍ୟକର ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଯାବତ୍ପୂର୍ବ ସମ୍ପଦ ମହାଜ୍ଞାନୀମାନେ ଓ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସୁସ୍ୱାଚିତ-ସାହାଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାୟତା

ବସୟରେ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ । କାରଣ ଏହା ପୁସ୍ତକ ଗୋଟିଏ ଚରଣମ ସୁମହତ୍ ଅଭିମୁଖି ଜରୁର ସମ୍ବେଦନ ନାହିଁ ।

ପୁସ୍ତକ } ବର୍ଣ୍ଣନା ଉଦପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଠକଃ
୧୭-୧୧-୭୮ }

ମହାଶୟ !

ଓଡ଼ିଶାର ସାଧାରଣ ଅମଳଶ୍ରେଣୀ ଏକପ୍ରକାର ଭୟର ପଦାର୍ଥ । ଏଠାରେ ସାଧାରଣ ଅଗିଷ୍ଟି ଲୋକଙ୍କର ବିପ୍ଳାବ ଏହି ଯେ ଅମଳ ଏକଦେଘର ସର୍ବସ୍ୱ । ସାହେବମାନେ ଅମଳଙ୍କର ବଶୀଭୂତ । ଯାହା ଅମଳ ଏ କରନ୍ତୁ ସେହୁତା ହୁଅଇ । ଅମଳ ଏ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରକାର ଟେକ ଦେଖାଇବାକୁ ସୂଚି କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅପରାଧକୁ ବିଗେଷ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ବୋଲି ଅଭିମାନ କରନ୍ତୁ । ଜମିଦାର ଶ୍ରେଣୀଙ୍କ ସେମାନେ ନେଉଅଛୁଅଛୁ ଓ ସାଧାରଣ ମାନଲଭକାରଙ୍କୁ ବୋଧିଲାବାସୀ ପ୍ରାୟ ମଣନ୍ତୁ । ଦେଶୀୟ ହାକିମଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧା ବିଗେଷ ଅପ୍ରାପନ୍ତ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ନ୍ୟାୟିତ୍ୱ ଉପାଧି ଓ ସମ୍ମାନସୂଚକ ପଦମାନଙ୍କରୁ ସୁଦ୍ଧା ବଞ୍ଚିତ କରାକୁ ସାହସୀ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଅମଳଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଗାସନ ବିପ୍ରକାରେ ହେବ? ସେ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ଧୋତର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ବିପ୍ରକାରେ ରହୁତ ହେବ? ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଅସିଷ୍ଟିତକ ଚକ୍ରରେ ଅନୁଚିତ ଟେକପଡ଼ିଆ କରୁପେ ଉଦ୍ଧବ ? ଏହିସବୁ ବିଷୟ ପ୍ରତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ହାକିମଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରା ଉଚିତ । ଯେଉଁ ପୁରୁଣା ଅମଳ ଏ ଅକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସଗତ ଏ ଦୋଷମାନ ପ୍ରକାଳିତ ହେବାର ନୁହେଁ । ତଥାପି ଏବନଗା ସାହେବ ଯେଉଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅମଳ ଓ ମାନ-ଲଭକାରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିଲେ ତାହା ହେଲେ ଅମଳଙ୍କ ଜୁଲମ ବିପ୍ଳବ ପର-ମାଣରେ ଉଣା ହୋଇ ପାରେ । ଅମଳଙ୍କର ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତାହା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ହାକିମମାନଙ୍କର ସର୍ବପ୍ରକାରେ ବୁଝାଇଦେବାର ଉଚିତ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷାର ଭାଗ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ଯେଉଁ ଅନୁଚିତ ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ରୁଚି ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଛି ତାହା ସହଜେ ଉଠିବ ନାହିଁ । ବରଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମଳଙ୍କର ଏକାଦୃଶ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । ମଧ୍ୟ ଯଦି ପ୍ରାୟତା

ଅମଳ ନିୟୁତ୍ତ କରାବା ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷିତଲୋକ ବାଞ୍ଛୁ ରଖନ୍ତୁ ତାହା ହେଲେ ଅମଳ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉନ୍ନତ ଘଟିପାରେ । ତାହା ନ କରା ବିଏ ଦେଲେ ଦିନ ଉନ୍ନେଦିତ୍ୟାସୀ କରାଅଛି ଏହା ବିଷୟ କର ଯେତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମଳ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ହେଉଥିବେ ତେତେ ଦିନ ଏ ଶ୍ରେଣୀର ଉନ୍ନତତା ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ସାଧାରଣ ଉନ୍ନେଦିତ୍ୟାସୀମାନେ ପ୍ରାୟ ଅଳ୍ପ ଶିକ୍ଷିତ ।

ଯାହା ହେଉ ଅମଳ ଶ୍ରେଣୀର ଗାସନ ସର୍ବତୋଭାବେ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ଜୁଲମ ବିପ୍ଳବରୁ ସୁଖି କଲଣି । ଏବନଗା ସାହେବ କୃତ ଓଡ଼ିଶା ଉଦ୍ଧାର ପାଠକଲେ ଅମଳଙ୍କ ଦୌଗ୍ଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସାରିତ ତାହା କେତେକଦୂର ଜଣାଯାଏ । ଉପସଂହାରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ହାକିମମାନେ ଏଥିର ଉନ୍ନତ ବିଧାନ ସକାଶେ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରନ୍ତୁ ।

ମହାଶୟ !

ଅପରାଧକର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ମୋର ଭଲ ଲେଖିତ କେତେକ ଧାତୁକୁ ସ୍ଥାନ ଦାନ କଲେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଲଭୁବୁଁ ।
ଗଜ ଛା ୧ ରୁଗ ଗଜକାର ଦିନ ଅପେକ୍ଷା ଯୋବଲେପୁର ମହାଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିରଠାକୁ ବାସ୍ତରକ ଉତ୍ସବ (ପିଠା ଯାହା) ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦର୍ଶପର ଏ ଦର୍ଶକେତେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବି ଗୋଳମାଳ ନ ଥିଲା ତଥାପି ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରି ଉତ୍କଳରୁ ବ୍ୟାପି ହୋଇଅଛି ବିଷୁ ସେଠାରେ ଅଠଗଡ଼ ଗଜା ସାହେବଙ୍କର ଉତ୍କଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଖି ଅପେକ୍ଷା ବଡ଼ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଲଭୁଲୁଁ ଯଥା ମନ୍ଦିରର ବେଢ଼ା ଉପରେ ପଠା ଉତ୍ତମ ବି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତମାନେ ଯୋତା ମା ୨ ଛିତା ଦେବ ସ୍ତମ୍ଭେ ବୁଲୁ ଅକ୍ତି କିନ୍ତୁ ମନ୍ଦିରର ସଦିର ଦେହୁତ ବାଟେ କେହି ହିନ ଯୋତା ବି ଛିତା ଦେବ ସିଦ୍ଧେ ନାହିଁ । ଏଥି ସକାଶେ ଦ୍ୱାରପାଳ ଉଚିତତା କଟକିଆ ଚିନ୍ତା ଦେଲେ ତୁମ୍ଭ । ପାଠକେ ! ଯେତେବେଳେ ମନ୍ଦିରର ଚତୁର୍ଦିଗରେ ଓ ବେଢ଼ା ଉପରେ ଉତ୍କଳ ଜାତମାନେ ଗୁଲିଲେ ତେତେବେଳେ କେବଳ ତୁମ୍ଭର ମୁହଁ ସକାଶେ ଯୋତା ଛିତା ବିଷୁସମାନେ କି ଦୋଷ ବଲେ ବି ? ଉକ୍ତ ମନ୍ଦିରର ଉପର ଭାଗ ଜଣ୍ଡିବସ୍ଥାକୁ ଲଭିଅଛି ସେଥି ସକାଶେ ଜଣେ ମହାନ୍ତ କୁଳଚୈଷ୍ଟ ମହି

କରୁଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯେବେ ଅଠଗଡ଼
ରାଜା ସାହେବ ଥିଲେ ପରଶ୍ରମ କରନ୍ତେ ତେବେ
ଉକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣୀ ଉକ୍ତମରୁପେ ମଗ୍ନମତ ହୋଇ
ଯାଆନ୍ତା ଅନ୍ତର ସେଥି ସତ୍ୟାଗେ ଆମ୍ଭେ
ଦେଶୀୟ ଧର୍ମଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁଗେଧ କରୁଅଛୁ
ଯେ ସମସ୍ତେ ଉକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣୀର ମଗ୍ନମତ ବିଷୟରେ
ମନୋଯୋଗୀ ହେଲେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ପ୍ରଧାନ
ଚିହ୍ନ ରହିବ ନୋହଲେ ହିନ୍ଦୁ ମାନେ ଧର୍ମରୂପା
ହୋଇ ସିବେ ।

ରବିବାର ଦିନ ଏଠାର ଗଡ଼ଗଡ଼ିଆ ମହା-
ଦେବଙ୍କଠାରେ କାଲିଯାତ୍ରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷପରି
ଉତ୍ତମ ସମାବେଶରେ ନିର୍ବାହ ହୋଇଅଛି
ଏହି ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଏଠାରେ ଜଣେ ଶୁଭ
ବ୍ରାହ୍ମି ଏକପିଣ୍ଡା ବାଳି ତାହା ଉପରେ ଦେବ-
ବାରୁ ପଥ ଓ ରଞ୍ଜିନି ଲୁଗାମାନ ଖାଣି ବଜ୍ର-
ବାକୁ ଅରମ୍ଭ କରୁଥିଲେ ସେଥିର ଜାରଣ ବା-
ଲିଯାତ୍ରା ବନ୍ଦ କର, କାହିଁକି ଏତେ ଧୂମଧାମ
ଗୋଲମାଲ କରୁଅଛୁ ? ସାର ଧର୍ମ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମି
ତାକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଦେଶ ସେଥିରେ କିଛି
ଗୋଲମାଲ କି ବସ୍ତୁ ନାହିଁ କେବଳ ଆସି ବନ୍ଦ-
କରି ବସି ଥିବ । ଏ ମେଳାରେ ଯେ ଦେଶର,
ଜାତିର ଓ ବ୍ୟବସାୟୀର ଦେଶେ ଉନ୍ନତ
ହେଉଅଛି ଧନକର ସେ କଥା ମନେ ନାହିଁ ।
ଶିଖି । ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯୋଡ଼ିବ ଚିନ୍ତା
ଶ୍ରୀଗୁଣ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଦୁଇ ସହୋଦର ଅଭିକ
ବାହିବାକୁ ଅଛି ? ଯେ ଯାହାର ଧର୍ମ ସେ
ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ଅନ୍ୟର ଧର୍ମ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧର୍ମ ବିପକ୍ଷରେ ଧର୍ମରୂପା କଥା
ନେଇ ବହୁତା କରିବାର କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କର୍ମ ?

ଏଥି ଉତ୍ତାରୁ ମଙ୍ଗବାର ଦିନ ଏଠା ବିନୋ-
ଦବିହାରୀ ଜିଉଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣୀରେ ଗୃହଯାତ୍ରା
ଦେଶେକ ସୁକଳକରାଣୀ ଗାଉଣା ବାଜଣାରେ
ଓ ନାଚ ନର୍ତ୍ତନରେ ଉତ୍ତମ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସସ୍ତୁତ
ଗେଷ ହୋଇଅଛି ବିନୋଦ ବିହାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି
ବଙ୍ଗାଳୀ ସୁବକମାନଙ୍କର ଏତେ ଦୂର ସ୍ନେହ
କତ୍ତ ସୁଖର ବିଷୟ ।

୧୭୧୮୭୮ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ—

ଅନ୍ୟ ଏକ ପତ୍ରପତ୍ରରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବାବୁ ଗୋପା-
ପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପତ୍ତନ ରାମନରେ ଶ୍ରୀ ବିନୋଦବିହାରୀ ଜିଉଙ୍କ
ସାତା ରାମନରୁପେ ନିର୍ବାହତ ହୋଇଅଛୁ ଏଥିପରି ସେ
ପ୍ରଶଂସିତ ବାବୁଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପାଦକ

ମାନବର ଶ୍ରୀ ସୁକୁ ଶ୍ରୀଉତ୍କଳଗଣିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଗଣ୍ଡ ସମାପେତୁ
ସମ୍ପାଦକ ମହାଗଣ୍ଡ !
ଅପରାଜ ଉତ୍କଳ ବିଜ୍ଞାନ ପର୍ବିକାର ଅଧି-

କାଂଗ ପାଠକଙ୍କୁ ସୁଗୋଚର ଥିବ ଯେ ମିଗନ
ଇଂଗ୍ଲଣ୍ଡ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବହୁବର୍ଷାବଧି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
ସାହାଯ୍ୟ ଓ ନାମମାତ୍ରକ ମିଗନେରମାନଙ୍କ
ଉଦ୍ଭାବିଆରଣରେ ତଳ ଅସୁଧୁକ; ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟା-
ଳୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଦରପ୍ରଦାନକରଣ ବିଦ୍ୟା-
ଧାମନର ସୁଯୋଗ ଥିଲା, ପୁଣିମାନଙ୍କର ଶ୍ରବଣତ୍ତି
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷାଦାନ ହେଉ ଥିବାରୁ ନୂନାଧିକ
ପ୍ରତିବନ୍ଧର ବାଳକମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଶ୍ରବଣତ୍ତି ଲଭିବାକୁ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ପାଇ ଥିଲେ, କର୍ତ୍ତମାନ ମିଗନେର-
ମାନେ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ ମାତ୍ରକ ଗ୍ରା
ବହୁବାକୁ ଓ ଯତ୍ନକ୍ଷୁଦ୍ର ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟ କରୁ-
ଥିଲେ ତାହା ଦେବାକୁ ଅକ୍ଷମ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର
କରି ସୁଲ ଧୂଂସାର୍ଥେ ମନ ବଳାଇବାରୁ
ବେତେକ ଦେଶୀୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନେ ଉକ୍ତ
ସୁଲକୁ ନାମ ନ କରି ସାଧାରଣ ଉପକାର
କରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ମାନସରେ
ସୁସ୍ତୁରେ ସୁଲ ଗ୍ରାହ ନେଇ ତଳାଉଛନ୍ତି, ପୁଣି
ଯେଉଁ ଗୃହରେ ପୁଅରୁ ସୁଲ ହେଉ ଥିଲା ସେ
ଗୃହକୁ ମଧ୍ୟ ମିଗନେରମାନେ ସୁଲ ବରଦା
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ନ ଦେଇ ଅବରୁଦ୍ଧ କରିଦେବାରୁ
ନୂତନ ମାନେଚ୍ଚଂ କମିଟାର ପରୋପକାରୀ
ମେମ୍ବରମାନେ କିଛି ହରବର ହୋଇ ଥିଲେ,
କାରଣ ଲୋକେ କଥାରେ କହନ୍ତି “ ଯାହାହର
ନାହିଁ ମୋତେ, କନାଗଣ୍ଡିକ ରୂପାଉକେଲ
ମାପମାପ ଗୀତେ ” ଏ ଘଟଣା ସେତୁପରି
ହୋଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ପୋରବରଣା କାଳରେ
ସୁଲ ବାଳକଙ୍କୁ ସୁଲଗୃହରୁ ବାହାର କରିଦେ-
ଦେଲେ, ଏହା ଶୁଣି ପରିଦର୍ଶକ ମଧ୍ୟ ବିଷାଦିତ
ହେଉଛନ୍ତି, ପୁଣି ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ “ ଓକ ଗୁଜର
ଜାବେଗା ” ପରି ସବୁ ଏକପ୍ରକାର ବିପ୍ରଦକାଳ
ପାଇଁ ଅନ୍ୟସ୍ତୁଲେ ସୁଲ ଗୁଜରଣ କରୁଛନ୍ତି
(ଯେମନ୍ତ କହନ୍ତି କି “ ଗୁଜରଗର ଗୁଜରଗ
ବିପ୍ଳା ଝୁଞ୍ଚିତ ବିପ୍ଳା ମଇମାନ ”) ଏ ଯାହା ହେଉ
ମହାତ୍ମା ଧର୍ମପୋଷକ ପରୋପକାରୀ (ନାମଧେୟ)
ମହୋଦୟମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତରେ ଦେମନ୍ତ କରି
(ଦ୍ୱେଷ ପ୍ରବେଗ ହୋଇ ଏ ପ୍ରକାର ଅଧର୍ମକର
ମଙ୍ଗଳ ଧୂଂସ) ଏ ଶବ୍ଦ ଉଦୟ ହେଲା ତାହା
ପରିଦର୍ଶକ ଅନେକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କଲେହେଁ କିଛି
ଯଥାର୍ଥ ମୂଳ କାରଣ ପାଇ ନାହାନ୍ତି, ଏହା
କେବଳ ସବଲାନୁର୍ଯ୍ୟମିକୁ ଗୋଚର ଏଥିରେ
ଯେଉଁ ପରୋପକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସୁଲଗ୍ରା
ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଉଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱ
ଗ୍ରାହଣ ଧନ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ।

ସମ୍ପାଦକ ମହାଗଣ୍ଡ, ଉପଗେତୁ ସୁଲର
ନୂତନ ମାନେଚ୍ଚଂ କମିଟାର ମେମ୍ବରମାନେ
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗେଷ ହେଲେ ଉପକାରୀ

ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ପକ୍ଷରେ ଅନେକ ଅସୁବିଧାକ୍ରମ
ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା କରି ସୁବିଶ୍ୱସ୍ତ୍ୟକ ବହୁ
ବାଧା ବିଦେଶ ଘଟିଲେହେଁ ଅଗେଷ ଯତ୍ନ ଓ
ପରଶ୍ରମ ପୁଣି ମାନସମାନ ଜିଉଙ୍କୁନୁହେଁ
ରକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ସାହାଯ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସୁବ-
ବତ୍ତ ସଜବାବସ୍ଥାରେ ରଖି ତଳାଉବାକୁ ଶିକ୍ଷା
ବିଭାଗର ତାଲିକେହ୍ନର ସାହେବ ମହୋଦୟ-
ଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ
ଉକ୍ତ ସୁଲ ମୁକ୍ତକର୍ମାବସ୍ଥାରୁ ନୂତନ ନାମଧର
ଉଠି ମସ୍ତକୋତ୍ତଳନ କରି ଛକର ବାସସ୍ଥାନ
ନ ଥିବା ଦେଶ ଦେଶୀୟ ବାଳକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
ଅଗ୍ରୟ ନେଇ ଉଚ୍ଚାଧିକ ସ୍ତରୁପେ ଅବଶିତ
କରି ବିଦେଶ ଗ୍ରାହଣା ଯୁକ୍ତରେ ଥିଲା, ନୂତନ
ମାନେଚ୍ଚଂ କମିଟାର ମେମ୍ବରମାନେ ସୁଯୋଗ୍ୟ
ଧର୍ମପୋଷକମାନଙ୍କ ସୁଲଧୂଂସ କରି ସୁହାନରୁ
ଉଚ୍ଚଦେବା ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଭ ମାତ୍ରକେ ବିଦ୍ୟାଳୟମେ-
ଶୁରୁ ଶୁଣିବ କମି ପାଇବାପାଇଁ ଏ ସ୍ଥାନର
ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତୈକ ମହୋଦୟଙ୍କ ଛକଟରେ
ଅବେଦନ କରନ୍ତେ ଉକ୍ତ ମହାଗଣ୍ଡ ପ୍ରାର୍ଥନ
କୃମିଶୁଣୁ ସୁଚକ୍ଷରେ ସଂପର୍କକରଣ ଦୟା ଓ
ସହକର୍ମର ପୁଣ୍ୟ ସୁଲକାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦାନ
କରିବାକୁ ଅର୍ଥୀକାର କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ
ଅନୁଗେଧ କରୁଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ କର୍ତ୍ତୈକ
ମହୋଦୟ ପ୍ରାନ୍ତଦାନ କରିବାରୁ ସମ୍ମତ ହୋଇ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅନୁଗେଧ କରୁଛନ୍ତି ତେତେ-
ବେଳେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଯେ
ସମ୍ମତ ହେବେ ଏମନ୍ତ ସୂକ୍ଷ୍ମି ରରସା ତନୁ
ଯାହା ହେଉ, ସୂକ୍ଷ୍ମି ସର୍ବ ବିଷୟ ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳ-
ଦାତା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କୃପାରୁ ଉତ୍ତମ ଦେବାର
ଶୁଣିଲୁଁ, ମାତ୍ର କେବଳ ସୁଲ ସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ
କି ହେବ, ତହିଁରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ମିଣ
ହେଲେ ସବୁ ଭଲ ହେବ, ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ବିଦ୍ୟା
ମନ୍ତ୍ରଣୀ କର୍ମିଣାର୍ଥେ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହର ନାବାଭିପା-
ଦ୍ୟୋଚ୍ଚୋଗ ଲାଗିଅଛି, ଉନ୍ନିମିତ୍ତେ ଉତ୍କଳର
ତତ୍ତ୍ୱିଗ୍ରହଦେଶରେଶିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ପରୋପ-
କାରୀ ମହାତ୍ମାବର୍ଗଙ୍କ ଛକଟକୁ ଛବେଦନ ପସ-
ମାନ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଛି, ପରିଦର୍ଶକର ମଧ୍ୟ
ଏହି ସଂକଳ୍ପ ଯେ, ଯେଉଁ ପରୋପକାରୀ
ଦେଶର ମଙ୍ଗଳସାଧକ କର୍ମକୁ ଛବେଦନ କର
ଯାଇଛି ଓ ସିବ ସେମାନେ ସୁକଳ ଚିତ୍ତରେ
କିଛି ଅର୍ଥ ଦାନ କରି ବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ମିଣ
ପକ୍ଷରେ ସାହାଯ୍ୟକରେ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନବାଳକମାନଙ୍କର
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସର୍ବ ଅଗ୍ର ବୃତ୍ତ ହୋଇ ସିବ
କମଧୂଂସ । ଇତି ।

ତା ୪ ରିଗ ନବେମ୍ବର } କବ୍ୟଚିତ୍ର
ସନ ୧୮୭୮ ମସିହା } ପରଦର୍ଶକ ।

କରକ ପାଠ୍ୟ

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଖ ୧୩୩ } ଚା ୩୦ ରକ ମାତ୍ରେ ନବେମ୍ବର ସନ ୧୯୨୮ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ବ ୧୭ ନ ସନ ୧୯୨୭ ସାଲ ଗଣବାର } ଅଗ୍ରିମ ବାସିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୦
 ଷ ୪୭ ଖ୍ୟା } } ବର୍ଷାନ୍ତମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୭୦
 } } ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୯

ଲକ୍ଷ୍ମଣରୁ ଭାରତୀୟ ଯୋଗେ ସମ୍ବାଦ ଅସି-
 ଅଛି ଯେ ଅପମାନ ସ୍ଥାନ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ହେବା
 ହେତୁ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରମାନେ ପାଇଁ-
 ମେଣ୍ଡର ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ହେବାର ସ୍ଥିତି
 କରାଯାଇଛି ଅସନ୍ନା ଦସମ୍ଭର ମାସ ଡାକମାସୁଲରେ
 ସମ୍ଭବ ହେବା ବାବଦ ପାଇଁ ମେଣ୍ଡର ସର୍ବମା-
 ନଙ୍କ ସମନ ହୋଇଅଛି । ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଲିଡିଲିଟନ ପାହେବ ଯେଉଁ ଘୋଷଣାପତ୍ର
 ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ମାଲମ୍ଭ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ତାହା
 ଅନୁମୋଦନ କରିଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଘୋ-
 ଶଣାପତ୍ରର ଉପ ଓ ରଚନା ତମଜ୍ଞର ହୋଇ-
 ଅଛି ।

x ଓଲଉଠା ଦେଶରେ ଠାକୁରାଣୀ ଅବତରଣ
 ଅଛି ନେବାର ଘଣ୍ଟ ବହୁକାଳରୁ ଦେଖାଯାଉ
 ଅଛି ମାସ କୂରଗେନରେ ଏହି ପ୍ରକାର
 ଲେଉଟବାର ଦେବେ ଦେଖା ନ ଥିଲ ସମ୍ପ୍ରତି
 ଏ ନଗରରେ ବସ୍ତର ଲେନ କୂରଗେନରେ
 ପାହେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ କେପ୍ ଏଥିରେ ପ୍ରାଣ
 ହରାଇଲେଣି । ଏ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ଠାକୁରାଣୀ
 ଜଣେ ପୁରୁଷ କାଳରେ ନିତି ସେତିକି କର
 ଦେଇ ଗୁଲୁଅଛନ୍ତି । ଅପ୍ରେମାନେ ଏକଦିନ
 ତାହାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଥିଲୁ । ତାହାଙ୍କ ସିଦ୍ଧା
 ବାଟର ପୁରୁପାଖର ବେଗିମାନେ ଅତି ଭକ୍ତି-
 ଭାବରେ ତାହାଙ୍କ ଗୋଡ଼ଜଳେ ପଡୁଥିଲେ ଓ
 ସେ ବେଗିକ ଦେହରେ ଝାଡୁ ବୁଲଇ ଗ୍ରେନ

ହାତ ଦେଇ କାହାକୁ ବାହାଡ଼ାପତ୍ର କାହାକୁ
 ବେଲପତ୍ର ସିହାର ଗାଉବାର ଅଛି ଦେଇ
 ଯାଉଥିଲେ । ରେକିମାନେ ଏହି ଉପାୟରେ
 ନିର୍ଭର କର ତାକୁ ଓ ଦୈନିକ ସମ୍ବରୁ
 ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଦାଉବ୍ୟ ଚିତ୍ରପାଲୟକୁ ସୁଦ୍ଧା ଯାଉ
 ନାହାନ୍ତି କି ଉତ୍ସବର କୁସଂସ୍କାର ।

ଏ ନଗର ବନ୍ଦିବତାରରେ ସମ୍ପ୍ରତି ଏକ
 ଖୁନ ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇଅଛି । ଗଜ ସପ୍ତାହରେ
 ଏହା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଜଣେ ଦସିଣୀ ଲୁଗା-
 ବେପାରୀ ଏକଜଣ ଘରେ ବସା କର ଲୁଗା
 ବକୁଥିଲା । ତାହା ବସାଦ୍ୱାରରେ କୁଲୁଗ ପଡ଼ି-
 ଥିବାରୁ ଲେକେ ମନେକଲେ ଯେ ସେ କୌଣସି
 ଦୂରସ୍ଥସ୍ଥାନକୁ ଲୁଗା ଚିତ୍ତ କର ଯାଉଅଛି ।
 ବିଷ୍ଣୁ ଘର ମଧ୍ୟରୁ ପରୁଗନ ଚାହାରିଲା । ପୁଲ୍ଲସ
 ଭଣ୍ଡର ଖଜାନ ପାଇ ଏଇ ଫିଆଇ ଦେଖିଲେ
 ଯେ ସେ ଲେକକୁ ହେତୁ ମାରପକାର ଦ୍ୱାରରେ
 କୁଲୁଗ ଦେଇ ଚାଲି ଯାଇଅଛି । ତାହା ଦେହ-
 ରେ ପାଞ୍ଚସ୍ଥାନରେ ଏକ ମୋଟା ଅସ୍ତ୍ର ଯଥା
 କୁରାଣୀ ଇତ୍ୟାଦି ଅସ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ଆଘାତ ହୋଇଥି-
 ବାର ତାକୁ ସାଫିଫିକଟ ଦେଲେ । ପୁଲ୍ଲସ
 ଘର ଚଢ଼ାମ କର ଏକଖଣ୍ଡ ପିସ୍ତୋଲ ପାଇଲେ
 ସେ ପିସ୍ତୋଲର ମାଲିକର ଅନୁସନ୍ଧାନ ହେବା-
 ରେ ତାହା ଏକ ସିପାହର ଥିବାର ପ୍ରକାଶ
 ହେଲା ଓ ସେ ସିପାହର ଘର ଚଢ଼ାମ କରିବା-
 ରେ ଖଣ୍ଡେ ପାରସା ସାମ୍ବାଗଲ ସେ ଫାରସାରେ

ରକ୍ତପର କି ତକ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଉଦାରଗରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏହି ସିପାହ ଏକ
 ଅପର ଭଳି ଗୁରୁଜଣ ସିପାହି ମିଳି ଘଟଣା ଘଟ-
 ରେ ମୃତବ୍ୟକ୍ତି ବସାକୁ ଅସି ତାହା ସଙ୍ଗରେ
 ମଦ୍ୟପାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାହାକୁ ସଞ୍ଜବେଳେ
 ସଙ୍ଗେ ଘେନି ମଦ କିଣିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଉଥିଲେ ।
 ଏହିପରି କେତେକ ପ୍ରମାଣ ପାଇ ପୁଲ୍ଲସ ଗୁର-
 ଜଣ ସିପାହିକୁ ଗୁଣଣ କରିଅଛି ଏବଂ ସେମାନେ
 ହାକିମରେ ଅଛନ୍ତି । ଏ ନଗରରେ ଗଜ ଚୁର
 ଭଳି ବର୍ଷରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୁପ୍ତ ଖୁନ ହୋଇ
 ଅଛି କିନ୍ତୁ କୌଣସିଥିରେ ପୁଲ୍ଲସ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଖୁନ କରିବାବାଲାମାନେ ଅତି
 ସତର୍କ ସହଜ ଅପଣା ଅଭିଷ୍ଟ ସାଧନ କରି
 ନିରାପଦରେ ବସିଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରତି ଏକଲକ୍ଷ
 ନୂତନ ଡକ୍ଟର ଉପରଖୋଗେଶ୍ୱରୀ ଅସିଅଛନ୍ତି
 ସହରର ଇନଷ୍ଟିଚୁଟର ଏକ ଯେଉଁ ବଜାର-
 ରେ ଖୁନ ହୋଇଅଛି ସେଠାର ହେଡ଼କନେକ୍ଟ-
 ବଲ ମଧ୍ୟ ନୂତନ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ
 ଥିବାର ସରକାରୀ ଜାଗଜସବରୁ ଡ୍ରକାଗ ଯେବେ
 ଏମାନଙ୍କୁ ଏ ଖୁନ ମୋକଦ୍ଦମାଟା ବଳ ସିଦ୍ଧ
 ଭେଦେ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟର ବିଷୟ ହେବ । ଅପ୍ରେ-
 ମାନେ ଏକାନ୍ତ ରହଣା ହରୁ ଯେ ଏ ଖୁନ
 ମୋକଦ୍ଦମାର ଆପମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚାଇ
 ପୁଲ୍ଲସ ଅପଣା ମର୍ଯ୍ୟଦା ରକ୍ଷା କରିବେ ।

ଏକ ଉତ୍କଳବୀର ପୁତ୍ରକୁ ଅପର ଉତ୍କଳ-
 ବୀର କୌଣସି ବିଷୟରେ ଅପରାଧ ପୁସ୍ତକରେ
 ରଖି ପାରେ କି ନା ଏକଥା ଦେଖି ବଡ଼ ଗ୍ରସ୍ତ-
 ଦେଲେ ଲାଗିଥିଲା । ଉତ୍କଳ ବିପତ୍ତିର ଏହି ଯେ
 ଏଠା କଲେଜର ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ବାବୁ କ୍ରିଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର
 ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତ ଚୌଧୁରୀ ଏକଦା ଉତ୍କଳବୀର
 ଉତ୍କଳବୀର ବଙ୍ଗଳା ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ
 ଏବର୍ଷ ଉତ୍କଳର ଏକପତ୍ର ଉତ୍କଳ ଅନୁବାଦ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଅନୁବାଦର ପୁସ୍ତକ ବାହାରର
 ପୁସ୍ତକ ବାଲେଶ୍ଵର ନିର୍ମାଳୟର କିଶୋର କିଶୋର
 ବାବୁ ଶିବନାଗୁପ୍ତ ନାୟକ ଏକଦା ଉତ୍କଳ-
 ବୀର ଉତ୍କଳବୀର ଉତ୍କଳଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ
 କିଶୋରନାଗୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ଶିବନାଗୁପ୍ତର
 ଉତ୍କଳଗ୍ରାମରେ କେତେକ କଥା ଲେଖାଅଛି ଯେ
 ତାହା ତାହାଙ୍କ ଉତ୍କଳବୀର ସଙ୍ଗେ ମେଳ ଅସ-
 ଅଛି । ଏହିପାଇଁ ସେ କିଏ ଉତ୍କଳବୀରଙ୍କ
 କିଶୋର ଗ୍ରାମର କଲେ କି ଶିବନାଗୁ ତାହାଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକରୁ କେତେକ ବିଷୟ ଲେଖିଲେ ନେଇ
 ନାଗପୁରରୁ ଦୀର୍ଘ କାଳ ଅଛନ୍ତି ଅବଏବ
 ତାହାଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ସ୍ଵଳରେ ପାଠିକ ହେବାର
 ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ । କିଏ ଉତ୍କଳବୀର ଉତ୍କଳ
 ପତ୍ରକୁ ଉତ୍କଳର ଏକ ପ୍ରକାର ମାମାଂସା କରି
 ଦେଲେ ଓ ଶିବନାଗୁ କ୍ରିଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କଠାରୁ
 ସବୁ କିଛି ନେଇ ଏକାଧିକାଂଶକୁ ଲାଭ କଲେ ।
 ଅପରା ମଧ୍ୟରେ କଥା ଲେଖି ଗଲ 'ପୁସ୍ତକ
 ବିଷୟ ଅଧିକ ମାତ୍ର ଶିବନାଗୁ ପ୍ରକାଶକରେ ଦୋଷ
 କି ନା ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ
 ରହିଲା । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନା କରୁ କି
 ଯେପ୍ରକାରେ ଶିବନାଗୁ ଅପରା ପୁସ୍ତକରୁ
 ତାହାରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ନାନା ପୁସ୍ତକରୁ
 ବିଷୟ ସଂକଳନ କରି ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିଅ-
 ଛନ୍ତି ସେ ପ୍ରକାରେ କ୍ରିଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପୁସ୍ତକରୁ
 କିଛି ନେଇ ଥିଲେ ହେଉ ତାହା ନାଗପୁରରୁ
 କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ? କ୍ରିଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଉପରେ
 ଯେବେ ଶିବନାଗୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ
 ତେବେ ତାହା କ୍ରିଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ଗୌରବର
 ବିଷୟ ସେ ଯାହା ହେଉଥିଲେ ସମ୍ଭବ ନ ହୋଇ
 ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶକ ଲେଖିଲେ ଏକଥା
 ସ୍ଵଳର ହେଉ ନାହିଁ । ଶିବନାଗୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
 ସଦାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ଦେଇ ତୁଳି ହୋଇ
 ବସି ଥିଲେ ମହତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରକାଶକ ଲାଭ ହୋଇ
 ଥାନ୍ତା ।

ବାବୁଲ ସ୍ଵର ।

ପରଦେଶରେ ବାବୁଲ ସ୍ଵର ଅରମ୍ଭ ହେଲା
 ଚଳିତମାସ ତା ୨୦ ତାରିଖରେ ଅମିରକର
 ଉତ୍କଳ ପତ୍ରକୁ ବାବୁଲ କଥା ଥିଲା କିଛି ଉତ୍କଳ
 ଅମିର ନାହିଁ । ବରଂ ଅନୁଗତଶ୍ରୀମେଶ୍ଵର
 ଡାକଟାକୁ ଅମିର ଅଗ୍ରାନ୍ୟ କରିବାରୁ ତାହା
 ଡାକରେ ଫେର ଆସିଲା ସ୍ଵରଂ ମହାମାନ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ରନରାୟଣଙ୍କ ଅପରା ସମ୍ଭବତଃ
 ସହଜ ସମ୍ପର୍କରେ ସୈନ୍ୟ ଅଗ୍ରପର ହେବାର
 ଅଛି ଦେଲେ । ତା ୨୧ ରଖରେ ମହାମାନ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ରନରାୟଣଙ୍କ ଘୋଷଣାପତ୍ର ବାହାରଲା ।
 ଉକ୍ତ ଘୋଷଣାପତ୍ର ବାବୁଲର ଅମିର ଦେଇଅଛି
 ଶାନ୍ ଓ ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସରଦାର ଓ ପ୍ରଜା ଓ
 ସମସ୍ତ ଅଫିସରମାନଙ୍କ ବାଦେ ନାମରେ ଇଂ-
 ଳା ପାଠକ ଓ ଉତ୍କଳ ଗ୍ରାମରେ ବାହାର ଅଛି ।
 ଉତ୍କଳ ଗାୟକମାନଙ୍କ ଏହି ଇଂରାଜୀଶ୍ରୀମେଶ୍ଵର
 ଠାରୁ ଅମିର ନାମାଗ୍ରହଣର ଉପକାର ଓ ସା-
 ହାୟ୍ୟ ଲାଭକରି ଉତ୍କଳ ଅପରା ଗବର୍ଣ୍ଣ
 ଅନୁରକ ଓ ବାହ୍ୟକ ଲେଖକି କରବାରୁ ସକ୍ଷମ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ପରଦେଶରେ ଇଂ-
 ଳକୁ ଅନେକଥର ପ୍ରକାଶରେ ହତ ଦର ଏକ
 ତାହାଙ୍କର ଅଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରା କର ପରଦେଶରେ
 ସ୍ଵରୁପେ ଅପମାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ
 ଇଂରାଜୀଶ୍ରୀମେଶ୍ଵର ଅଫିସରମାନଙ୍କର କରତା
 ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଏକ ଅଫିସରମାନ ଓ ଉତ୍କଳ-
 ର ଗବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵାଧୀନତା ରକ୍ଷାକରଣକୁ ସଦା
 ନିମନ୍ତା କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଇଂରାଜୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶ୍ଵର
 ବହୁକାଳର ସଦ୍ୟ ଶୁଣି ଅମିର ଗ୍ରମରେ
 ପୁରୁଲତା ଜ୍ଞାନକର ଇଚ୍ଛାପୁସ୍ତକ ନ୍ୟାୟ୍ୟ ବୋ-
 ପର ପାଠ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅଫିସରମାନଙ୍କର
 ସରଦାର ଓ ଲେଖକ ସଙ୍ଗେ ଇଂରାଜୀଶ୍ରୀମେଶ୍ଵର
 ମେଶ୍ଵର କିଛି କଟପୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତାମାନ
 କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ । ଅମିରକର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ନର କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ସେମାନେ ଦାୟିତ୍ଵ
 ନୁହନ୍ତି ଏକ ଯେମନ୍ତ ସେମାନେ କୌଣସି
 ଅପରାଧ କରି ନାହାନ୍ତି ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶ୍ଵର
 ଲେଖାଯେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵାଧୀନତାକୁ ମାନ୍ୟ
 କରିବେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶ୍ଵର ଇଚ୍ଛାପୁସ୍ତକ ସେମାନଙ୍କର
 ଅଧିକ୍ଷ୍ଟ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ବସ୍ତୁଷ୍ଟ-
 ପଣ କରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟକୌଣସି କ୍ଷମତା
 ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅଫିସରମାନଙ୍କର ଅନୁରକ ପତ୍ର-
 ପୂରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରିବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ ।
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲେଖକମାନଙ୍କ ସହିତ ଅମିରକର ଯେ

ପରଦେଶ ଥିଲା ତାହାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶ୍ଵର
 କରିବାର ଦାୟିତ୍ଵ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅମିରକର
 ଉପରେ ରହିଅଛି । ଉକ୍ତ
 ଉପରଲେଖିତ ଘୋଷଣା ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାକାଶକ-
 ଲରେ ଇଂରାଜୀ ସେନା ଅଗ୍ରପର ହେଲେ ଓ
 ନ୍ୟାୟ୍ୟ ଦେଖାଯିବ ରେଫରେନ୍ସ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଦଳ
 ଅଲମ୍ବରର ଗୁରୁମାଲ ଉତ୍କଳରେ ନ୍ୟାୟ୍ୟ
 ହୋଇ ଦାୟିତ୍ଵାନ୍ତୀ ହେଲା ଉପରେ ଚିତା
 କଲେ ଓ ନ ୧୦ ମୂଲ୍ୟରେ ପଲ୍ଲୀନ କୁଳମ
 ନ୍ୟାୟ୍ୟ ହୋଇ ଅନ୍ୟପାଠରେ ଜଗିରହଲେ !
 ହେଲେ ଗୁରୁପତ୍ର କ ୧୦୦ ଟା ଥିଲେ
 ସେମାନେ ଗୁରୁରେ ଉତ୍କଳ ହୋଇ ପଲ୍ଲୀ-
 ବାର ଜଣାଯାଏ ତାରିଖ ସେମାନଙ୍କର କରତା
 ଓ ଗରମନାମା ଏକ ଚିନୋଟି ପିଲ ହେଲା ମଧ୍ୟ-
 ରେ ପାୟାଗଲା । ନ ୨୧ ମୂଲ୍ୟ ଦେଖାଯିବ ପଦ-
 ଚକ ହେଲା ମଧ୍ୟରେ ଅବାଧ ରୂପେ ପତ୍ରକୁ ତ୍ୟା
 ଗାନା ଶାଠ ଅଗ୍ରମ କଲେ ।
 ତା ୨୧ ରଖରେ ଏକଦଳ ଅଗ୍ରପତ୍ରୀ ସୈନ୍ୟ
 ଅମୋଦଶ୍ୟମ ହେଲାକୁ ବିନା ସ୍ଵରରେ ହସ୍ତଗତ
 କଲେ । ସେପ୍ରକାର ପଲ୍ଲୀନକୁ ଦେଖି କେନ୍ଦ୍ର-
 ଲ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏକାବେଳେକେ ଘାଟିଅଟକୁ ଅଗ୍ରପର
 ହେଲେ ଓ ବିନା ବାଧାରେ ଗାଡ଼ି ପଦ୍ମର
 ଉପରକାମ ଅଧିକାର କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ଅଲ-
 ମତଦେରେ ଅମିରକର ସେନା ସକଳରେ ରହ-
 ଅଛନ୍ତି । ଗହର ମନ ଅଗ୍ରର କରବା କାବଣ
 କେତେ ସିତାହି ଏଣେ ତେଣେ ଲାଭା ଦେଇ
 ଅଲମ୍ବକର ଉପରେ ଫୋପାଗଲ ବୃଷ୍ଟି କଲେ
 ଏକ ଅଲ୍ ପଲ୍ଲୀନ ପତ୍ରକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଲମ୍ବଣ
 କରିବାରେ କଳମ୍ କଲେ । ସୈନ୍ୟ ପତ୍ରକୁ
 ଉତ୍କଳରୁ ଦର ଘ ୧୨ ଶାଠାରୁ ଅପରାଧ୍ୟ ଶା-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ସ୍ଵର ହେଲା । ଘ ୧୨ ଶା ସମ-
 ସ୍ଵରେ କେନ୍ଦ୍ରର ଅଲମ୍ବକର ଉତ୍କଳ ପଲ୍ଲୀନ
 ଦେଇ ଅଲମ୍ବକର ଲୋପକାରୀର ବିକାଶକାରୀ
 ହୋଇ ଗାଠ ଅଫିସର ଡୋପ ସବୁ କଲ କରି
 ଦେଲେ । ଅଲମ୍ବକର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଇଂରାଜୀ
 ସେନା ଗ୍ରହରେ ପଦ୍ମ ଦେଇ ଥିଲେ ଏକ ଗ୍ରହ
 ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁପତ୍ର ଡୋପ ଡେଇଁ ଉତ୍କଳ ସାମାନ୍ୟ
 ସହଜ ଅଲମ୍ବକର ପରଦେଶ କରି ପଲ୍ଲୀ-
 କେ । ନ ୨୨ ମୂଲ୍ୟ ଦେଖାଯିବ ପଦାତକର ମେ-
 ଜର ବର୍ତ୍ତ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପିଟକଗୁରୁ ମନ୍ ପତ୍ର-
 ଦେ ଏକ ନ ୧୨ ମୂଲ୍ୟ ଶିବପଲ୍ଲୀନର ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ମାଲିନ ଅପାତ ପାଇଲେ । ସଦାଧାରଣ ପାୟ
 ୩୦ । ୨୦ ବିଶ ହତ ଓ ଅହତ ହେଲେ ।

ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ଅନୁପ୍ରାଣର ଆଶା
 ବାହିବ କି କରନ୍ତୁ ? ଯେମନ୍ତ ଇଂଲଣ୍ଡର ପ୍ରତ୍ୟା-
 ଶୀଳ ଲୋକମାନେ ସେଠା ସଂବାଦ ପତ୍ରକୁ
 ଆସୁ କରନ୍ତି ତେଣୁ ଏଠା ଲୋକମାନେ
 ଏଠା ସଂବାଦ ପତ୍ରକୁ କଲେ କାଲେ ଏହାର
 ଗୌରବ ଅନେକ ବୃଦ୍ଧିହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ଅଳ୍ପବକ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବାଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ
 ଅନୁଗ୍ରହ କରୁ କି ସେମାନେ ସ୍ୱଦେଶୀୟ
 ସଂବାଦ ପତ୍ର ପ୍ରତି ଅଜାଣ୍ଣା ପ୍ରକାଶ ନ କରି
 ଯେ ଉପାୟରେ ଏହାର ଉନ୍ନତି ହେବ ତାହା
 ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଉତ୍କଳ ସାପ୍ତାହିକ ପ୍ରକାଶ ଅଗିଷ୍ଠ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ନିୟୁକ୍ତ
 ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କର ଅଧିକାର ହେବ କାହି
 ଓ କି ବାବେ ସାପ୍ତାହିକ ମେଲିଗ୍ରାମରୁ ପୁରୀ ଅଗିଷ୍ଠ
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ହୋଇ ଅସ୍ଥାପିତ ହେବ ।

ଅକ୍ଷେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନଳ ସହର ଅବସ୍ଥା ଦେଖୁ
 ଯେ ଏ ନଗରର ବାଳକମାନଙ୍କୁ ସକାଶେ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଦେବୀ
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି ଟ ୨୦ ଲୋ ପାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ମହାଦେବୀଙ୍କର
 ବଦାନପାଠା ଶ୍ରୋତ ଶ୍ରୀରତନବର୍ଷର ଗୁରୁବର୍ଷରୁ ଥାଏ
 ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଧନ୍ୟ ଏହାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ।

ସେ, ହୃଷିକେଶ ସାପ୍ତାହିକ ବାଲକମାନଙ୍କ ଅଗିଷ୍ଠ ମାଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର
 ଶ୍ରୀମତୀ ବାପୁଆଇଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶ୍ରୀପତ୍ର ଭେଦନସା
 ସାପ୍ତାହିକ କମିଶନର ଅଗ୍ରମୀ ମାସ ତା ୧୪ ରଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶ ହେବେ । ସେ ବର୍ଷମାନଙ୍କ କମିଶ-
 ନର ହେବେ ଏବଂ ସିଦ୍ଧି ସାପ୍ତାହିକ ନୂପୁରୀର କଲେକ୍ଟର
 କର୍ମକୁ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ।

ସୀମା ପ୍ରଦେଶକୁ ଶ୍ରେୟତ ହୋଇଥିବା ସୈନ୍ୟଙ୍କ
 ସକାଶେ କମିଶନର ଅଗ୍ରମୀ ମାସ ତା ୧୪ ରଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶ ହେବେ । ସେ ବର୍ଷମାନଙ୍କ କମିଶ-
 ନର ହେବେ ଏବଂ ସିଦ୍ଧି ସାପ୍ତାହିକ ନୂପୁରୀର କଲେକ୍ଟର
 କର୍ମକୁ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ।

ପ୍ରାୟୋଗ୍ୟର ତାରିଖକ ସୋସେ ଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି କି
 କୋହୁମାନ କଲରେ ସାଧୁ ସକଳପଦ୍ମପୁତ୍ର ପଞ୍ଚଅକ୍ଷ ଏବଂ
 ପୀଠ ସେବାୟତଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟ ବାହାର ସିକାର ଅନୁମାନ
 କୁଅଇ ।

ତେଲିକମ୍ପୁସରେ ଲେଖାଅଛି କି ସେପ୍ରକାର ଏବଂ କେ-
 ଶମେକରେ କର୍ମକରୁଥିବା କଣେ ଅପସାଦ ସିପାହି କରୁଅଛି
 କି ଅମିରର ସେନା ବହୁତ ବେତନ ଏବଂ ତନମାସର
 ଅପରୁପ ବେତନ ସକାଶେ ସାଧୁ ଲୋକମାନ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସେମାନେ ସପରକାରରେ ଅଧିକାରୀ
 ଶକ୍ତିକରେ ଅନାଦାରରେ ମରବାକୁ ବସିଅଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଶୁଭକର ଦର ପୁସ୍ତକାଳୁ ରହିଅଛି ।

କରଂ ପୁରୀପେଶା କହୁ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି କୌଣସିଠାରେ
 ଉଣା ହୋଇ ନାହିଁ । ପଞ୍ଚମରେ ଟଙ୍କାକୁ କରକଣ
 ସେ ୧୫୦ ଟଙ୍କା ଚଳରେ ସେ ୩୮ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଓପ୍ରା
 ଦଶିଶ କାନଡାରେ ସେ ୧୫୦ ହୋଇଅଛି ।

କାକୁଲର ଅମିର ଅଜ୍ଞାପେତରୁ ଶୁଣି ଏବଂ ବାହାଦାର
 ଏକାଙ୍କର ଗଜଣା ନଗର ଉତ୍କଳ ହେବ । ତାହାଙ୍କ ସରକା-
 ରର ଅଂଶ ବାବକୁ ପସରର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୨୦ ର
 ହେଉଥିବ କମିଆଇକଠାରୁ ବଳପୂର୍ବକ ଅପାୟ ହେବ ।
 ଏପରି ଅମିର ଅଜ୍ଞା ପେତରୁ ଶୁଣି ବାହାଦାରରୁ ଏକସତ
 ଉଚ୍ଚର ବୋଧ ବାରଦ ଓ ଗୋପ ବାକୁଲକୁ ଶ୍ରେୟତ
 ହେବ ।

ସମ୍ଭାମକ କୁର ଶ୍ରେଣିକ ସାହାଯ୍ୟ କମିଶ୍ନ ପି-ଡି-ଡି-ଡି-
 ନଗରରେ ଏବଂ ମହୁକୁମା ଅଛି ଏବଂ ବସନ୍ତି ସେଠାକୁ ଅଗି
 ଟ ୧୦୦୦ ଲୋ ପାନ କର ଗୁରୁବର୍ଷ ଓ ସେତେ ପୁରୁ-
 ଲେହେଁ ଅପଣା ନାମ କରୁଅଛି ନାହିଁ । ହୁକୁପେଟ ଅଛି ଏବଂ
 ସାପ୍ତାହିକ ଲେଖି ଚଳୁଥିଲେ ଏହ ମଗବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି
 କି ଏଠାରେକେ ପାଞ୍ଚଟିକା ଦଶଟିକା ତାରିଖରେ ସକାଦତ-
 ଶରେ ଚଳୁଥିବ ବୋଧକା ଅଛି । ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ଭାବ-
 ମାନକୁ ଏପରି ବୁଝା ଅଧିକାରରୁ ଉତ୍ତମ ଦେବା ଉଚିତ
 ନୁହଇ ।

ଗୋବରଦପରାରେ ସୋନାପୁରଠାରୁ ଡାକ୍ତରପ୍ରଦାନ-
 କର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଷ୍ଠିଏ ରେଲୱେରୁ କମିଶ୍ନ ହେବ ଚଳୁ-
 ସକାଶେ କମି ଶିକ୍ଷିକାର କଲପନ ଉଚିତରେ ବାହାରିଅଛି ।

ଅଭୋଧାର ତାଲୁକପାରମାନେ କାକୁଲପୁରରେ ବକର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା କାରଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 କିପରି ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ କହି ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ।

ଅଗ୍ରମୀ କଳକର୍ତ୍ତା ମାସ ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ନିବାସ ଅପାଳ
 ଉପା ତାହାରେ ଏକ କୃଷି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଏ । ତାହାଙ୍କ-
 ଲର କମିଆଇକୁ ଅପଣା କମିଆଇର ପସର ଏବଂ ପୁର-
 ପାତର ପଶୁର ଉତ୍କଳ ନଗରରେ ଉତ୍ତମ ଦେବା ଏପ୍ରଦର୍ଶ-
 ନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି । ଦେଶୀୟ କମିଆଇମାନେ ଅପଣା
 କଲରେ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅନୁମାନ କଲେ ବଡ଼ ଭଲ
 କୁଅଇ ।

ହୁକୁପେଟ ଅଛି ପାଠକରୁ ସେ ପ୍ରଦେଶର ଉତ୍କଳ
 ସତ୍ତ୍ୱ ସମସ୍ତର ଦୁଇପାଖରେ ଅଧିକ ପଶ୍ୟ ଓ ଅନାମ୍ୟ
 ଫଳକାଳୁ ବୃକ୍ଷମଳ ଲଗାଯିବା ସକାଶେ ବଜାର ସର୍ବ-
 ମେଣ୍ଡ କଲର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଦେଶସେବ କମିଶ୍ନୀପ୍ରତ ଅପେକ୍ଷ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଲେପଟକେଣ୍ଡ ସର୍ବର୍ଷର କୋଲକ୍ତ ସେ
 ଏବଂ ଗଢ଼ ଲଗାଯିବାରେ ସାହା ବାପୁ ହେବ ପରପତରେ
 ଚଳୁଥିବ ଅଧିକାର ତାହା ଅପାୟ ହୋଇ ପାରିବ ଏବଂ
 କାଲ ମହୁର ସମସ୍ତରେ ପଲକାସ ଯେହକର ନଗେଶ
 ସାହାଯ୍ୟ ହେବ ।

କିଛିଦିନ ହେବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଉପଦେଶ୍ୟ ଅସବରଣ
 ସୁନ ସମସ୍ତରେ ସେତେବେଳେ ସଲେ, ତେତେବେଳେ
 ସେ ସେହି ପଦାର ଉପବମାନଙ୍କ କୃତ୍ରିମକୁ ସାଧି-ସେମାନଙ୍କ
 ସଙ୍ଗରେ ଅତ୍ୟାପ କରୁଥିଲେ ଏହୁ ଗତ ତାହାର ବସବର
 ଅଛି । ହୁକୁପେଟରେ ଉପବମାନଙ୍କର ଚଳୁ ହେଇ ସେମା-
 ନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ତାହାର ଗୋଷ୍ଠିଏ ଦଶେଶ ଗୁଣ
 ଅଛି । ଅଧିକ କରଣ ଶକ୍ତି କାଠଉତ୍କଳ ସରକାରୁ ସେ
 ଅପଣା ଗଢ଼ ପଞ୍ଚରେ ବସାଇ ଅଧିକ ହେଲେ । ଏହି ଅଧିକ-
 ରରେ ମହାଦେବୀ ଅପଣାର ସୁଅମାନଙ୍କୁ ସୁଦୂରାଧିକ ଏବଂ
 ଉତ୍କଳର କିମ୍ବ ସିଦ୍ଧା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେହି ମାନବର ମାନ
 ସମ୍ମାନ ଅଛି ସେମାନେ ସାମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ କେବେହେଁ ଅପ-

ମାନ ବୋଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ପାଠ କରୁନାହାନ୍ତି ମାନବରୁ
 ସବୁକିଛି । ସେମାନଙ୍କର ମାନର ଭବ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଥାଏ ।
 ସେହିର ଅର୍ଥ ଏହି ସେ ସେମାନେ ପାଠ ଅଛନ୍ତି ।

ମେସେଡୋନୀୟ ମୁଦିତମାନମାନେ ଶିବି କରୁଅଛନ୍ତି
 କୋପନର ଉପଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କରବାକୁ ଦେଶରେ ଅମ-
 ଇଳ ସହୁଅଛି, ଅତଏବ ସେହି ମାନେ ମତ୍ୟପାଳ କରବେ
 ତୁମ୍ଭ ଦେଶରେ, ବସ୍ତୁକର୍ମ ହିତା ଅନି ସମସ୍ତରେ ସେ
 ଶ୍ରୀକାଳ ସଙ୍ଗରେ ବହୁତା ଉପିବେ, ସେହି ଶ୍ରୀଲୋକ ଉତ୍ତ-
 ଦେପର ଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ଦେଶୀୟ ଗ୍ରାମନ ଯୋଗ୍ୟ ନ
 ପିତକେ । ଏବଂ ଶ୍ରୀକାଳ ପରବାର ସଙ୍ଗରେ ମିଶିବେ, ସେମା-
 ନଙ୍କର କଠିନ ଦଶ ହେବ । ଦୋଷ ଏ ଶ୍ରୀଲୋକ ମୋଡ଼ା
 ଯୋଗ୍ୟ ନ ପିତବାକୁ ବାହାର ଉପରକୁ ଉଠା ଯୋଗ୍ୟ
 ସୁ, ସ ।

ଉଲ୍ଲେଖ ।

ଅପ ଅଧିକ ଓ ବହୁତ ସମ୍ଭାବନାସୁଅ ।
 ଏଥିରେ ଶୈଳକଲତ, ଗ୍ରହଣ, ଗ୍ରହମାନଙ୍କର ଗତ,
 ସମୁଦ୍ରରେ ନାହାଳ ଗୁରୁତା ଓ ନଳ କି ବାସୁ କଲରେ ବର
 ଗୁରୁତା, ନାମାବର୍ଷର ପୁଲ ଉଦ୍ୟାପ ଅନେକ ପ୍ରକାର
 ଅକ୍ତ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଦୃଶ୍ୟ ଉପମାନ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ।
 ଏହା ସେମନ୍ତ ବିଶ୍ୱାମାନଙ୍କର କୌତୁକ୍ତ ଦେମନ୍ତ ପିପର୍ମ-
 ନଙ୍କର ସିଦ୍ଧା ଓ କାତା ନମନ୍ତେ ଦଶେଶ ଉପଦେଶୀ
 ଅଛି । ଉଚ୍ଚା ଏବଂ ବଡ଼ଦେଶର ସରେ ଏପରି ପଦାର୍ଥ
 ଉତ୍କଳର ଉତ୍ତମ ।

ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ସର୍ବ ୩୨ ଶଶ୍ଚ ଚକ୍ରପଟ୍ଟ ମହୁତ ବଡ଼କ
 ପ୍ରିୟ-କମ୍ପାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବହୁତ କର୍ମର ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ
 ଟ ୧୦୦୦ ଲୋ ସାହାଯ୍ୟର କିମ୍ବ ବଦନାର ଉଚ୍ଚା ହେବ
 ଅନୁଗ୍ରହ କର ଅଧିକ କରୁଥିବ ପ୍ରତି ଲେଖିବେ ।

୨୩ ୧୯୨୮ ଶ୍ରୀ ବୌଦ୍ଧଙ୍କର ସମ୍ବ

ତତ୍ତ୍ୱବିତ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ବଡ଼କର୍ମିକି-କୋମ୍ପାନଙ୍କ ଉପା-
 ଶାଳୀ ପାଠ ଯୋଗ୍ୟରେ ବହୁତ ହେଉଅଛି ।

କାମାଗ୍ରହର ପଦିକାର ପୁସ୍ତକ (ପଦ୍ୟ ଓ ଗଦ୍ୟ)
 ବାଦକାଗର ଶେଷ ଓ ବଡ଼ଅଡ଼ା ଅର୍ଥାତ୍ ଉପଲ, ତମାଳ,
 ପୁଲପାତ, ପରକଲମ, ଉତ୍କଳର ବରମତସର, ଉତ୍କଳର
 ମେକପୁର ବା ବରହ, ପୁଅତ, କେତାବ ବାହାବାର ନାନା-
 ରଙ୍ଗର ବଦନପୁରୀ, ପର୍ବ ବା ବୋଧ ବଦନ ଓ ବରଦତ,
 ମାଦନବାସର, ଉତ୍କଳବାସର, ଅଧିକୃତା, ଉତ୍କଳ ସୁରୁ-
 ଦରତା, ବୁରୁତ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

କାକୁ ଦୁଇବୁକ୍ତ ତୌଷ୍ଠ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅଗ୍ରମ	ଟ ୧ ୮
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାଦେବୀ ବଡ଼େ ମହୁଲକଟ	ଟ ୮ ୫
ଶ୍ରୀ ପାଠି ମିଲର ସାପ୍ତାହିକ	ବଡ଼େ ବରଦତ୍ ୫ ୭୯
କାକୁ ସଦାନର ମାକାଡ଼	ଟ ୫ ୯
ତମନାଳ ସାପ୍ତାହିକ	ଟ ୫ ୯
ଶ୍ରୀ ଏତ ସବୁ ଦତନ ସାପ୍ତାହିକ	ଅଗ୍ରମ ୫ ୫୯
ଉପୋକ୍ତ କର୍ମକାର	
ଉତ୍କଳ ଶେଷମାନ	ବଡ଼େ ୫ ୭୯

ଏହି ସବୁ ଉତ୍କଳ ପଦିକା ସବୁର ବଡ଼କ ତତ୍ତ୍ୱବିତମାନଙ୍କର
 ପ୍ରିୟ-କମ୍ପାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅଭିରକ୍ତ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୭୮

କାବୁଲ ଯୁଦ୍ଧ ।

ଦଳନାସର ଇତ୍ୟାଦି ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୭୮
 ସରକାରୀ ଭାରସମ୍ପାଦ ଅଧିକାରୀ ଯେ ଇତ୍ୟାଦି ପାଠ୍ୟ
 ନଗର ବନା ଯୁଦ୍ଧରେ ଇତ୍ୟାଦି ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଅଛି ।
 ଇତ୍ୟାଦି ସେନା ପଦ୍ମସୂତା ପୂର୍ବ ମୋହମମାନେ ଉକ୍ତ ନଗ
 ରକୁ ଲୁଟିନେଇ ପାରିଅନା । ମୋହମମାନଙ୍କ ସରଦାର
 ଲାଲପୁରର ମହମମସାଜାନ ଇତ୍ୟାଦି ସେନା ସାକ୍ଷାତରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବନୟ ସମ୍ପାଦନା କଲେ । ସେନା ସକାଶେ
 ଉତ୍ତରୀନରୁ ପ୍ରବୁର ରସଦ ଅସୁଅଛି । ଗୋର୍ଦ୍ଧ ଖାଇବାର
 ସରଦାରମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ନିୟୁତ ହେବାର ଲକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି । ତିର
 ଅଖୋର ପଲାଇସିବାର ଶୁଣି ଜେଲଲବାଦ ଜଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ
 ମୌଜା ସମସ୍ତର ପ୍ରକାମାନେ ଖଜଣା ଦେବାକୁ ଅସ୍ତ୍ରୀକାର
 କରି ଅଛନ୍ତି । ମିରଅଖୋର ଓ ସେନରଲ ଗୋଲମ
 ଦୁବଦର ଖାଇବାର ବାଟ ଶୁଣି ତୁରାଫାଟିକାଟେ ପଲାଇଅଛନ୍ତି
 ଖାଇବାର ପାହାଡ଼ିଆ ଲୋକମାନେ ଅଲି ମସଜିଦର
 ପଲାଇକ ସୈନ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଲୁଟିନେଲେ
 କେବଳ ଏକ ରେଜମେଣ୍ଟ ଚାହାଳହାଳରୁ ବାହାର ଯାଇ
 ଥିଲେ । ଗଠିକା ଶୁଣା ହେବା ଉତ୍ତରୁ ଏ ସଂବାଦମାନ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ଅଭିରକ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଥଉଁ ସମସ୍ତ
 ସଂବାଦ ଆଗାମି ସପ୍ତାହରେ ଲେଖାଯିବ ।

206

୧୮୭୩ ଓ ୧୮୭୪ ମସିହାରେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର
ଦ୍ୱାରା ପଢ଼ାଯାଇଥିବା ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ତାଲିକା

୧୯୧୩ ମସିହାରେ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର
ତାଲିକା

୧୯୧୩ ମସିହାରେ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର
ତାଲିକା

ଅ ଚି ରି କ୍ରା

ଉତ୍କଳଦାସିକା ଭା ୩୦ ଉତ୍ତମାଦେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୭୮ ମସିହା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଜମିଦାରୀ ସିରପ୍ରାର ସମସ୍ତ ଲେଖାପତ୍ରି ବହୁକାଳରୁ ଭାଲପତ୍ରରେ ଦୋଇ ଅସୁଅଛି । ଉଦ୍‌ନୁସାରେ ପଢ଼ା ପାଉଁଜମାନ ସର୍ବଦା ଭାଲପତ୍ରରେ ଲେଖାପତ୍ରି ଦୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ ଏକପକ୍ଷରେ ଯେମନ୍ତ କୃତ୍ରିମ ଦଲାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଅଛି ତେମନ୍ତ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଉଦ୍‌ସିଲଦାରପ୍ରଭୃତି ଆପଣା ମୁନିବକୁ ଠକାଇବାର ମଧ୍ୟ ସହଜ ବାଟ ଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଭାଲପତ୍ର ପାଉଁଜ ଗୋଷ୍ଠୀ କୃତ୍ରିମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇ ଅଦାଲତକୁ ଆସିବାର ଦେଖି ଦାକମକର ଏପରି ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ଦୋଇଅଛି ଯେ ଭାଲପତ୍ର ପାଉଁଜକୁ ଦଲାଇ ସ୍ୱରୂପ ଜ୍ଞାନ କରବାକୁ ସହଜରେ ସମ୍ଭବ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ଜମିଦାରମାନେ ଏଦାହାର ସମୟ ସମୟରେ ସତ୍ୟପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତି । ଭାଲପତ୍ର ପାଉଁଜଦ୍ୱାରା ନାନାପ୍ରକାର ଷଡ଼ ଦେବାରୁ ରଦ୍ଦାମା ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଜମିଦାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ତେକ ପାଉଁଜ ଆପଣା ଜମିଦାରୀରେ ପ୍ରଚଳିତ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଲାଭ ଏହି ଯେ ଭାଲପତ୍ର ପରି ଏ ପାଉଁଜ ଲାଲ ଦେବାର କଠିନ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଶୁମ୍ଭକରଣ ପ୍ରଭୃତି ଉତ୍ସୁକକାରକ ଆପଣା ମୁନିବକୁ ଠକାଇବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଉଁ ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରକା ପାଉଁଜ ନ ନେଲେ ଖଜଣା ଦେବ ନାହିଁ । ଯେତେ ପାଉଁଜ ବ୍ୟୟିକ ଭର୍ତ୍ତି ଏକପ୍ରସ୍ତ ନଳ ସିରପ୍ରାରେ ରହିବ ସତ୍ୟ ଉତ୍ସୁକକାରକ କିଛି ଉତ୍ସୁକି ଟଙ୍କା ଲୁଗ୍‌ର ପାରବ ନାହିଁ କାରଣ ଲୁଗ୍‌ଲରେ ସିରପ୍ରାରେ ଥିବା ତେକ ପାଉଁଜରୁ ଭାଦ୍ରା ଧର ପତ୍ର ଓ ପାଉଁଜ ସବୁରେ ନମ୍ବର ଥିବାରୁ ଖଣ୍ଡେ ପାରମ ସୁଦ୍ଧା ଲୁଗ୍‌ର ପାରବ ନାହିଁ ।

ତେକ ପାଉଁଜ ଯେଉଁ ଜମିଦାରମାନେ ବ୍ୟବହାର କର ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଭର୍ତ୍ତି ଉତ୍ସକାରକା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନୁଭବ କରି ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ତେକ ପାଉଁଜ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରଇ ନେଉ ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ଯେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଜମିଦାର ତେକ ପାଉଁଜର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବୁଝିପାରଲେହେଁ ଭାଦ୍ରା ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତି ଦେବାର ନ ଜାଣିବାରୁ ଭର୍ତ୍ତି ବ୍ୟବହାରରୁ ଅନ୍ତର ରହି ଅଛନ୍ତି ।

ଅତଏବ ଅମ୍ଭେ ଏଦାହାର ସମସ୍ତ ଶୁଦ୍ଧା ଜମିଦାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୂମ୍ୟଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ତେକ ପାଉଁଜ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଥିପକ୍ଷେ ଏକଶ୍ରଦ୍ଧ ତେକ ପାଉଁଜର ନମୁନା ଦିଆଗଲା । ଏହି ଆକୃତିର ତେକପାଉଁଜ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦେବା ବାଲି ପତଳା କାଗଜରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦୋଇ ଖ ୧୦୦ ଶ୍ର ଲେଖାଏଁ ବହୁ ବନ୍ଦାଦୋଇ କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଶ୍ରଦ୍ଧାଖାନାରେ ଭଲଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି । ଯଥା:—

୧୦୦ ଫାରମ ଅର୍ଥାତ୍ ଖ	୧ ବହୁ ଟ ୦ ।
୧୦୦୦ " " ଖ	୧୦ " ଟ ୨ ।
୩୦୦୦ " " ଖ	୩୦ " ଟ ୨ ।
୫୦୦୦ " " ଖ	୫୦ " ଟ ୫ ।
୧୦୦୦୦ " " ଖ	୧୦୦ " ଟ ୧୨ ।

ଏଥିରୁ ମୋଟକାଗଜରେ ଫାରମ ଗୁଣାଇ କେହି କେବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ପ୍ରତି ଦକାଇରେ ଅଧିକା ଟ ୧/୪ ଲେଖାଏଁ ଦେବେ ।

ଯେଉଁମାନେ ଏକାବେଳକେ ଭଲଦକାଇ ଅଥବା ଅଧିକ କେବେ ସେମାନେ ଏହି ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣା ନିଜର ଏକ ଜମିଦାରୀର ନାମ ଲିଖ୍ୟାଦ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରଇ ନେଇ ପାରବେ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଶସ୍ତ୍ରୀ
ସେକେଟିଂ

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଅଧିକାରୀ
ଭା ୨୭ ଉତ୍ତମାଦେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୭୮

ନମ୍ବର	ଖଜଣା ଓପୁଲ ପାଉଁଜ ।	ନମ୍ବର	ଖଜଣା ଓପୁଲ ପାଉଁଜ ।
ନାମ ଜମିଦାର		ଖ	ଜମିଦାର
୧୦୧	ପ୍ରକା । ସା ।	୧ ମୌ ।	୧ ପ୍ରା ।
୧୦୨		ଖଜଣା ଦେବାର	ପ୍ରକା । ସା ।
୧୦୩		ବାବତ୍	୧ ପ୍ରା ।
୧୦୪		୧ ମା ।	୧ କା । ଉତ୍ତମାଦେ
୧୦୫		ବକାୟା	ଟ
୧୦୬		ଦାଲସନ ୧୨	କସ୍ତୁ ପତ୍ରି ବାବତ୍ ଟ
୧୦୭		ଭା	ଉତ୍ତମାଦେ
୧୦୮		ସନ ୧୨	ସାଲ
୧୦୯			ଓପୁଲକାରକ ଦସ୍ତଖତ

208

10000

10000

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୩୩
ପୃ ୪୮ ଖ୍ୟା

ଭା ୨ ରଖ ମାସେ ଉପସର ସନ ୧୮୭୮ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ବ ୨୪ ନ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ଶନକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୭୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୭

ଗତମାସ ତା ୨୫ ରଖରେ ଯାଜପୁରର ଜେଲଦାନାରୁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୀ ସଲାଲ ଗଲେ ତହିଁର ବୃତ୍ତନ୍ତ ପୁଣେ ଜଣେ ବନ୍ଦୀ ସଲାଲ ଥିବାରୁ ପୁଲିସ ବାହିର ଅନୁମୋଦନା ବା ଅସା-
ବଧାନତା ଜାଣିପାର ଅଥ ସମସ୍ତେ ସଲାଲଲେ ସେମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ପଞ୍ଚାଶତ ଅଟଇ ଏମାନେ ଭେକାନାଳ ଓ ସୁକନାର ଲେବ ଅଟନ୍ତି ଏଥି-
ପୁଣେ ଆଉଥରେ ସଲାଲଥିବାରୁ ଧନ ହୋଇ ଅଧିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଥିବା ଭରର ଗୁଲରେ ତଳୁ ଫୁ ୨୧ ୪ ଉତ୍ତରେ ପବନ ସିଦ୍ଧା ସକାଶେ କିଛି ଫାକ ଅଛି ଫୁ ୧୭ ୪ ଉତ୍ତରେ ଓସଅଛି ସେମାନେ ଓସ ଉପରକୁ ଲୁଗା ପକାଇ କବା-
ଟର ବଜାରେ ଗୋଡ଼ଦେଇ ଲୁଗାଧର ଓସ ଉପରକୁ ଉଠିବାର ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ସେଠାରୁ ଫାକବାଟେ ଗଲ ଉପରକୁ ଆସି ମୁଖରେ ଲୁଗାବାନ୍ଧି ହୁଲି ତଳକୁ ଓସାଲଲେ । ତେଜି ଗୁଲର ଖୁଣ୍ଟ ଓସାତ ହତା ପାତରରେ ଲଗାଇ ପାତରର ଉପରକୁ, ତଳି ବାହାରକୁ ତେଇ ଗୁଲଗଲେ । ଏଭେଳାକି କରି ପଞ୍ଚାଶତ ବନ୍ଦୀ ବାହାରଗଲେ ପ୍ରକୃତ ଜାଣି ପାରଲ ନାହିଁ ଧନ୍ୟ ଭାଲ । ହେତକନଷ୍ଟକଲି ଅସାବଧାନତା ଦୋଷରେ ଫଉଜବାସ ସୁପୋର୍ସ ହୋଇଅଛି ।

ସାବାସ୍ୟ ଅଛି । ସେଠା ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତଶା ସେ ଚିତ୍ତଶାଳୟରେ ହେଉ ଥିବାରୁ ଚିତ୍ତଶାଳୟ କମିଶୀର ମେମ୍ବରମାନେ ପୁଲିସରୁ କିଛି ଅର୍ଥସାହାୟ୍ୟ ଗୃହଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପୁଲିସର ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଜେନରଲ ସାହେବ କମିଶୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ । ଚିତ୍ତଶାରେ କମିଶୀଙ୍କ ସହାରେ ଏ ବସ୍ତୁର ଉର୍ଦ୍ଧ କରଇ ହୋଇ ଏତ ସ୍ଥିର ହେଲ କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ଉତ୍ତଥ ଦିଅନ୍ତି ତାହା ଛୁମାସକୁ ଅଖାଇ ନାହିଁ ଚିତ୍ତଶାଳୟ ଦୁର୍ଗା ଚରତ୍ର ଗ୍ରେଗିମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ହୋଇ-
ଅଛି ପୁଲିସ ଦରତ୍ର ନୁହନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସେଥିରେ ରକ୍ଷା ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅବାସ୍ତବ ଯୋଗା-
ଇବାରେ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି ଏ କେତୁ ପୁଲିସରୁ ଅର୍ଥ ସାହାୟ୍ୟ ନେବାର ଦାମା ଉଚିତ ଅଟଇ ଅଥଏକ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଜେନରଲ ସାହେବଙ୍କୁ ପୁନବାର ଆଦେଶନ କରାଯିବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ସେମାନେ ମେକଷ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆଦେଶନପତ୍ର ସେଠା ଡେପୁଟି ମେକଷ୍ଟରଙ୍କ ଗୁଲ୍ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ କବେତକାରେ କମିଶୀଙ୍କ ଦାମା ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ ଓ ପୁଲିସରୁ ଅର୍ଥସାହାୟ୍ୟ ନେ-
ବାର ଉଚିତ । ଭରଷା କରୁ ଯେ ମେକଷ୍ଟର ସାହେବ କମିଶୀଙ୍କ ଆଦେଶନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରବେ ଓ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଜେନରଲ ସାହେବ ନିରପେକ୍ଷ ଓ ଚିତ୍ତ କରୁ କର କିଛି ସାହା-
ୟ୍ୟ ଅଛି କରବେ ।

ତାକୁଲ ସୁବ ସମ୍ପର୍କରେ ଭଲଲଗ୍ନତ ତାର ସମ୍ବାଦମାନ ଏ ମସାହରେ ଅସିଅଛି ଯଥା । —
ଗତମାସ ତା ୨୭ରଖରେ ଜେନରଲ ଗର୍ବର୍-
ଙ୍କ ସୈନ୍ୟ କୁରମ ଛୁଡ ମହମ୍ମଦ ଅଜମଲ୍ କଲ୍ଲୀରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ଦାଟରେ କୌଣସି ବାଧା ହୋଇ ନାହିଁ । କଲ୍ଲୀରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଭୋପ ଧନୁ ପଡ଼ିଅଛି । ଅଫଗାନ ସେନା ତାହା ଛୁଡ ସଲାଲ ଯାଇ ଥିଲେ ।

ଜେନରଲ ବିଡଲ୍‌ଫଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ଏହୁଦନ ପସିନ ନଗରରେ ଅଫିରଙ୍କ ମୁକସିକୁ ଖଜଣା ହେବାବସ୍ତ ସହତ ଗିରପ୍ରାର କରିଅଛନ୍ତି । ସୈନ୍ୟମାନେ ପ୍ରତ୍ତ ରସଦ ପାଉଅଛନ୍ତି ।

ତା ୨୧ ରଖ ନବମ୍ବର । ଜେନରଲ ଗ୍ରାଉ-
ଣଙ୍କ ସେନା ହୟାରନାଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଉଣା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ରପୋର୍ଟ ଅସିଅଛି ଯେ ଗୋର୍ଦ୍ଧ ଖାଇବର ଘାଟି ଇଂରାଜଙ୍କ ସେନା ସହଜରେ ରକ୍ଷା କର ପାରବେ ।

ତା ୩୦ ରଖ ନବମ୍ବର । ଖାଇବର ଆଫ୍ରିକ-
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଲେକ ଦଲବସି ହୋଇ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅରମ୍ଭ କର ଅଛନ୍ତି । ଅଲମସକଦ-
ଠାରେ ଚିଟାତାଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ହରଥିଲେ । ଲର-
କାଇ ପାହାଡରେ ଗୋଟାଏ ପୋଡା ଓ ଜଣେ ସରସକୁ ବନ୍ଧୁ କୁ ଗୁଲଦୁଗୁ ମାର ସକାଇଲେ ଏକ ଆଉ ଏକଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ତାହା ପୋଡା-
କୁ ଜଗମି କଲେ । ଯାକା ଓ ଭରୁର ଉପରସ୍ଥ ସ୍ଥାନରେ କିଛି ଗୋଲମାଲ ନାହିଁ ଏକ ସେଉଁ

କେନ୍ଦ୍ରପଡାରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଚିତ୍ତଶାଳୟ ଅଛି ତହିଁର କର୍ମ ସବ୍‌ବାଧାରଣକ ରେବା ଓ ଦାନ-
ରେ ତଳଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ସେଥିରେ ଅଛି

ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପରଲିଖିତ ଗୋଲମାଲ ଅର୍ଥକୁ ହୋଇଥିଲ ସେଠାକୁ ସେନା ପ୍ରେରଣ ହୋଇ ଅଛି । ମେଜର କାକାନାସ ତା ୮୯ ରଖରେ ଯମରୂପରେ ପଢ଼ୁଥି ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଘାଟିର ଅଭ୍ୟାଗର ରହିତ ହୋଇଅଛି ।

ସଂବାଦ ବାହୁକାର ଜଣେ ପସପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଗଜମାସ ତା ୮୦ ରଖ ଗୁଧବାର ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରର ଦୋଷମାଳ ବସ୍ତ୍ରାଠାରୁ ବଳଙ୍ଗନଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଠଦଶମା-ଇଲ ମଧ୍ୟରେ ଭାଷ ଅଗ୍ରକବିତା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ମହାରାଜାଙ୍କ ସରଦାର ଗୋପାଳ ସିଂହ ବିରୁଦ୍ଧୁର୍ଯ୍ୟା ଓ ମୋତି ମହାପାତ୍ର ହାତୀ ଘୋଡ଼ା ଓ କାଣ୍ଡ ଓ ବନ୍ଧୁ କଥାସା ପାଇବଦେଇ ମୁଗଲବଦୀ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଧାନ ଯବରଦ୍ରବ୍ୟ ବାଟି ନେଇ ଅଛନ୍ତି । ପୁଣି କେହି ପ୍ରଜା ସରଦାରଙ୍କ ହାତ ଗୋଡ଼ା ଧର ଚଢ଼ି ଧଜା ନେବାରୁ ତାହାଙ୍କର ବିଲ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରକାସରେ ଅନେକ ଗ୍ରାମରେ ଅର୍ତ୍ତ-ନାଦ ପଡ଼ିଅଛି । ଏବଂ ବସ୍ତା ସୁଲଭକୁ ଭେଲକି ଲାଗି ଯାଇ ଅଛି । ଜମିଦାରମାନେ ବିଂ କରୁଦ୍ୟ ହିରକର ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଉପରଲିଖିତ ଘଟଣାମାନ ପସପ୍ରେରକ ସ୍ଵତ-କ୍ଷରେ ଦେଖି ଥିବାର ବୋଲନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପାଦକ ଏପରି ଜନରୂପ ପୂର୍ବରୁ ଶୁଣିଥିବାର ମଧ୍ୟ ବୋ-ଲନ୍ତି । ସରହଦ ସୀମା ନେଇ ବିବାଦ କରବା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଗୋଟିଏ ସ୍ଵାଭାବିକ ଧର୍ମ ବୋଇଲେ ଅଛନ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଗୁଜା ରାଜା ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଏହି ପରି ମାମଲା ଲାଗିଥାଏ କିନ୍ତୁ ଏକ ପକ୍ଷରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାରାଜାଙ୍କ ପରି ସତ୍ୟ ଓ ଉଚ୍ଚତମାଳ ଗଜା ଏବଂ ଅପର ପକ୍ଷରେ ପ୍ରବଳପ୍ରଭାବ ବ୍ରହ୍ମସିଂହଙ୍କ ଗାଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ପ୍ରଭବକ୍ଷେ ଏ-ମାନଙ୍କର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଅଭିନ ବିରୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପୁଣ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟଇ ଓ କାହାର ପକ୍ଷରେ ଏ ଘଟଣା ଗୋର-ନାୟ ନୁହଇ । ପ୍ରଥମେ ମହାରାଜାଙ୍କ ଶୁଭସା-ରା ଅଞ୍ଚଳରେ ଏପରି ହେବା ତାହାଙ୍କ ଗାଦି ପ୍ରଣାଳୀର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମନପାକ୍ଷ ଅଟଇ ଓ ସର-କାରୀ ସୁଲଭ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵ ବୋଲିଯାଇ ପାରେ କାରଣ ଯେବେ ଏପରି ଅଭ୍ୟାଗର ହେଲା ତେବେ ସୁଲଭ କାହିଁକି ଅଭିନାନପାରେ

କାର୍ଯ୍ୟ ନ କଲେ ମଧ୍ୟ ଅବଧି ଏଥିର ବିଚ୍ଛି ପ୍ରତ୍ୟକାର ହେବାର ଶୁଣାଯାଇ ନାହିଁ । ଏଯୋଗୁଁ ପତ୍ନୀପ୍ରେରକ କଥା ଅଛନ୍ତି ଥିବା ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନ କରବା ଅସଙ୍ଗତ ନୁହଇ । ଯାହା ହେଉ ଅଧି-ମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ଗଜକାନ୍ତର ସୁପରିଶ୍ରେଣ୍ଣ-ଶୁଙ୍କର ଏ ଘଟଣାପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଅଛି । ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ପ୍ରକୃତ କଥା ଜଣାପଡ଼ିବ ।

କାର୍ତ୍ତିକମାସ କୂର୍ବରୋଗର ପ୍ରଗସ୍ଵକାଳ ଅଟଇ ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସବୁବର୍ଷ ରୋଗର ପ୍ରକା ସମାନ ନ ଥାଏ । ଏବର୍ଷ ବିପୁର ଲୋକ କୂର୍ବ ହୋଇ କରୁଅଛନ୍ତି । କି ସଦର କି ମୋ-ଫସଲ ଆକ୍ରମାଳ ସବୁଆଡ଼ୁ କୂର୍ବର ସମ୍ପାଦ ଅଛୁଅଛି ଓ ଲୋକେ ଏହି ରୋଗରେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାଉଅଛନ୍ତି । ମାସ ବାଲେଶ୍ଵରର ସମ୍ପାଦ-ପସମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜଲେଶ୍ଵର ଓ ଲକ୍ଷଣାଥରେ ଯେପରି କୂର୍ବରୋଗର ପ୍ରାଚୁ-ର୍ତ୍ତାବ ବଢ଼ିଅଛି ଏମନ୍ତ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ନାହିଁ । ଜଣେ ପସପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି “ଜଲେଶ୍ଵର, ଲକ୍ଷଣାଥ ଓ ଗୋପ ଏହି ତିନି-ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରାୟ ୭ । ୮ ଶତ ଗୃହସ୍ଥ ପରିବାର ସହଜରେ ଏହି କୂର୍ବରେ କୃମିରେ ଲେଖୁଅଛନ୍ତି ଅନେକ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ସୁସ୍ଥ ଶା-କରବାକୁ ଜଣେ ସୁବା ସୁସ୍ଥ ଗଣର ନାହିଁ । ଏମାନେ ପଥ୍ୟ ଏବଂ ଓଷଧ ବନା ଅନାଥ ପ୍ରାୟ ମରୁଅଛନ୍ତି” । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଏବ-ର୍ଷର କୂର୍ବରେ ଅଧିକଲୋକ ମରିବାର ସ୍ଵାଦ ଅସ୍ଵାସ୍ତି । ମାସ କୌଣସିଠାରେ ହାଜିମମାନେ ଏଥିର ଚିକିତ୍ସା ପକ୍ଷରେ କିଛି ମନୋଯୋଗୀ ହେବାର ଅବଧି ଶୁଣାଯାଇ ନାହିଁ । ଅନୈମାନେ ଅଗା କରୁ ଯେ ଛଳ ହାଜିମମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋଫସଲରେ ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ସ୍ଥଳରେ କୂର୍ବର ପ୍ରକା ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ସେ ସ୍ଥାନମାନ ଅଗେ ସନ୍ତର୍କିତ କରି ପ୍ରଜାଙ୍କର ବିଷ୍ଣୁ ଦୂର କରବାର ବଧାନ କରନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅନୈ-ମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ବାଲେଶ୍ଵରର ବିଦ୍ୟାଳ କୁମାର ବିକ୍ରମ-ନାଥ ଦେ ଜଲେଶ୍ଵର ଥାନାରେ ସଭୁର ଗୋଟିଏ ସାମୟିକ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଫିଟାଇବାକୁ ମନସ୍ତ କରି ତହିଁର ବନୋବସ୍ତ କରିବା କାରଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । କୂର୍ବରୋଗ ଉଣା ପଡ଼ିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ରହିବ ଏବଂ ତହିଁ ଛମିଡ଼ି କୁମାର ପ୍ରଜାମାସ ୫ ୫୦ ଛା

ଦେବାକୁ ସ୍ଵୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି । କୁମାରଙ୍କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ । ପୁଣ୍ୟମାନଙ୍କର ଅର୍ତ୍ତନାଦ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଫିଟାଇବାର ଉଦ୍ୟମ କରିବାରୁ ତାହାଙ୍କର ସାଧୁ ଭାବର ବେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ପରି-ଦେୟ ପ୍ରକାଶ ହେଉ ଅଛି । ଜ-ସମାଜରେ ଏହିପରି ଲୋକର ଲୋଡ଼ା ଏବଂ ଏହିପରି ଲୋକ ଯଥାର୍ଥ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ଅନୈମାନେ ଅଗା କରୁ ଯେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧନାଭ୍ୟାସକ୍ରିମାନେ ଏହି ପ୍ରକାର ସଲ୍ଲର୍ଥ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ଅପଣା ଧନ ଓ ଜବନକୁ ସାର୍ଥକ କରିବେ ।

ସନ ୧୮୭୭ ସାଲରେ ବଜଲା ପ୍ରଦେଶର ଅନ୍ତର୍ଗତ ନାନାଜିଲ୍ଲାରେ ଲୋକମାନେ ଅପଣା ବ୍ୟୟରେ ଯେତେ ସାଧାରଣ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଏକ ତାଲିକା ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ବଜେଟରେ ବାହାରିଅଛି । ତହିଁରୁ ଦେଖା ଯାଏ ଯେ ସମସ୍ତ ବଜଲାରେ ଏ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲୋକମାନେ ୫ ୮୮୯୩୩ ୩ ୧ ଟଙ୍କା କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପାଟନା ବିଲ୍ଡିଂରେ ସର୍ବାଧିକ ଅଧିକ ଅର୍ଥକୁ ୫ ୧୯୭୨୯ ଟଙ୍କା କର୍ମ ହୋଇଅଛି । ପାଟନା ଜିଲ୍ଲା ତାହାର ପ୍ରାୟ ୭୦ ହଜାର ଏବଂ ରାଜ-ସାହରେ ୨୯ ହଜାର ୫୯୩ ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥ ସବୁ ବିଲ୍ଡିଂରେ ୨୦୮୫ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ନୁହଇ । ଓଡ଼ିଶାରେ ୫ ୨୯୫୭ ୩ ଟଙ୍କା ହୋଇ ଅଛି । କିଏ କିକାର୍ଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟୟ କରିଅଛି ତହିଁର ତାଲିକା ଇମ୍ପେ ଲେଖା ଗଲା । ଯଥା;—

କଟକ			
ମାମ	କାର୍ଯ୍ୟର	ସେଇଠାରେ	ବ୍ୟୟ
	ବବରଣ	ହେବ	
ମାଟିସାହି	ସୁସ୍ଵରଣା	ବାଲୁବଦା ଗ୍ରା	
		ବସୁର୍	୫ ୧୭୦୦୯
ସୁବରସାହି	ଏକଟ	କରକଣ୍ଠପୁର	
		ଗ୍ରା ଅଭୟ	୫ ୫୦୦୯
ବସୁବୋଧିସ	ଏକଟ	ନିଅଳୀ ଗ୍ରା ଅଭୟ	୫ ୫୦୦୯
ରାଧାରଗଡ଼	ଏକଟ	ବାବୁସୁରା ଗ୍ରା ବରଦାଟ	୫ ୨୭୦୦୯
୫ ୨୭୦୦୯			
ସୁଷା			
ରମାପାଟଣା	ଏକଟ	ପାଟକେରୀ	
ବୋବରକେ	ଏକଟ	ସୁସୁପୁର	୫ ୫୦୦୯
ହେବ			

ତା ୭ ରାଜ ଉପରେ ସନ ୧୮୮୮ ମସିହା

ଉତ୍କଳସାଧକା ।

ଉତ୍କଳସାଧକ	ସକଳ	କରମାଧ୍ୟମ	ଟ ୨୦୦୦
ସଦାକାମ୍ୟ	ସକଳ	କରମାଧ୍ୟମ	ଟ ୨୦୦୦
କାମ୍ୟ	ପୁସ୍ତକଗଣା	ମହୋପା	ଟ ୨୦୦୦
କମଳମର	ସକଳ	କେଳିକଳ୍ପ	ଟ ୪୦୦୦
କରଜୀବୀଚରାସକଳ		ବୋଲଗଡ଼	ଟ ୪୦୦୦
କଳ୍ୟାଣନ	ସକଳ	ସକଳ	ଟ ୪୦୦୦
ମହାପାତ୍ର	ସକଳ	ସକଳ	ଟ ୪୦୦୦
କୃତ୍ୟ			ଟ ୪୦୦୦
ମହାପାତ୍ର	ସକଳ	ଚରମଧ୍ୟ	ଟ ୪୦୦୦
			ଟ ୨୪୦୦୦

ବାଲେଶ୍ୱର

ପୁସ୍ତକଗଣା	ସକଳ	କାବ୍ୟାଦି	}	ଟ ୨୪୦୦
ପାଠକ		କଳାକେଶ୍ୱର		
ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟରେ	}		}	ଟ ୧୮୦୦
୪୨୦୦ କାର୍ଯ୍ୟଗାମ୍ୟ				

କାବୁଲ ଯୁଦ୍ଧ ।

ଇଂରାଜଙ୍କ ସେନା କମଗଃ ଏକ କ୍ରମେ ଅଧିକାର କରି କାବୁଲ ଦଗଳ ଅଗ୍ରସର ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପଦିନରେ ତେଲକବାଦରେ ପହଞ୍ଚିବାର ସଂବାଦ ଅସିପାରେ । ଅଲମସକଳ ଛଡ଼ା ଆଉ କୌଣସିଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ନାହିଁ ଏକଥାକୁ ଲୋକେ ଘରା ଚମତ୍କାର ମନୁ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁ ଅମିର ଏତେବର୍ଷ କରୁଥିଲା ସେ କିଛି ମାସ ଯୁଦ୍ଧ ନ ହଲ ଏହି କଥା ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଅନୋଳିତ ହେଉଅଛି ଓ ଯାହାଙ୍କର ଅବଧି ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ଯେ ଅମିରଙ୍କ ସେନା ନିତାନ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ନୁହନ୍ତି ସେମାନେ କେବଳ ଏକକରେ ଅପଣାକୁ ପ୍ରବୋଧ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅମିର ଇଂରାଜ ସେନାକୁ ଅପଣା ଦାଉକୁ ଟାଣି କେଉଁ ଅଛନ୍ତି ସୁଯୋଗ ସ୍ଥାନରେ ଘରା ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ । ଫଳତଃ ଅମ୍ବୁମାନେ ପୂର୍ବରୁ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ ଅନୁମାନ କିଛି ନୁହଇ । ଶାଉକାର ଘାଟିର ସ୍ୱାଭାବିକ ଦୁର୍ଗମତା ଏବଂ ଗେଗ ଓ କରଫର ପ୍ରକୃତତା ଉପରେ ଅମିର ନିର୍ଭର କରି ଆଲି ମସକଳଠାରେ ଅଳ୍ପ ସୈନ୍ୟ ରଖାଇ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହଲେ । ସେଥିରେ ନୈରାଶ ହେବାରୁ ଆଉ ତାହାକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରି ଦିଆ ନାହିଁ ଏହି ହେତୁରୁ ଏକ ତାରତାବ ସମ୍ପାଦ ଅନୁସାରେ ସେ ଅପଣାର ସମସ୍ତ ସେନାକୁ କାବୁଲ ଗୁଡ଼ାଳରେ କମା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଅପଣା ପରବାସ୍ୟ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ହରଜକୁ ପଠାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

କାବୁଲ ନଗରରେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସେଇ କରିବେ ପକେ ଉତ୍ତରକୁ ଇଚ୍ଛା ଯାହା ଥିବ ଘାଟିବ ଏହି ମନେକରି ଯୁଦ୍ଧସଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଜାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଜଣାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏ ଦିଗର ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ନୁହଇ ତାହା ସେ ଅବଧି କୁଟିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ସେ ଯେମନ୍ତ ଇଂରାଜଙ୍କ ପରାମର୍ଶରୁ ଅଳ୍ପ ଭେଦନୁ ଅପଣା ଗାସନପ୍ରଣାଳୀର ଫଳାଫଳରୁ ଅଳ୍ପ ଅଟନ୍ତି । ଯେବେ ତାହାଙ୍କର ଗାସନପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ସତ୍ୟତାର ଅନୁରୂପ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ତେବେ ଇଂରାଜମାନେ ଏତେ ସହଜ ଏବଂ ଏତେ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ତାହାଙ୍କର ଗୁଡ଼ାଳ ଦଖଲ କରି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ସୈନ୍ୟଛଡ଼ା ପ୍ରକାମାନେ ଇଂରାଜଙ୍କ ସେନାକୁ କେତେ କଷ୍ଟ ଓ କେତେ ବାଧା ଦିଅନ୍ତେ । ମାତ୍ର ଅମିରଙ୍କର ଗାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିକୁଞ୍ଜ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ଅନୁରୂପ ଗୁଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ାଳ ଗାସନପର ବୋଇଲେ ଅଛନ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଇଂରାଜଙ୍କ ଗାସନପ୍ରଣାଳୀ କେତେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ତାହା ସର୍ବସ୍ତରେ ପ୍ରକାମ ରହିଅଛି । କାବୁଲର ଅନେକ ଲୋକ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ନାନାଦିଗରେ ପ୍ରମାଣ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଓ ଯେପରି ତାହାଙ୍କର ଧନ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାର ସୁବିଧା ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ ନିଗ୍ରହରେ ଦଗଫକା ଲାଭ କରି ପରକୁ ଫେରି ଯାଉ ଅଛନ୍ତି ଓ ଉତ୍ତରରେ ଅପଣା ଗୁଡ଼ାଳର ଅସଜକ ବ୍ୟପାରକୁ ତୁଲନା କରି ଅବଶ୍ୟ ମନେ ଇଂରାଜ ଗାସନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉ ଥିବେ ଏବଂ ଅପଣା ଗୁଡ଼ାଳ ଲୋକଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଉତ୍ତର ସୁଖ୍ୟାତି ଗାଇ ଚାଲୁଥିବେ ସୁତରାଂ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକା ଇଂରାଜ ଗାସନରେ ରହୁବାକୁ ମନ କଲାଉବା ବିଷୟ ନୁହଇ । ଏହି କାରଣରୁ ଇଂରାଜସେନା ପହଞ୍ଚିଲା ମାତ୍ରେ ଅମିର ପ୍ରକାମାନେ ଇଂରାଜଙ୍କ ପକ୍ଷକୁ ଚାଲି ଆସୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ରସଦ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଉ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ନ ହୋଇଥିଲେ ଇଂରାଜମାନେ ବାହୁ ବଳରେ କିଛିମାନ ଜଣି ନାହାନ୍ତେ ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କୁ ଏତେ ଗାଢ଼ ବଗକରି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ଇଂରାଜଙ୍କ କର୍ମ କେବଳ ବାହୁବଳର ଫଳ ନୁହଇ ତାହାଙ୍କର ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ଓ ଗାସନ ପଦ୍ଧତିର ଯତ୍ନ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ବ୍ୟାପି ରହିଅଛି ଓ ସେହିହେତୁ

ତାହାଙ୍କର କର୍ମ ଲାଭରେ ଆଉ କଲ୍ୟ ନାହିଁ । ଅମିର ଯେବେ ବିଚକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ା ହୁଅନ୍ତେ ତେବେ ଏମନ୍ତ ଇଂରାଜଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଲି କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତେ ନାହିଁ । ତାହାକୁ ବିଧାତା ବାମ ହୋଇ ଅଳ୍ପ ସୁତରାଂ ତାହାଙ୍କର ସେନା ପଳାଇ ଯାଉ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରକାମାନେ ତାହାଙ୍କ ଧନ ଚୁବ୍ୟ ଲୁଟିନେଇ ଇଂରାଜଙ୍କ ଗରାଗତ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଏତେବେଳେ କାବୁଲ ସଙ୍ଗରେ ଇଂରାଜଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ ଅଧିକ କାବୁଲର ଲୋକମାନେ ଅବାଧରୂପେ ଗୁରୁତବର୍ଷରେ ବ୍ୟବସାୟ କରି ଚାଲୁ ଅଛନ୍ତି ଆହୁର ଦେଗାଯାଏ ଯେ ଅଲମସକଳରୁ ନିଗମତରୁ ଅଧିକ ସୈନ୍ୟ ଇଂରାଜମାନେ ବନ୍ଦ କରି ଆଣିଲେ । ସେମାନେ ଯେଣୁଆରରେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତେ ସିପାହନାନଙ୍କୁ ଅପଣା ଘରଠାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଇ ବିଦାୟ କରିଦେଲେ କାରଣ ବିଚାର ହେଲା ଯେ ପୁଣ୍ୟସିପାହ ଗୁଡ଼ାକୁ ବନ୍ଦ କରି ରଖିବାର ଭଲ ନୁହଇ କେବଳ ଉଚ୍ଚତର ସୈନିକ କର୍ମରୁମାନେ ବନ୍ଦ ଅଛନ୍ତି ପୁଣି ସେମାନେ ଅପଣା ମର୍ଯ୍ୟଦାନୁସାରେ ରହୁ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ସିପାହନାନେ ଅପଣା ଘରକୁ ଫେରି ଗଲେ ସମସ୍ତଙ୍କର ନିଶ୍ଚୟ ବିଶ୍ୱାସ ହେବ ଯେ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ ଗବର୍ତ୍ତନେଶ୍ୱ ଅଫଗାନବାସିଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥୀନତା ହରଣ କରିବେ ନାହିଁ ଯାହା କହୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଦୃତରୂପେ ପ୍ରତ୍ୟାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଏପରିସ୍ଥଳେ ଅଫଗାନମାନେ କାହିଁକି ଇଂରାଜଙ୍କ ବିପକ୍ଷ ହେବେ କରଂ ଅମିରଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରକା ହେବାକୁ ଉତ୍ତରକଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିବେ । ଅମିରଙ୍କର ବଡ଼ ଭରସା ରୁସିୟାଠାରେ ଏବଂ ଅଲୋକଲୋକ କହୁଅଛନ୍ତି କି ରୁସିୟା ପରଗେଷରେ ଅମିରଙ୍କର ସହାୟ ହେବ । ମାତ୍ର ରୁସିୟା ଯେ ଅମିରଙ୍କ ସବାଗେ ଇଂରାଜଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବ ଏହା କଦାଚ ସମ୍ଭବ ନୁହଇ । ରୁସିୟା କାଲି ଗୋଟାଏ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଥିବ ଯାଉଅଛି ଏବଂ ଇଉରୋପରେ ରୁସିୟା ଇଂରାଜ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପ୍ରତି ବିବାଦ ହେବାର କୌଣସି କଥା ନାହିଁ । ଏ ଉତ୍ତରୁ ରୁସିୟା ଭାରତବର୍ଷର ଗୁଡ଼ାମାନଙ୍କର ଇଂରାଜ ଗବର୍ତ୍ତନେଶ୍ୱ ପ୍ରତି ଗୁଡ଼ାଳ ଦେଖି ଆହୁର ହତାଗ ହୋଇଥିବ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ତୁରକୁ ପରଫାଇ କାହିଁକି ଅପଣାର କ୍ଷତି ସ୍ୱୀକାର କରିବ । ଭାରତବର୍ଷର ଗୁଡ଼ାମାନେ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୩୩

୧୯୧୯ ଖ୍ରୀ

ତା ୧୪ ରବି ମାତେ ଉପହର ସନ ୧୯୨୮ ମସିହା । ମୁ । ପୌଷ ବ ୧ ନ ସନ ୧୯୮୭ ସାଲ ଗନକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ ୬୯
ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସୁଲ ଟ ୧୫୯

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ଦସହର ହିନ୍ଦୁ-
ପେଣ୍ଡୁଅଟରେ ପାଠକଲୁଁ ଯେ ଆମ ମୁକ୍ତାର-
ନାମାର ଖୁଞ୍ଚି ସମ୍ପର୍କରେ ବୋର୍ଡ଼ ଯେଉଁ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୋକ୍ତିକ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରବୃତ୍ତ କରିଥିଲେ
ଓ ଯାହା ଦେନ ମୁକ୍ତାର ଓ ମାମଲକାରଙ୍କର
କଷ୍ଟର ସୀମା ନ ଥିଲା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗାଳ
ସେ ଆଜ୍ଞାକୁ ରହିତ କରିଅଛନ୍ତି । କଲିକତାର
ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସଭାଙ୍କ ଅବେଦନ ପାଇଁ ଅମ୍ଭ-
ମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲେଖକଦେବ ଉକ୍ତ ଆଜ୍ଞା
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସଭା
ସମସ୍ତଙ୍କର ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।

ଗତ ସପ୍ତାହଠାରୁ ଏ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ
ଦଶଦିନ କମାଗତ ମେଘାଞ୍ଜଳ ହୋଇଥିଲା ।
ନଗରରେ ନାମମାତ୍ର କିନ୍ତୁ ମୋଫସଲରେ ଭାଷ
ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବଙ୍ଗାଦର ସମୁଦାୟ-
ରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକଳ ବତାସ ହୋଇଥିଲା ।
ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଗୋପାଳପୁର ଇସାକପଟ୍ଟନ ମସ-
ଲିପଟ୍ଟନ ପ୍ରଭୃତି ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶର ଉପକୂଳ
ବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନରେ ତୋଫାନ ହୋଇଥିବାର ସ-
ମ୍ବାଦ ଅସିଥିଲା ମାତ୍ର ଭାଷ ତୋଫାନ ଦେବାର
ସରକାରୀ ବାୟୁବାୟୁ ଉପୋର୍ଟରୁ ଜଣା ଯାଇ
ନାହିଁ କିମ୍ବା ତୋଫାନଦ୍ୱାରା କୌଣସି କ୍ଷତି
ଦେବାର ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭାବ ଅସି ନାହିଁ । ଏଅଞ୍ଚଳରେ
ଏହି ହିତ ବତାସଦ୍ୱାରା ଧାନ, କୁଟା, ରବି,
ତୈଳକ ପ୍ରଭୃତି ନାନାପଦ୍ଧି ବସ୍ତୁର କ୍ଷତି

ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କର ଆଶା ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ
ଦେଖାଯାଏ ।

କଲକତାରୁ ଭାରତୀୟମୋଗେ ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି
କି ମଧ୍ୟ ଅସିଯୁଁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସନ ୧୯୨୪ ସାଲ-
ଠାରୁ ସନ ୧୯୨୮ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚାମାନ
ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
ରୁଣିଆ ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଏହିରୂପ ବନ୍ଦୋ-
ବସ୍ତୁ ସନ ୧୯୨୭ ସାଲରେ ହୋଇଥିଲା କି
ଅକ୍ଟସ ନଦୀ ଅଲଗା ସୀମା ଦେବ ଏବଂ ଅଫ-
ଗାନସ୍ଥାନ ଓ ବୋଖାସ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ହୋଇ
ଯଥାକ୍ରମେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବଂ ରୁଣିଆର ବସବର୍ତ୍ତୀ
ରହିବେ ।

କାବୁଲକୁ ଯେଉଁ ରୁଣିଆ ସଜଦୁଲ ଅଲ-
ଦନ ପୁକେ ଅସିଥିଲା ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ଜେ-
ନେରଲ କାଫମାନ କହିଅଛନ୍ତି କି ରୁଣିଆ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଦୁଇସପ୍ତକ ସେ କାବୁଲକୁ ପ୍ରେ-
ରତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଭୂକମ୍ପାନର
ଗବର୍ଣ୍ଣିର ଜେନରଲ ସ୍ୱରୂପ ସେ ସ୍ୱୟଂ ଅମିରଙ୍କ
ନିକଟକୁ କେବଳ ସୌଜନ୍ୟତା ଦେଖାଇବାକୁ
ଯାଇଥିଲେ ।

ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଯାଏ ଯେ ରୁଣିଆ ଅମିର-
ଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁତା କରିଥିବା ବସ୍ତୁରୁ ଯେ-
ସ୍ଥଳେ ପ୍ରାକାଶ୍ୟରୂପେ ଅସୀକାର ଅଛନ୍ତି ସେ-
ସ୍ଥଳେ ସେ ଅମିରଙ୍କ ସକାଶେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ
ସମ୍ଭବ ହେଉ ନାହିଁ ।

ଇଂଲଣ୍ଡର ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭା ଚଳଇମାସ
ତା ୫ ରଖରେ ବସିଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କର
ବକ୍ତୃତାର ମର୍ମ୍ମ ଏହି ଯେ କାବୁଲର ଅମିର
ଶହୁଡ଼ା ଦେଖାଇବାରୁ ତାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ସୈନ୍ୟ ପଠାଇବାର ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲା
ଓ ସେହିକଥା ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇବା କାରଣ
ଏହି ଅସାମୟିକ ଅଧିବେଶନର ପ୍ରୟୋଜନ
ହୋଇଅଛି ।

ସଭା ବସିଲରୁ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଅଗ୍ରର ସେକ-
ଟରୀ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଅଫଗାନସ୍ଥାନ ଯୁଦ୍ଧର
ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଭାରତବର୍ଷର ରାଜସ୍ୱ ଉପରେ
ପଡ଼ିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବେ । ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଫସେଟ
ସାହେବ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରତିବାଦ କରିବେ
ବୋଲି ସଭାକୁ ଜଣାଇଲେ ।

ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଅଫଗାନ ସ୍ଥାନର ଯୁଦ୍ଧ
ଏବଂ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ପୂରଣ କରିବା ବସ୍ତୁରେ
ଭାଷ ଭର୍ତ୍ତି କରିବେ ଦେବ ମାତ୍ର ତହିଁର ଶେଷ
ଫଳ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନୁକୂଳ କି ପ୍ରତିକୂଳରେ
ଦେବ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଯେବେ
ଯୁଦ୍ଧର ବ୍ୟୟ ଭାରତବର୍ଷ ଉପରେ ପଡ଼ିବ
ତେବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଧିକା ଟାକ୍ସ ଦେ-
ବାକୁ ଦେବ ମାତ୍ର ତହିଁରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଦୁର୍ଗତର ସୀମା ରହିବ ନାହିଁ । ଏକେ ଖାଦ୍ୟ-
କ୍ରବ୍ୟର ଦୁର୍ମିଲ୍ୟତା ହୃଦେ ଲଭିସେନ୍ସ ଟାକ୍ସ
ଓ ନାନାପ୍ରକାର ସେସ ହେତୁରୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀଲୋ-
କଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁଦ୍ଧା ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବା

କଷ୍ଟକର ହୋଇଅଛି ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସ୍ତନର ଟାକସ ଲୋକେ କରୁଥିବ ଦେବେ କହି ନ ପାରୁ । ଫଳତଃ କେଉଁ ସ୍ତନରେ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଏ ବ୍ୟୟ ସହକାରୀ ଦେବ ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ପାଲିମେଣ୍ଟର ସହ୍ୟମାନେ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ କରବେ କ୍ରମେ ଦେଖିବାରେ ଆସିବ ।

ଭାରତେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥିବ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀ ଗଭବର୍ଷ ଭାରତେଶ୍ୱର ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପଲକ୍ଷରେ ଭାରତବର୍ଷର ସମ୍ପଦରେ ଯେମନ୍ତ ଉତ୍ସବ ହୋଇଥିଲା ଏ ନଗରରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହୋଇଥିଲା ଓ ସେହି ମଙ୍ଗଳ ଘଟଣାକୁ ଚିରସ୍ମରଣୀୟ କରିବାକାରଣ ଓଡ଼ିଶା-ବାସିମାନେ ଏକ ମତ ହୋଇ ଏ ନଗରରେ ଭାରତେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଅଷ୍ଟାଳିକା ନିର୍ମାଣ କରିବାର ସ୍ଥିର କରି କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ହେବା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଇହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଉ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । କେବଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିମ୍ବସ ସାହେବ କଲେକ୍ଟର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଷ୍ଟାଳିକାର ଗୋଟିଏ ନକ୍ସା ଏବଂ ଅନୁମାନକ ବ୍ୟୟର ଭାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖି ଯାଇଥିଲେ । ଗତ ସପ୍ତାହ ଶୁକ୍ରବାର ଅପରାହ୍ଣ ଘଟଣା ସମୟରେ କଟକ କଲେକ୍ଟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ଆହ୍ୱାନମତେ ଭାରତେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ସକାଶେ ଯେଉଁମାନେ ହେବା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସଭାରେ କମିଶ୍ନର କଲେକ୍ଟର ଏବଂ କ୍ରୀଷ୍ଣମାଳଖେଟ୍ର ଏହି ଭନିକଣ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ଏବଂ ୧୦/୧୫ ଜଣ ଦେଖାଯିବ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସଭାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିମ୍ବସ ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମନ୍ଦିରର ଯେ ନକ୍ସା କରାଯାଇଅଛି ତାହା ବଡ଼ ସ୍ତନର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଇହିଁର ବ୍ୟୟ ୨୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ହେବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି । ଏଥିକୁ ହେତୁଫଳରେ କେବଳ ୧୪ ହଜାର ଟଙ୍କା ସ୍ୱାକ୍ଷର ଏବଂ ଇହିଁମଧ୍ୟରୁ ୪ହଜାର ଟଙ୍କା ଉତ୍ତର ହୋଇଅଛି । ୨୭ହଜାର ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶାରେ ହେବାହାରୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ମଣି କେହି ସହ୍ୟ ମନ୍ଦିରର ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ସାନ୍ତ ରହିବାର ସ୍ୱକ୍ତି ଦେଖାଇଲେ ପରିଶେଷରେ ସ୍ଥିର ହେଲା ଯେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ୨୦/୧୫

ହଜାର ଟଙ୍କା ଉପରେ ଓ ଉତ୍ତର ଏକପ୍ରକାର ଘର ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ପାରିବ ଓ ସହାୟ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତର ଉପଲକ୍ଷରେ ତାହା ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇପାରେ । ଏହିପରି ବିଶ୍ୱର ହୋଇ ସ୍ୱାକ୍ଷର ହେବା ଆଦାୟ ଏବଂ ଅଧିକା ହେବା ସମ୍ଭବ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ନଗରର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ସ୍ତାନ ନିର୍ବାଚନ ଏବଂ ସାଧାରଣରୂପେ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସଫଳ କରିବାକାରଣ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ ଭଲଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଇହିଁର ସହ୍ୟ-ସ୍ୱରୂପ ମନୋମାତ ହେଲେ । କମିଟିଙ୍କୁ ଯେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ଦିଆଗଲା ଇହିଁରେ ସେ ମାନେ ଯେପରିମାଣରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ଇହିଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବକରଣ ଭନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ହେବାହାରୀର ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଜଣାଇବେ ଓ ସଭାର ମତାନୁଯାୟୀ କର୍ମକାରକ ହେବେ ।

କମିଟିର ସହ୍ୟକ ନାମ ।

- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ମାକର୍ଘନ ସାହେବ ସହସର
- ବାବୁ ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ଗୁପ୍ତବାହାଦୁର
- କୌଥୁଣ୍ୟ କାଶିନାଥ ଦାସ
- ବାବୁ ଜଗନ୍ନେହନ ଶାସ୍ତ୍ରୀ
- ” ନନକଶୋର ଦାସ
- ” ହରିବନ୍ଧୁ ବୋଷ
- ” ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ
- ଲୁମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ
- ମହନ୍ତ ନାଗସୁଣ ଦାସ

ଏହି କମିଟିକୁ ହେତୁ ଆଦାୟ କରିବା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକମତେ ଆଦାୟ ଟଙ୍କାକୁ କୌଣସି ବାଙ୍କ ଲଭ୍ୟାଦିରେ ଲଦି ସକାଶେ ଜମା କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଗତ ସୋମବାର ପ୍ରାତଃକାଳରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକର୍ଘନ ସାହେବଙ୍କ ଘରଠାରେ କମିଟିର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ବାବୁ ନନକଶୋର ଦାସ ଓ ବାବୁ ହରିବନ୍ଧୁ ବୋଷ କମିଟିର ସେକେଟରୀ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ଯେହେତୁ ନିତାନ୍ତପକ୍ଷରେ ୩୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ହେବା ସମ୍ଭବ ନ ହେଲେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଭୃତ ହେବା ଗୁଆ ଏବଂ ଏବେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ସାମାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଆଶା କରାଯାଇ ନ ପାରେ ଅଥଚ ସ୍ଥିରହେଲା ଯେ ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତାଧାନ ଦୁଇ ମହାରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ହେତୁ ସକାଶେ ପତ୍ର ଲେଖିବ ଓ

କ୍ରମେ ସମସ୍ତ ରାଜା ଓ ସମ୍ମାନ କମିଡାରମାନଙ୍କୁ ପତ୍ର ଲେଖିବ । ଏମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣ ହେତୁ ଲଦି ହେଲେ ଯାହା ନିଅନ୍ତା ଦେବ ତାହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ ।

ଭାରତେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିରସମ୍ପର୍କରେ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ସମସାଧାରଣଙ୍କୁ ତାହା ଜଣାଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛି ଓ ଯେପ୍ରକାରରେ ମନ୍ଦିର ଶୀଘ୍ର ନିର୍ମାଣ ହୁଅଇ ସେପକ୍ଷରେ ସମସ୍ତେ ମନୋଯୋଗୀ ହେବେ । ଏ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ଏପକ୍ଷେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବୁ ।

କାକୁଳ ସୁଦ୍ଧସମାଚାର ।

ତା ୨ ଉତ୍କଳ ଦସମ୍ଭର—ଏଲହାବାଦରୁ ସମ୍ଭାବ ଆସିଅଛି ଯେ କୁରମ ବନ୍ଧାକୁ ବ୍ରହ୍ମସ ସେନା ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି । ହସ୍ତାନ କାର ପ୍ରଥମେ ଏ ବନ୍ଧାରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଶତ୍ରୁ ଗୋଟିଏ ତୋପ ଶତ ଉକ୍ତ ବନ୍ଧାକୁ ପରିଭାସନ କରିଥିବାରୁ ସେ ତୋପଟି ହସ୍ତଗତ ହେଲା । ବଣ୍ଠେଲ ଓଧାଟର ଫିଲ୍ଡ ଏକ ଦରବାର କରିଥିଲେ ତୁରୁର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜାତିର ପ୍ରଧାନ ମାରିକମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦିଆଗଲା ଯେ ବ୍ରହ୍ମସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶତ୍ରୁତା କରିବାର ଲଜା ରଖି ନାପାନ୍ତି ।

ମେଜର କାକାଗନାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ଯମରୁଦକୁ ଫେର ଆସି ଯେଉଁମାନେ ବାଟରେ ଗୁଲିମାରି କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରତି ଥାକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଇହିଁର ଉପର ସ୍ତରରେ କୌଣସି ଗୋଳାଯୋଗ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ ଅଧ୍ୟାୟ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ମେଲ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି ।

ତା ୩ ଉତ୍କଳ ଦସମ୍ଭରେ କେନରଲ ସାବର୍ଡସ ପାଇଓଧାର ମୁକାମରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ “ଉକ୍ତ ମାସ ତା ୧ ଉତ୍କଳ ଦସରେ ପିଙ୍ଗାଓଧାର ବାଟ ଦେଇ ତୋଡ଼ କରିବା ବଡ଼ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା । ବାଟ ବଡ଼ କଠିଣ ଓ ଯେତେ ମନେ କରିଥିଲୁ ଇହିଁରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ଶତ୍ରୁ ଥିଲା ସେଠାରେ ଠିକ ସକାଳ ବେଳେ ପକ୍ଷୀ ଶବ୍ଦକୁ ଚିତ୍ତ କଲୁ । ନ ୨୨ ମୂର ହାଇଲଣ୍ଡର ଏବଂ ନ ୫ ମୂର ଗୁରୁଣା ସେନାମାନେ ଶତ୍ରୁକୁ କ୍ରମଶଃ ଏକସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଭଡ଼ି ନେଲେ । ଅସମାନ ଭୂମି ଓ

ନିବିଡ଼ ଅରଣ୍ୟ ଦେହରୁ ପଛଆଡ଼ର ସେନା
 ଯେତେ ତେଣୁ କଲେ ପାଇଁ ଓହ୍ଲାଇ କୋଠାଲ-
 ରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଇହଁ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଫେରାଇ ନେଇ ଶତ୍ରୁକୁ ଏକ କରୋଟିଦଗରୁ
 ଅକ୍ରମଣ କରିବାର ସ୍ଥିର କଲେ । ଏହାପାହୁଁ
 ଏବଂ ଜେନରଲ କୋବଙ୍କର ସେନାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ଶତ୍ରୁ ଅନ୍ୟ ସକାଳଓଳି କୋଠାଲରୁ
 ବାହାରି ଆସିଲେ ଏବଂ ଆମ୍ଭର ସୈନ୍ୟମାନେ
 ଅନ୍ୟ (ଭା ୩ ରାଜ) ବେଳ ଘ ୪ ଖା ସମୟ-
 ରେ ଉକ୍ତ କିଛିକୁ ଅଧିକାର କଲେ । ପୁଣ୍ୟଦନ
 ଗୁରୁ ରେକମେଣ୍ଡ ସୈନ୍ୟ ଖୁସିମୁକାମରୁ ଆସି
 ଶତ୍ରୁର ବଳ ବୃଦ୍ଧି କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ
 ଭାଗ୍ୟ ଲାଭିଲେ ଏବଂ ଭାବାର ଛୋପ ଉତ୍ତମ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପରସ୍ତ
 ହେଲେ ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକ ମରଣପଥରେ
 କଥିବ ହୁଅନ୍ତୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ୧୮ ଗୋଟା
 ଛୋପ ଓ ବସୁର ବାରଦ ଓ ଗୋଲ ପାଇ-
 ଅହିଁ । ଦେଶର ସୁଭାବକ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଶତ୍ରୁର
 ସଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ସାମାନ୍ୟ
 ଅଟେ କିପ୍ରାନ୍ତ କେଲିପୋ ଓ ମେଜର ଆଣ୍ଡର୍ସନ
 ଦ୍ଵରା ଏବଂ ଜେନରଲ କୋବ ଓ ଲେଫ୍ଟିନେଣ୍ଟ
 ମନରୁ ଆହତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏପରି ପ୍ରାୟ
 ପଞ୍ଚାଶକ୍ରମ ସିପାହି ଦ୍ଵରା ଏବଂ ଆହତ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସୈନ୍ୟମାନେ ସମସ୍ତେ ବାରଦ୍ଵ ଦେ-
 ଖାଇଥିଲେ ଓ ଆନନ୍ଦ ଅଛନ୍ତି । ଆହତ
 ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ କୁରମ ମୁକାମକୁ ପଠା ଯାଉଅଛି” ।

ଭା ୫ ରାଜରେ ଜେନରଲ ସର ବ୍ରାଉନ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅମିର କାବୁଲ ଏବଂ ଇହିଁ
 ନିକଟରେ ସୈନ୍ୟ ସମୂହ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 କାବୁଲ ଓ ଯାକା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସିଠାରେ
 ଭାବାର ସେନା ନାହିଁ କିମ୍ପା ଜେନରାଲବାଦକୁ
 ସୈନ୍ୟ ପଠାଇବାର ମନସ୍ତ ରଖି ନାହାନ୍ତି ।

ଭା ୬ ରାଜର ସମ୍ବାଦ ଏହି ଯେ ଅମିର
 ଆପଣା ପରିବାର ବର୍ଗକୁ କାବୁଲରୁ ଉତ୍କଳସ୍ଥାନକୁ
 ପଠାଇବାର ଯାକାରେ କଥିବ ହୁଅନ୍ତୁ ।
 କାବୁଲରୁ ଅନ୍ତର ମା ୧୫ ଇଲରେ ସ୍ଥିତ
 ଭାଜନ ନାମକ ସ୍ଥାନକୁ ଅମିର ଅଳ୍ପ ସୈନ୍ୟ
 ପଠାଇଅଛନ୍ତି ବୋଧ ହୁଅନ୍ତୁ ସେଅଞ୍ଚଳର
 ଲୋକଙ୍କ ମନକୁ ଦମ୍ଭ କରିବା କାରଣ ଏହା
 କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଭା ୭ ରାଜରେ ଲାହୋରରୁ ସମ୍ବାଦ ଆସି-
 ଅଛି କି ଜେନରଲ ବିଜାଲିଫ ସିପିନ ମୁକାମ-
 ରେ ବାଟିବାଟିସବୁ ଦେଖି ଚାଲୁଅଛନ୍ତି । ସେ

ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସେଠାରେ ବାଟ ସୁଗମ ଏବଂ
 ସମତୁମ୍ଭି କିମ୍ପୁର ଅଛି । କାନାହାର ଓ ଗଜନ-
 ର ବାଟରେ କିଛି କଷ୍ଟ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେ ସିପିନର ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଭାଗର
 ସ୍ଥାନସବୁ ଦେଖି ଚାଲୁଅଛନ୍ତି ।

ଭା ୭ ରାଜରେ ଲାହୋରରୁ ସମ୍ବାଦ ଆସି-
 ଅଛି କି ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣିର ଜେନରଲ ଅମି-
 ରକୁ ଯେଉଁ ଶେଷପଦ ଲେଖିଥିଲେ ଓ ଯହିଁର
 ଉତ୍ତର ଭା ୧୦ ରାଜ ନବମ୍ବରରେ ଆସିବାର
 ଥିଲା ଓ ନ ଆସିବାରୁ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଲା
 ଇହିଁର ଉତ୍ତର ଅମିର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ
 ଉତ୍ତରରେ ଭା ୧୧ ରାଜ ନବମ୍ବର ଦିଆଯାଇ-
 ଅଛି ମାତ୍ର ଭା ୩୦ ରାଜ ନବମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଏହା ଯାକା ମୁକାମରେ ପହଞ୍ଚି ନ ଥିଲା ଏବଂ
 ଅଲମସକଦରେ ପରସ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବ ଶୁଣି
 ଅମିର ପୁନର୍ବାର ଭାବକୁ ଲେଖିବାର ଜଣା-
 ଯାଏ । ଇହିଁର ମର୍ମ ଏହି ଯଥା;—ଗବର୍ଣ୍ଣିର
 ଜେନରଲଙ୍କ ପଦ ପାଇବାର ସ୍ଵୀକାର କରି
 ପ୍ରଥମେ ଇଂରାଜଙ୍କ ବନ୍ଦୁଗୁଣର ସମାଲୋଚନା
 ଦୋଇଅଛି ଓ ଯୁକ୍ତବ ଖାନ ସକାଶେ ଇଂରାଜ
 ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡ ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଳା କରୁଥିଲେ ଭାବକୁ
 ବନ୍ଦୁଗୁଣର ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲି ଚିତ୍କାର କଥାପାଇ-
 ଅଛି । ଇଂରାଜ ଦୁଇଙ୍କୁ ଆସିବାକୁ ନ ଦେବା
 କୌଣସି ଶତ୍ରୁଗୁଣରୁ ହୋଇ ନ ଥିଲା
 କେବଳ ସ୍ଵାର୍ଥୀନିତାର ଦାନର ଶଙ୍କାରୁ ହୋ-
 ଲଥିଲା ଓ ଯେଉଁ ଖାଇବାରମାନେ ଦୁଇଙ୍କ
 ସମ୍ବନ୍ଧବାହାରେ ଆସିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା
 କରିବା ବିଷୟ ଯାହା ଶେଷ ପଦରେ ଲେଖା-
 ଥିଲା ଇହିଁରୁ ଉକ୍ତ ଶଙ୍କା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଲ ।
 ପଦଶେଷରେ ଅମିର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କ୍ରିଷ୍ଣସ
 ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡ ସଙ୍ଗେ ଆଫଗାନସ୍ଥାନର କୌଣସି
 ଗ୍ରହଣ ନାହିଁ ଏବଂ ବନ୍ଦୁଗୁଣ ପୁନଃସ୍ଥାପନ
 ସକାଶେ ଅମିର ବାଞ୍ଛା ରଖନ୍ତି ଅତିଏବ ଅଲ-
 କାଲ ନିମିତ୍ତ ଅଳ୍ପ ସଖ୍ୟକ ଲୋକ ସହିତ
 ରାଜଦୁତ ଆସିଲେ ଭାବାର କିଛି ଆପତ୍ତି
 ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ବତନସାହେବଙ୍କର ଫରାରେ
 କୁଟୀ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି । ସେ ଅଗାମି ଦିବସ କି ମାର୍ଚ୍ଚ
 ମାସରେ ଏ ଶାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ
 ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପୁଂ କଲେକ୍ଟର କମ୍ପସାହେବ ଏଠାକୁ
 ଆସିବେ । ତାଙ୍କର ଗୁଣଗଣା ଏକଟି କମିଶ୍ନର ମିଅଦ

ଫିଲ୍‌ସଫାସି ଆରମ୍ଭରେ ଶେଷ ହେବ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ
 କିଛି ପଞ୍ଚକର୍ତ୍ତନ ନ ହେଲେ କମ୍ପସାହେବଙ୍କର ଏଠାକୁ
 ଆସିବାର ନିଶ୍ଚୟ ।

ଗଜ ସମୁଦ୍ରରେ ଏଠା ଅପେକ୍ଷା ମଫସଲରେ ଅଧିକ
 ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏଠାରେ ଏକଇଞ୍ଚର ପଞ୍ଚମାଂଶ ସାଳ-
 ପୁରରେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଇଞ୍ଚ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଦେହରୁ
 ଜଗତସିଂହ ପୁରରେ ଦୁଇଇଞ୍ଚରୁ ଅଧିକ ଓ ବାଗବରଠାରେ
 ପ୍ରାୟ ଚଳଇଞ୍ଚ ବର୍ଷା ହୋଇଅଛି ଏ ସମୁଦ୍ରର ଆରମ୍ଭରେ ମଧ୍ୟ
 ଠିକ ବର୍ଷାକୁପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ପସଲର କିଛି
 କ୍ଷତି ହୋଇଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଦେହକନିଷ୍ଠକର ସୁତାମ ଗଉଳ କଣେ
 ବୃଦ୍ଧା ସ୍ତ୍ରୀ ସହର ବଳାଜାର ଅପରାଧ କରି ଥିବାର ବୁଝାନ୍ତୁ
 ପୁଂ କେଖିଥିଲୁ । ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଅଭାବରେ ସେ ମକ-
 ଦମାରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇଲ କିନ୍ତୁ ସେ ଗୁପ୍ତସାଧାରଣ ଅନୁମାନ
 ପ୍ରବଳ ହେବାରୁ ମନ ଅଚରଣ ଦୋଷରେ ଉଚ୍ଛିନ୍ନ ହୁଏତ
 ଶେଷେଣ୍ଡ ସାହେବ ତାକୁ କର୍ମରୁଦ୍ଧ କରି ଅଛନ୍ତି । ଯଥାର୍ଥ
 ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଭାବଦେବୀଙ୍କ ଦେଶୀୟ ପ୍ରକାଳ ମଧ୍ୟରେ
 କେବଳ ଗାଧୁ କାନାଉରଲ ଦେ ବସୁବାହାହର ପାରସ
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ଭବ ଗୋଟିଏ ରୂପାର ତମସା ସହର ପାରଦୋ-
 ସିକ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କାଶମିରର କେତେକଣ ସାଲ
 ବୃଦ୍ଧିକାର କାରଣର ମଧ୍ୟ ସୁଖ୍ୟାଦ ପାଇ ଅଛନ୍ତି । କଟକର
 ବଗିଚାମାନେ ଏଥର ପଛକୁ ପଡ଼ିଗଲେ ।

ରୁସିୟାର ସମ୍ରାଟ୍ ଏକ ନିଜ୍ଞତାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି
 କି ଶୀଘ୍ର ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତପ୍ରଦ ସନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ନିଶ୍ଚୟ
 ରୂପ ଗରସା ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ରୁସିୟା
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଦ୍ଧ କରବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନାହାନ୍ତି ।

ଅମେରିକାରୁ ସଂବାଦ ଆସିଅଛି ଯେ ଏକପଲ ଝିଟ୍ଟକା
 ମଧ୍ୟଅମେରିକାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ପଞ୍ଚ କି ଛ ଜିଲ୍ଲାର
 ପସଲ ଗ୍ରାବକର ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ବଲସରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
 ବୃଷ୍ଟିକ ହୋଇ ଅଛି । ବତଠାକୁ ପିଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ହୀ
 ସୁରୁଷ ଝିଟ୍ଟକା ମାରବାରେ ଲାଗି ଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡ
 ବତେରୁ ଶସ୍ୟ ରାମ୍ପାନ ବନ୍ଦ କରି ଅନୁକ୍ଷେତ କରବାପାଇ
 ଦେବଙ୍କୁ ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଝିଟ୍ଟକାବାଗ ତାହା
 ନଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଝିଟ୍ଟକା ଗସସ ଏବେ ମନୁଷ୍ୟର
 ପ୍ରଧାନ ଶତ୍ରୁ ହେଲେ ।

ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀନ ସଂସ୍କୃତ ପ୍ରଜ୍ଞମାନ
 ଶୋକ ବାହାର କରିବା ଓ ରକ୍ଷା କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ
 ବ୍ୟୟ ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ୫୭୦୦ ଲା ମଞ୍ଜୁର
 କରି ଅଛନ୍ତି ।

ନ ୧୪ ସ୍ଵର ସିଂହ ପଲଟନର ବସୁନ ମାକଲ୍‌ସ୍ ସାହେବ
 ଅରମ୍ଭପଦ ସୁବରେ ସେଇଁ ଅପାତ ପାଇଥିଲେ ତଦ୍ଵାରା
 ତାହାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେବାର ଅମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖର ସହର
 ଅବଗତ ହେଲୁଁ ।

ପାରସ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଗତମାସ ତା ୧୦ ରାଜରେ ବନ୍ଦ ହେଲା
 ଏ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଦିନଠାରୁ ଏକକୋଟି ଷାଠିଏଲକ୍ଷ
 ଲୋକ ଏଥିର ଦର୍ଶକ ହୋଇ ଥିଲେ ।

ବଲଗମପୁରର ମହାବଳା ବାବୁଲସୁକ ଉପଲକ୍ଷରେ
 ଅପରାଧ ଏକବଳ ସୈନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିପୁତ୍ର
 କରିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସୈନ୍ୟଙ୍କର ପୋଷାକ
 ସାଜ ଓ ପ୍ରାଣ ବହୁବାର ବୋଡା ହୋଇ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ସେ
 ଦେବାକୁ ସ୍ଵୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ରାଜପ୍ରଦେଶରେ ଶସ୍ୟର ଦର ପୁଞ୍ଜ ସମ୍ପ୍ରାଦଠାରୁ କଷ୍ଟତ ସୁଲଭ ହେବାର ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଅସିଅଛି । ଅନ୍ୟମାନ କ୍ରମେ ଏହୁମାସ ଶେଷରେ ଧାନ ବନ୍ଧାବଳେ ଗାନ୍ଧାର ଶସ୍ୟ ହେବ । ପଞ୍ଜାବ ଓ ବମ୍ବାଇରେ ଏପ୍ରକାର ଘଟ ଅଛି ଯେ କାହାର ଦରର ଦେହୁ ଲୋକ ମରଣଲେ ସାହୁର ଅସୁସ୍ଥ ସୀମାନେ ତାହା ପରଠାରୁ ଅଧି କଳାକଟା କରନ୍ତି ଓ ଲୁଗାମସ ଏପରି ଗୁରୁଆଏ ଓ ଦରର ଦୋକରର ଶୋକ ନିଦାମ ହେଲେହେଁ ସେମାନେ କାନ୍ଦିବା ଗଜନ୍ତି ନାହିଁ । ଏପରି କୁତ୍ରିମ ଶୋକ ପ୍ରକାଶ କରୁବା ବଡ଼ ଅସୁନ୍ଦର ଦଶଣ । ଓଡ଼ିଶାରେ କେତେଦୂର ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ଯେ ଜନ୍ମାର ବ୍ୟାଧାର ସ୍ୱୀକାରପତ୍ର ହେଲେ ସେ ଦରଠାରୁ ବ୍ୟାଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଧା ଓ ତାହାର ମାତା ପ୍ରଭୃତି ଜନ୍ମ କରନ୍ତି ଏମନ୍ତ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟରେ ଏତେ କାଳକୋଳାଳ କାହିଁକି ?

ମାତ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶର ତାଙ୍କୋରର ଗୁଣୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଗୁରୁଦେ- ଗୁରୁଦେବୀଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନଅର୍ପଣସ୍ତୁ ଉପାଧି ପାଇଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରୁବା ନିମନ୍ତେ ମାତ୍ରାଜର ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଜନ ସାହେବ ସେଠାରୁ ଯାଇ ଗୁରୁ ଦରବାର ଗତ ମାସରେ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୋରର ଗୁଣୀ ନିଶେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ସୁଶିକ୍ଷିତା ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଜଣେ ଗୁରୁତରପର୍ଯ୍ୟାୟ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ମହିଳା ହେଲେହେଁ ଏକାକୀରେ ପରଫାନସିକ ନ ହୋଇ ଅବଗୁଣ୍ଡନ ପରଦ୍ୟାଗ ପୁଞ୍ଜ ଦରବାରରେ ଉପସିତ ହୋଇଥିଲେ । ଦରବାରର କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସମାପ୍ତ ହେତୁ ସହୁତ ନିଦାହୁତ ହୋଇଥିଲା ।

ପଞ୍ଜାବର ଗଜାମାନେ ସେତେ ସୈନ୍ୟ ଗବର୍ଜନମେଘ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅର୍ପଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଉହିଁମଧ୍ୟରୁ ୩୦୦୦ ପଦାତକ ଏବଂ ୧୦୦୦ ଅଶ୍ୱାସେଣୁ ଗବର୍ଜନମେଘ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦାନ କର- ବାର କରୋବସୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେହି ଘଡ଼ାର ସେତେ ସୈନ୍ୟ ଗୁରୁତ ହେବ ତଳେ ଲେଖାଗଲା ।

	ପଦାତକ	ଅଶ୍ୱାସେଣୁ
ପରାଧମ	୮୦୦	୩୦୦
ଦ୍ୱିତୀୟ	୩୦୦	୧୦୦
ତୃତୀୟ	୫୦୦	୨୦୦
ଚତୁର୍ଥ	୩୦୦	୧୦୦
ମାଲରକୋଷ୍ଠ	୨୦୦	୫୦
ପରାଧକୋଷ୍ଠ	୨୦୦	୫୦
ନାଟୁନ	୨୦୦	୫୦

ପଞ୍ଜାବର ଗଜା ଅଣ୍ଡା ପ୍ରଭୃତି କରୁଅଛନ୍ତି କି ପଞ୍ଜାବ ବର୍ଷର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବସୁଧା ବ୍ୟବସାୟକେ ପୁନଃବାର ନିଦାହୁ କର- ପାଇବେ ନାହିଁ । ଇଂରାଜୀ ବାଣୀ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ସୀମାନେ ଏ ସମ୍ପାଦ ସୁଖି ବଡ଼ ଦରନ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସତ । ବୁଢ଼ାକା- ଲରେ ବଦାହ ନ କଲେ କାହା ଉପରେ ବସି ଖାଇବେ । ବୋଧ ହୁଏ ଇଂରାଜରେ ହୁଅନ୍ତୁ ସୁଦ୍ଧା ବଶେଷ ଭେଦା ହୁଏନ ।

ଫ୍ରେସମାନ ପତ୍ରିକା କେତେକ ଇଉରୋପୀୟ ସୈନ୍ୟ ବ୍ୟୟ ସଙ୍ଗେ ଗୁରୁତରପର୍ବର ସୈନ୍ୟକ ବ୍ୟୟ ଭୁଲନା କର ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି କି ଗୁରୁତରପର୍ବୀୟ ସେନାର କରପତ୍ର ୫ ୮୫୦ ଟଙ୍କା ପତ୍ର ମାତ୍ର ଇଂରାଜରେ କରପତ୍ର ୫ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରାୟରେ ୫ ୧୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜର୍ମାନୀରେ ୫ ୧୫୦ ଟଙ୍କା ପତ୍ର । ଜର୍ମାନୀସେନା ସମସ୍ତଦଠାରୁ ଉଚ୍ଚତ୍ର ବୋଲି ସମସ୍ତେ ବୋଲନ୍ତି ଅଥଚ ତାହାର ପତ୍ରରେ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଗୁଣା ବ୍ୟୟ । ଗୁରୁତରପର୍ବର ସୈନ୍ୟକ ବ୍ୟୟ ଇଂରାଜର ଗୁରୁତର ଏବଂ ଜର୍ମାନୀର ଗ୍ରାମ୍ୟ ହତଭାଗ ଗଠନ ଗୁଣକ ଅସମାନକ ଶାସନ-

କର୍ତ୍ତାମାନେ ବୋଲନ୍ତି କି ସୈନ୍ୟକ ବ୍ୟୟ ଗୁଣା ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ସେହି ପୁତ୍ରସାମିମାନେ ଘର ଭଙ୍ଗ ଦେଇ ସେହି ଭଙ୍ଗା ହାତ ଦିନପାଦ କରନ୍ତି ବୋର୍ଡରେବନ୍ଧୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁ- ସେନ୍ଦ୍ର ଶାନ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଅଛି ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଲେଫ୍ଟିନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଜନ ବୋର୍ଡର ସୁକ୍ଷ୍ମରେ ଶାନ୍ତ କ ହୋଇ ଉକ୍ତ ଅଣ୍ଡା ଭଙ୍ଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଭଙ୍ଗ । ବୋର୍ଡ ଏଣିକି ଅଧିକ ଭେଦ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

କେତେଦୂର ଗତହେଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀସଂଘରଠାରୁ କାହିଁ- ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ରେଭର୍ସ୍‌ସେର ୩ ସୁ ଶ୍ରେଣୀର ଏକ କାମତା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟକୁ ବଦ ହାଣ୍ଡିପକାଇ ଥିଲା । ଭକ୍ତର ଧାର ଦେଖି ପୁଣି ସତ୍ୟ କର ଦେଖିଲେ ସେ ସେ ଗାଡ଼ର ଅନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାମତାରେ ଭେଦ ବୋଧ- ଇ ହୋଇ ଅଛି କେବଳ ସେହି କାମତାଟି ଶୁନ୍ୟ ଥିଲା । ସେତେଭେଦ ଥିଲେ ସମସ୍ତେ ଧନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ହୁକୁମାନ ଏକ କାମତାରେ ଭେଦ ଅନ୍ୟ କିମତାରେ ଏହି ବ୍ୟାପାର ଦେଖି ପାର ନାହାନ୍ତି ଏହା ବଡ଼ ଅସୁନ୍ଦର କଥା ଅଟେ ।

ସୁ. ସ.

କାହାଲି ସୁଖ ହେବା ପୁଞ୍ଜ ବନ୍ଧୁଗଣସାହେବ ଏବଂ ଅନି- ରକ ମଧ୍ୟରେ ସେସମସ୍ତ ଗୁଣା ଲେଖା ଲେଖି ହୋଇଥିବ ଅତିଶୁଭ ଇର୍ତ୍ତ୍ୟୁ ଗଣେଷରେ ସେ ସମସ୍ତ ଗୁଣା ହୋଇ ଅଛି ବୋଲି ତାଉତାକ ସୋଗେ ସଦାଏ ଅସି ଅଛି । ଗଣେଷ ଦେଖିଲେ ସବୁ ଅବଗତ ହୋଇ ତହିଁର ସାରମର୍ମ ପାଠକଙ୍କୁ ଜଣାଇବୁଁ ।

ପ୍ରେସ୍‌କମ୍ପୋଜିଟର ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ ! ଏ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପୂର୍ଣ୍ଣି ସଂଗୋଧନ ପୁଞ୍ଜ କିମ୍ପାକରଣାଦି ପତ୍ରିକାରେ ସ୍ଥାନଦାନ ଦେବେ ।

ଏ କରମାଳ ସନ ୧୮୫୫ ସାଲରୁ ସର- କାର ଅଧୀନ ହୋଇ କେତେ ନରଦଦ୍ୟା ଓ ବରାପୋକ ଓ ଫିସାଦ ଓ ଲୁଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ଦୁର୍ଘର୍ଷମାନ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଦାନକକୁ ପଞ୍ଜନାୟକ ଗୁଣୁ ବାହାଦୁରଙ୍କ ସୁଶାସନରୁ ଓ ଧର୍ମପାଳଶାଳୁ ର- ହୁଇ ଓ ଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନପଣ ଭୂଲ୍ୟ ନରଦକଦିଅଙ୍କୁ ସୁକୁଛି ଦେଇ ଓ ନାନା ଦୁଷ୍ଟପଣ ଓ ଦୁର୍ଗଣ- ମାନଙ୍କୁ ଦୂରକରାଇ ନିଜେ ହାକିମ ହୋଇ ଏ ପୂର୍ଣ୍ଣକୁ ହିତଭୂଦେଶମାନ ଦେଇ ସୁରକ୍ଷଣ କରି ସୁଦୁଷ୍ଟିରେ ପ୍ରଜା ପାଲୁଥିଲେ ସେ ମା ୩୩ ଏ ସ୍ଥାନରୁ କୁଟୀରେ ଅନ୍ତର ହେବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂତନ ଜାରି କ ଦେଖି କଳ ଓଗେର ଲୋକେ ବିଶେଷରୂପେ ଚିନ୍ତିତ ଥାଇଁ ସଦା ବୁଢ଼ାବାବୁ ଏ ବୋଲି ତୀରସ୍ଵରୁଣ କରୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବାବୁ

ମହୋଦୟ କେତେକଦୂରରୁ ଶ୍ରୀ ମହାନବର ସାହେବଙ୍କୁ ମୁଲ୍ୟକାତ ପାଇଁ ସିଦ୍ଧେ ।

। ନଃ । ଦାନଘ୍ନା ।

NOTICE.

An Uriya gentleman wishes to award a gold medal worth Rs. 25 to the candidate who will stand highest among those competing from the schools in Orissa at the University Examination for the current year the medal will be called Beames medal in honor of John Beames Esqr. our late offg. Commissioner. The medal shall be sent to the office of the Joint Ins- pector when the result of the exami- nation is known.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦିବ୍ୟସାର ଉତ୍କଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭେଦା କେତେକ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁରସ୍କାରମାନ ଦିଆଯିବାର ଟିକ ଦିଆଗଲା । ପଥା—

ନିରଂଗାର ବର୍ଣ୍ଣକୋଷପୁସ୍ତକ ପ୍ରଥମପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ	୫୦୦୦
ନିରଂଗାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣବିଦ୍ୟାଳୟ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ	୫୦୦୦
କଳ ଓ ଓଡ଼ିଆଅଭିଧାନ	୫୨୫୦
ଓଡ଼ିଆ ଓ ବନ ଏକତ୍ର	୫୨୫୦

ସେହିମାନେ ଉପରଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିବେ ସେମାନେ ବର୍ଣ୍ଣକୋଷ ପୁସ୍ତକ ସନ ୧୮୭୧ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୩୧ ରଦେ ବନ୍ଧା ତହିଁ ପୁଞ୍ଜ ବ୍ୟାକରଣ ଜୁନମାସ ଶେଷ ପୁସ୍ତକ ଓ ଅଭିଧାନମାନ ନବେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ପୁସ୍ତକ ଏ କେତେଦୂର ଅର୍ପଣ କରବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁସ୍ତକରେ ସେତେଭେଦ ପୁସ୍ତକ ଅର୍ପଣ ହେବ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ସାହାବ ବଡ଼ ସଦୋଲ୍ଲୁକ୍ତ ହେବାର ଦବେଦନା ହେବ ତାଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ ସେହି ପୁସ୍ତକ ସଦା ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ ସେ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ସର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣକୋଷ- ନର ଦେବ ଏକ ତାହା କରମାଳପୁସ୍ତକର ବ୍ୟୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ହେବ ।

ବର୍ଣ୍ଣକୋଷ ପୁସ୍ତକରେ କରମାଳର ସଦା ଓ ପଦ୍ୟ ରତ୍ନ- ବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେ ପୁସ୍ତକରେ ସାହା ଭେଦାହକ ତାହା କଳ ଓ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଭେଦା ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁସ୍ତକ ହିତଭୂସରେ ଦରଦ ଦର ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତରେ ଦର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତରେ ତାହାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଓଡ଼ିଆରେ ଭେଦାଦିକ । ଏହି ଚଷମ୍ଭର ସନ ୧୮୭୮ ମସିହା ।

N. K. Das.

ମୁଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ	କଟକ	ବଳୟା ୫ ୨୧
ପାଠ ଦେଇ ସାହେବ ବିପିଳ	"	୫ ୨୫
ବାବୁ ବଦାବ ମହାନ୍ତି	କଟକ	୫ ୩୧
" ଉତ୍ତମ ମହାପାତ୍ର	"	୫ ୧୩
" ଚମନାଳ ସାତଲ	"	୫ ୩୧
" ସଦାନନ୍ଦ କେତେପ	"	୫ ୩୩

ଫ୍ରେସ୍‌ସମସ୍ତ ପତ୍ରିକା ସହର କଟକ ତରଫାବନାରକଟକ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତର ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭ ୧୭୭

୧୯୦୭

ଭା ୨୯ ରବି ମାସେ ଉପସର ସକ ୧୮୭୮ ମସିହା । ମୁ । ଗୌର ଚ ନ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ଶନକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୭୯
ମଫସଲପୂର୍ବ ତାକମାସୁଲ ୪୧୫୪

ବ୍ରହ୍ମଦେବର ଯେଉଁ ଦୁଇ ରାଜକୁମାର ରାଜ-
ବାଟରୁ ପଳାଇ ଆସି ବ୍ରହ୍ମସ ରେସିଡେନ୍ସ
ସାହେବଙ୍କ କୋଠିରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ଥିଲେ
ସେମାନେ ଗଢ ଗୁରୁବାର କଲିକତାରେ
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୂର୍ବରୁ ଏହା-
ଙ୍କର ଆଗମନ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ଲେଅର ସରକ୍ମ-
ଲର ରୋଜରେ ଗୋଟିଏ ଘର ଭଡା କରି
ଥିଲେ । ସେଠାରେ ରାଜକୁମାରମାନେ ବସା
କରି ରହି ଅଛନ୍ତି ରାଜକୁମାରମାନେ ସମରବା-
ରରେ ଆସିଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ
ବଡ଼ ଭାଦ୍ରାଙ୍କର ଏକ ଝି, ମାତ୍ର ସାନ ରାଜକୁମା-
ରଙ୍କର ଛୁ ଝି ଓ ୧୪ ଟି ପିଲାପିଲି ଅଛନ୍ତି ।
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ଗୃହରବାକର
ଆସି ଅଛନ୍ତି । ଖୋରାଣ ବସୟ ଅବଧି ସ୍ଥିର
ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅପଗାନ୍ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟୟ ଭାରତବର୍ଷକୁ
ଦେବାକୁ ହେବ ବୋଲି ଯେତେବେଳେ
ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସେକ୍ରେଟରୀ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ
ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ତେତେବେଳେ ସେ କହିଲେ
କି ସୁଦ୍ଧ ଦଃତ ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥା ବଦଳିନା ଏବଂ
ଭାରତବର୍ଷର ଆୟବ୍ୟୟର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ
ଏ ସୁଦ୍ଧର ବ୍ୟୟ ନିମନ୍ତେ ଇଂଲଣ୍ଡର ସାହାଯ୍ୟ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।
ଭାରତବର୍ଷର ଆୟରୁ ଏ ସୁଦ୍ଧର ଓ ଅନ୍ୟ
ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ପାଇ ଏ ବର୍ଷ ୪୦,୦୦,୦୦୦

କି ଉକ୍ତ ଦେବାର ଅନୁମାନ ହୋଇ ଅଛି ଓ
ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟୟ ୪୦,୦୦,୦୦୦ କି ଦେବ
କଲିକତାର ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସଭା ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର
ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଭାରତୀୟମାନେ
କେତେକ ମେମ୍ବରଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥା ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅବଲମ୍ବେ ଏ ବସୟରେ ଅବେ-
ଦନ ପଦ ପଠାଇବାକୁ ଯତ୍ନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।
ପଲ କିଛି ଦେବାର ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଲଭ-
ସେନ୍ସ ଟାକ୍ସର ଟଙ୍କାଯାକ ଏହିବାଟେ ଯିବ ।

ଅପଗାନ୍ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟୟ ନିବନ୍ଧ ସକାଶେ
୪୯୩ର ଭାଗ ପ୍ରୟୋଜନ ଏ ଘେନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଇଣ୍ଡିଆ ପ୍ରଦେଶୀୟ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି ଯେସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିତାନ୍ତ ନ କଲେ
ନ ତଳେ ଭାବା ଛଡ଼ା ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରକାର
ବ୍ୟୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର
ଠିକା ମହକୁମା ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ବାରିକମାସୁରୀ ଏଲକା
ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଗାମି ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦ ରହିବ ।
ଯେ ସମସ୍ତ ବାରିକମାସୁରୀ କର୍ମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ
ନାହିଁ ତାହା ଏକାବେଳକେ ବନ୍ଦ ହେବ ଏବଂ
ଯେଉଁ କର୍ମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଛି କେବଳ
ତାହାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ନିତାନ୍ତ ଯାହା
ବ୍ୟୟ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ତାହାଛଡ଼ା ଆଉ
କିଛି ଦେବ ନାହିଁ । ବୋଧ ହୁଏତ ଏହି
ଅଜ୍ଞା ପ୍ରଦେଶ କମିଶ୍ନର ଓ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ
ନିକଟକୁ ଆସି ଥିବାରୁ ଏଠାରେ ଜନରବ

ଉଠିଥିଲା ଯେ ଅମଲମାନଙ୍କର ବେତନ କର୍ତ୍ତନ
ହେବ । ବାସ୍ତବରେ ତାହା ନୁହେଁ । ମୁକରଣ
ଅମଲଙ୍କର ବେତନ କର୍ତ୍ତନ ହେବ ନାହିଁ
ତେବେ ଠିକା ଅମଲ ରହିବାର ନିଷେଧ ଆସି
ଅଛି ଓ ତଦନୁସାରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଜଣେ
ମୋହରର ଏବଂ ଏଠା ମହାଫିକ୍ସଖାନାର ଠିକା
ଅମଲକୁ କିଛିଦିନ ସକାଶେ ବରଖାସ୍ତ କରିବା-
ର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ ଅଛି ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖରସହିତ ଅବ-
ଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଦୃଶ୍ୟ
କନ୍ୟା ପ୍ର ନିଷେଷ୍ ଅଲସ ଏକ ଭୁଲଟି ଯାତା-
ରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇ ଅଛନ୍ତି । ତଳତମସ ଭା ୧୪-
ରଖରେ ଏ ଶୋକାବଦ ଘଟଣା ହେଲା । ଏ
ଶୋକାବଦ ସମ୍ବାଦରେ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କର
ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରକା ଦୁଃଖିତ ଅଛନ୍ତି ।
ବିଶେଷରେ ମହାରାଣୀ କେବଳ ଆପଣା ସ୍ୱାମୀ
ବିଘ୍ନେଶରେ ମୃତ୍ୟୁର କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ
ମାତ୍ର ଇଞ୍ଜରଙ୍କ କୃପାରୁ ତାହାଙ୍କୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିର ମୃତ୍ୟୁଶୋକ ସହିବାକୁ ହୋଇ
ନ ଥିଲା । ସେପ୍ରକାର ଶୋକ ଏହି ପ୍ରଥମ
ଘଟଣା ହେଲା ଏଥିରେ ଯେ ଭାଦ୍ରାଙ୍କର ବ
ପରମାଣରେ ମନସ୍ତପ ହୋଇଥିବ ତାହା
ସହଜରେ ଅନୁଭବ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏଘେନ
ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ସମବେଦନା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ହୋ-
ଇଅଛି । ଯେତେ ଦୁଃଖ କଲେ ଅବା ବ ଦେବ

ରାଜାଠାରୁ ପ୍ରଜାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ମୃତ୍ୟୁର ଅଧୀନ
 ଭାବାର ସାକ୍ଷୀକୁ କେହି ଅଭିକ୍ରମ କରି ପାରନ୍ତି
 ନାହିଁ । ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କଠାରେ ଏଭଳି ପ୍ରାର୍ଥନା
 ସେ ଅମୃତମାନଙ୍କର ଅସୀମ ଦୟାବତ୍ତା ଏବଂ
 ପ୍ରଜାବତ୍ତା ଶ୍ରୀମତୀ ଭୂରଭେଷଜ ମନରେ
 ଏପ୍ରକାର ଧର୍ମବଳ ଏବଂ ସାହସ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ
 କି ଯେମନ୍ତ ଏ ଦାରୁଣ ଶୋକକୁ ସେ ସହ୍ୟ
 କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

ପ୍ରତିଶେଷ୍ଠ ଅଲକ୍ଷ ସନ ୧୮୪୩ ସାଲରେ
 ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ସୁଭାଷ ଚାନ୍ଦୀଙ୍କ ବୟସ
 ବ ୩୫ ବର୍ଷ ଥିଲା । ସନ ୧୮୬୨ ସାଲରେ
 କର୍ମୀନି ଅନ୍ତର୍ଗତ ସିଦ୍ଧତାରାମାଞ୍ଚର ରାଜକୁ-
 ମାର ଲୁଚିକ ସହର ଚାନ୍ଦୀଙ୍କର ବିବାହ
 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଛଅଟି ପିଲା ଜନ୍ମ କରିଥିଲେ ।
 ଚାନ୍ଦୀଙ୍କ ପରବାରର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏକାବେଳ-
 କେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ପ୍ରଥମେ ଚାନ୍ଦୀଙ୍କର ଚାନ୍ଦ-
 ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ କନ୍ୟାର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ଓ
 ତହିଁର ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ର ନ ହେଉଣୁ ସେ ସ୍ଵୟଂ
 ପ୍ରାଣ ହରାଇଲେ । କି ଦୁଃଖର କଥା !!!

ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ହେଉ-
 ଅଛନ୍ତି କି ଯେମନ୍ତ ବାଲେଶ୍ଵରର ଉତ୍ତର ଜିଲ୍ଲା-
 ଶ୍ଵର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭେମନ୍ତ ବାଲେଶ୍ଵରର ଦକ୍ଷିଣ
 ଧାମ ନଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁରୁବେଗର ପ୍ରତାପ
 ବସୁର ବଢ଼ିଅଛି ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣରେ କୁରୁବଜେ
 ଓଲଟିଆ ସୁବା ମିଶ୍ଟିଛି । ଅନ୍ୟ ସମୟରେ
 କୁରୁବେଗ ଓଲଟିଆରୁ ଅନେକାଂଶରେ ଅଳ୍ପ
 ହୁଏକର ହେଲେହେଁ ଏ ସମୟରେ ଦୁଇ
 ବେଗର ମାରୁକ ଶକ୍ତି ସମାନ ହୋଇଅଛି ।
 ବାଲେଶ୍ଵରର ସମ୍ଭାଦପଦମାନଙ୍କରେ ପାଠକଙ୍କୁ
 ସେ ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ନିସଙ୍ଗପୁର ମୌଜାରେ
 ୧୦୧୨୦ ଜଣ ଏବଂ କୋଠାରେ ୪୦୫୦
 ଜଣ କାଳଗ୍ରାସରେ ପଡ଼ିଲେଣି । ନିଜରୁଦ୍ଧ-
 ରେ ମଧ୍ୟ ଏକପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଜିନ-
 ମୌଜାରେ ପ୍ରାୟ ଶଏଲୋକ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ।
 ବଙ୍ଗଳାରେ ମାଲେଶ୍ଵରୀଙ୍କର ସାଥୀ ଭକ୍ତକାଣ୍ଡ
 ଶୁଣା ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚାନ୍ଦୀ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ଓ କମିଶ୍ନ ଦକ୍ଷିଣାତ୍ମପୁଣ୍ଡେ
 ଅଗ୍ରସର ହେବାର ପ୍ରଭବ୍ୟ ହେଉଅଛି ।
 ବାଲେଶ୍ଵରର ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଦୁଇଜଣ ଦେଶୀୟ
 ତାଲୁର ଅଣାନ ଜଣେ ଉତ୍ତର ଓ ଜଣେ ଦ-
 କ୍ଷିଣକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୁଏ ନିମାଳତରଣ
 ବୋଧ ବାହାଦୁର ଅପଣା ବ୍ୟୟରେ ବୟାଞ୍ଚପ୍ର-

ଗଣା ସକାଶେ ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଚକ୍ରକ ନିୟୁକ୍ତ
 କରି ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରାମ
 ଶକ୍ତକରା ୮୦ ଲୋକ ପୀଡ଼ିତ ସେଠାରେ ଏଭ-
 କରେ କି ହେବ । ଅନେକସ୍ଥାନରେ ଔଷଧ
 ଏବଂ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ
 ହେଲେ ପ୍ରଜାମାଙ୍କୁ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା
 ଅଧିକ କଠିନ ବ୍ୟାପାର ଅଟଇ । ଅମ୍ବେମାନେ
 ଭୂରସାକରୁଁ ସେ ହାକିମମାନେ ଏଥୁର ବିହତ
 ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ କ୍ଷମାତ୍ର କଲମ୍
 କରିବେ ନାହିଁ ।

କାବୁଲସ୍ତବ ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ କୌଶସିଠାରେ ଶତ୍ରୁ ସଙ୍ଗେ
 ହେଟ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ ହେବାର ସମ୍ଭାବ ଅସି
 ନାହିଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯେସମସ୍ତ ସମ୍ଭାଦ ଯୁଦ୍ଧସ୍ଥଳରୁ
 ଆସିଅଛି ଚାନ୍ଦୀ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା
 ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଏକ ଜନରବ ଉଠିଥିଲା ଯେ
 ଜେନରଲ କାବାଗନାରକ ନିକଟରେ ଅମିର
 ବାଧା ଶାକାର କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ଚାନ୍ଦୀ ଯଥାର୍ଥ
 ନୁହଇ । କେବଳ ଗଭ ପଶିକାରେ ଲେଖିବା
 ମତେ ଅମିର ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ-
 କର ଶେଷତର ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସେ ଉତ୍ତରରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅମିର ଇଂର-
 ଜଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପୂର୍ବପର ବନ୍ଧୁତ୍ଵ ରଖିବେ ଏବଂ
 ଅଲ୍ଲୋକ ସଙ୍ଗେ ଦେନ ଚାନ୍ଦୀଙ୍କ ରାଜଧାନକୁ
 ଇଂରଜ ଦୁଇ ଗଲେ ସେ ଅଟକ କରିବେ
 ନାହିଁ । ଏଥୁରୁ କେହି ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ
 କି ଭେବେ ଆଉ ଯୁଦ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
 ସେପରି ଆଶା କରିବାର କୌଶସି କାରଣ
 ନାହିଁ । କାରଣ ପ୍ରଥମତଃ ଅମିରଙ୍କ ପତ୍ର
 ସହସାଧାରଣଙ୍କ ମତରେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁ-
 ହଇ । ବଲାଚଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ
 ସମ୍ଭାଦପତ୍ର ଏହିମତ ଅଟଇ । ଅମିର ଇଂରଜ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଯେପ୍ରକାର ଅପମାନ କରିଅଛନ୍ତି
 ତହିଁନିମିତ୍ତ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରି ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା
 ଅନୁଭାବ ପ୍ରକାଶ କରି ବିନୟଭାବରେ ଦୁଇ-
 କଥା ସୁଧା କହି ନାହାନ୍ତି । କିରଂ ଇଂରଜଙ୍କର
 ବନ୍ଧୁତ୍ଵକୁ କପଟବନ୍ଧୁତ୍ଵା ମଣି ତହିଁରେ ବ୍ୟାସ
 ନ କରିବାର ସମ୍ଭାଷରରେ କହି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 କାରଣ ସେ ଅପଣା ପତ୍ରର ପ୍ରଥମରେ ଲେଖି
 ଅଛନ୍ତି କି “ବନ୍ଧୁତ୍ଵ କଥାରେ ହୁଅଇ ନାହିଁ
 ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ” ଏବଂ ଇଂରଜମାନେ ସେ
 ବନ୍ଧୁର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି ତହିଁର ଦୁଇଏକ

କି କୃତକ ଉଦାହରଣ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏପରି ସ୍ଥଳରେ ଚାନ୍ଦୀଙ୍କର ପତ୍ର ଅସିଲ ବୋଲି
 କିପ୍ରକାରରେ ଯୁଦ୍ଧ ସୁତରା ହେବ ? ଚାନ୍ଦୀଙ୍କ
 ପତ୍ରର ସଂକ୍ଷେପ ଭାବ ଏହି ହେଉଅଛି କି
 “ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବନ୍ଧୁତ୍ଵ କଥା କହୁଅଛ ତାହା
 ଅମୃତମାନଙ୍କୁ ଅସୁ ନାହିଁ ଭେବେ ଅମ୍ଭେ ଶତ୍ରୁତ୍ଵ
 କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନା ଓ ବନ୍ଧୁତ୍ଵ ରଖିବାକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇ ଫେରାର ଦେଲୁ
 ବୋଲି ତୁମ୍ଭେ ରୁଷ୍ଟା ହୋଇଅଛ ଏବେ ଅଳ୍ପ
 ସଖ୍ୟକଲୋକ ସହର ଦୁଇ ପଠାଅ ଅମ୍ଭେ
 ସମାଦରପୂର୍ବକ ଚାନ୍ଦୀଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବୁ” ।
 ଏପରି କଥାରେ ଯୁଦ୍ଧ ନିବାରଣ ହୁଅଇ ? ଏହା
 କେବଳ ଜାଲିକ୍ଷେପ କରିବା କଥା ମାତ୍ର ଯୁଦ୍ଧ
 ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଉତ୍ତରୁ କେଉଁ ବିବେକଲୋକ
 ଏଥୁରେ ଭୁଲବ । ଅମ୍ବେମାନେ ବିବେଚନାକରୁଁ
 ସେ ଅବଧି ଅମିରଙ୍କର ସଦ୍‌ଜ୍ଞାନ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ସେ ଇଂରଜଙ୍କୁ କଳନା
 କରିବାର ଭେଦିକ ଆଉ ଅପେ ଅପଣାକୁ
 କଲ ପାରି ନାହାନ୍ତି ।

କାବୁଲ ଯୁଦ୍ଧସମ୍ଭାବ ।

ଚାନ୍ଦୀଙ୍କ ଉପମ୍ଭର—ଖୋଜାବାହାଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଉଜ୍ଜ୍ଵଳସେନା ହ୍ରମଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ଘାଟ-
 ରେ ଶତ୍ରୁର ସୈନ୍ୟ ନାହାନ୍ତି ଓ ଏହା ଅଧିକାର
 କରିବା ସହଜ ଅଟଇ । ଏଠାରୁ କାନାହାରର
 ସମତୁମ୍ପି ଦୃଶ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଏହି ଘାଟକୁ ଅଧି-
 କାର କଲେ କାନାହାରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା-
 ର ଆଉ କିଛି ବାଧା ନାହିଁ । ଜେନରଲ ବଜ୍ର-
 ଲଫ୍‌ସାହେବ ଖୋଜାବାହାଡ଼ ଅଧିକାର ନିମିତ୍ତ
 ଏକଦଳ ସେନା ପଠାଇବାର ଆଜ୍ଞା ପାଇଅଛନ୍ତି
 ଜେନରଲ ଗବର୍ଣ୍ଣ ସୁଭରଗରଦାନ ବଗ-
 କୁ ଏକଦଳ ସେନା ନେଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଶୀଘ୍ର
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅବଧି ବରଫ ପଡ଼
 ନାହିଁ । ଜଣାଯାଏ ଯେ ପିଠ୍ୟାଚର ସେନାକୁ
 ଅଧିନାୟକ ହେବାକାରଣ ଅମିର ଓପାଲିମହ-
 ମଦଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ପଲାତକ ସେନାକୁ
 ଦେଖି ସେ ଫେରାଗଲେ ।
 ଧାକାରୁ ସମ୍ଭାଦ ଆସିଅଛି ଯେ ଅମିର
 ଆଖୋର ସେସକ୍ତଳରେ ଥିଲେ । ବଅସଲୁର
 ଏକଦଳ ସେନା ଚାନ୍ଦୀକୁ ଧରିବାକାରଣ ଗଲେ
 ମାତ୍ର ସୈନ୍ୟ ସହୁଷା ପୂର୍ବରୁ ସେ ପଳାୟନ
 କରିଥିଲେ ଓ ସଫେଦକୋହ (ଷେଖିର)
 ରେ ଲୁଚିଥିବାର କଥିତ ହୁଅଇ । ଦେଶୀୟ

ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରୋଗ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଇଙ୍ଗରଜସେନା ସ୍ୱପ୍ନ ଅଛନ୍ତି ।

ତା ୧୦ ରାଜ ଉପମ୍ଭରରେ ବମେଲରୁ ବିଶେଷ ଭାରସମ୍ପାଦ ଅସିଥିଲେ ଏବଂ ଇଞ୍ଚିରେ ପିଠିଆର ଯୁଦ୍ଧର ବସ୍ତ୍ରାଭିଳାସ ବବରଣ ଯାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲେ ଇଞ୍ଚିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜେନରଲ ରାବର୍ଟସାହେବ ଅସାଧାରଣ ଜୟଲଭ କରି ଅଛନ୍ତି । ଶୁରଖା ସିମାହମାନେ ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାଗ ନାହାନ୍ତି କେଣାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଶତ୍ରୁକୁ ଅକ୍ରମଣ କଲେ ଓ ଗଢ଼ି ଉତ୍ତୁ ଅଳରେ ରହି ଶୁକମାର ସାହସପୂର୍ବକ ଶତ୍ରୁର ବାଡ଼କୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ଶତ୍ରୁ ଦାଢ଼ିଠାରେ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ଶୁଭ ଏ ଉତ୍କଳେଶୀଏ ବାଜ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଏମାନେ ଏକପରେ ଏକ ସମସ୍ତ ବାଜ ଡେଇଁ କଳା ପାଖରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ଶତ୍ରୁ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାଗ ନାହାନ୍ତି ଦେଖାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଶୁରଖା ଓ ଦ୍ୱାଇଲଗ୍ରୁର ସେନା ସଙ୍ଗେ ସରି ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । କଥିକହୁଅଲ ଯେ ପିଠିଆର ପଟ ଯେମନ୍ତ ଦୁର୍ଗମ ସ୍ଥାନ ଓ ଶତ୍ରୁ ଯେମନ୍ତ ସବଳରେ ଲଢ଼ାଇ କରୁଥିଲେ ଯେବେ କେହି ବିଚକ୍ଷଣ ଜେନରଲ ଶତ୍ରୁସେନାକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେବା ସକାଶେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଏହକାର ଇଙ୍ଗରଜ ସେନା ଏ ଦାଢ଼ିକୁ ସହଜରେ ଅଧିକାର କରି ନ ପାରିଲେ । ଜେନରଲ ରାବର୍ଟସ୍ ଏମନ୍ତ ବିଚକ୍ଷଣତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଯେ ଏହକାର ସେନା ଏ କଳିକୁ ଅଧିକାର କଲେ । ଶତ୍ରୁସୈନ୍ୟ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଲଢ଼ି ଛାଡ଼ିଲେ ହୋଇ ପଳାଇଲେ ଓ ଇଙ୍ଗରଜସେନା ସର୍ଜିନଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଶତ୍ରୁକୁ ବିକ୍ରମକଲେ । କଳା ଅଧିକାର ଉତ୍ତରୁ ଦେଖାଗଲେ ଯେ ମୁତଦେହରେ ସ୍ଥାନ ଲୁଚିଯାଇ ଅଛି । ଶତ୍ରୁର ସେନା ଅଧିକାଂଶରେ ଯୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ କାହାର ବସ୍ତ୍ର ବସ୍ତ୍ରରୁ ବସ୍ତ୍ରର ଅଧିକ ନୁହଇ ଏମାନଙ୍କର ସୈନ୍ୟାଧିକାର ଭାଗ ଅଧିକ ପରି ଅଛି ମାତ୍ର ଧରପଡ଼ିନାହିଁ ।

ତା ୧୩ ରାଜ ଉପମ୍ଭରରେ ଲାହୋରରୁ ଅସିଥିବା ସମ୍ପାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜେନରଲ ରାବର୍ଟସ୍ ସାହେବ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି କି କାଗୁଲରେ ଅଠ ପଟଲକ ପଦାଭିଳ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ରଖନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଧାକାରୁ ସମ୍ପାଦ ଅସିଥିଲେ ଯେ ଜେନରଲ ଦର ରଜକମିଶ୍ରଣ ଏବଂ ଚିତ୍ତଭିଲେକମାନେ ଇଙ୍ଗରଜଙ୍କ ଶରଣାଗତ ହେବାକାରଣ ଅସି

ଅଛନ୍ତି । ମିୟାନସେଲ ନାମକ ପାହାଡ଼ିଆ ଜାତିର ଲୋକ ଭିନଜଣ ଦାସକଟା ସଭସ ଓ ଜଣେ ସୁଆରକୁ ମାରିପକାଇ ଥିଲେ । ଅଧ୍ୟାଗେହମାନେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କଳା ଧ୍ୟୁଂସ କରିବାରୁ ସେମାନେ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି କଥିକ ହୁଅଲ ଯେ ଅମୀରଙ୍କର ଅଭିମତଜଡ଼ କଳାର ଅଧିକାଂସୂକ ଗୋଲମ ହୁଏଦରଶୌନ ଯେମନ୍ତ କାଗୁଲକୁ ଫେରିଗଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଚୋପରେ ଉତ୍ତାଇ ଦେଲେ ।

ତା ୧୫ ରାଜର ସମ୍ପାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜେନରଲ ବନଲ୍ଡ ସାହେବ ଶାନ୍ତ ଖୋଜାକ ଦାଢ଼ିକୁ ଅକ୍ରମଣ କରିବେ । କାନାହାରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ସହଜ ବାଟ ମିଳିଅଛି । କୌଣସି ଦାଢ଼ିଠାରେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ସେନା ନାହିଁ ଓ ସେଠା ଲୋକମାନେ ମିତ୍ରତା ରଖିବାର ଜଣାଯାଏ । ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଶରୀର ଓ ମନ ଅତି ଉତ୍ତମ ଅଛି ।

ତା ୧୫ ରାଜର ସମ୍ପାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜେନରଲ ରାବର୍ଟସ୍ ସୁଭରଗରଦାନ ଦାଢ଼ିର ଉତ୍କପ୍ରବେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଏଠାର ଲୋକମାନେ ବହୁଭାବ ରଖନ୍ତି ଓ ବାଟରେ କେହି ଗୋଟାଏସୁଦ୍ଧା ବନ୍ଧୁକ ମାରିନାହିଁ । ଅଭିଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ନିରାପଦ ଅଛି ।

(ପ୍ରସ୍ତ) ✓

ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିର୍ବାଚନ ।
ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ବୃତ୍ତଣ, ସୁଭରଂ ସେହି ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ତରରୂପେ ତଳାଇବା ନିମିତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମ ମୁଦ୍ରା ବ୍ୟୟିତ ହେଉ ଅଛି, ତଥାପି ସ୍ଥାନ ବିଶେଷରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଅଭାବ ହେଉ ବାଞ୍ଛିତ ଫଳ ଫଳ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ଦୁର୍ବଳତା ଚିରକାଳ ରହି ଅଛି, ଏହା କେବେ ପ୍ରକୃତ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବ ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ । ପ୍ରକୃତ ଜୀବନ୍ତ ଇନଫେକ୍ଟିବମାନେ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ବାଚନ ସମୟରେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ମ ମଧ୍ୟରେ ପକାଇ ଦେଉ ଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସବୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସମଭାବରେ ଶିକ୍ଷା ହେଉ ନ ଥିଲା । ପୁଣି ପୁସ୍ତକ ଲେଖକମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମତ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ନ ହେବାରୁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ନିରୁତ୍ସାହୀ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡରେ ହାଇ ଦେଇ ବସୁ

ଥିଲେ । ଅନୁମୋଦନେ ଅଶା କରିଥିଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବନ୍ତ ଇନଫେକ୍ଟିବର ଭାଗ ବିଷୟରେ ଟିକିଏ ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି, ଅଭାବ ସେ ଅବଶ୍ୟ ସମ୍ପାଦେକ୍ଷା ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳ ଜ୍ଞାନ କରିବେ ତାହାକୁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ଦେବେ, ମାତ୍ର ସେ ମହାଶୟ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲା ଜୀବନ୍ତ ଇନଫେକ୍ଟିବ ଗାଦିକ ଅଧିକାର କରି ସେହି ପୁରୁଣା ଶାଳିକ ଅନୁସରଣ କରି କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀରେ ଦୁଇ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକର ନାମ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି, ଏହାଦ୍ୱାରା କି ବିଶେଷ ଉପକାର ହେବ ତାହା ଅନୁମୁହିଁ ପାରୁ ନାହିଁ । ତେବେ ଏଭଳି କୁହାଯାଇ ପାରେ ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକାଧିକାରକ ପ୍ରତି ଜୀବନ୍ତ ଇନଫେକ୍ଟିବ ସମ ଭାବରେ ବିଚାର କରି ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏ ବିଚାରରେ ଭଲ ଫଳ ନାହିଁ । ଏପରି ବିଚାର ଅପେକ୍ଷା ସମ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଲଭ ହେବାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନେ ଅଧିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନେ କରୁଅଛୁ । ଯଦି ବୋଲିଯାଏ ସମାନରୂପରେ ଜ୍ଞାନ ହେବା ନିମିତ୍ତ ସେ ସମଗ୍ରୋପୀୟ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ବାଚନ କରିଅଛନ୍ତି, ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ, ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ “କବିତାବଳୀ” ଅଥବା “ଭ୍ରମରଜନ” ତଳଅଛି, ଏ ସ୍ତୁଳେ କବିତାବଳୀ ଓ ଭ୍ରମରଜନ କଦାପି ସମଜ୍ଞାନୋପାଦକ ପୁସ୍ତକ ନୁହନ୍ତି ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠକ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । ଯଦି ବୋଲିଯାଏ ସବୁ ପୁସ୍ତକ ସବୁଠାରେ ମିଳଇ ନାହିଁ, ସୁଭରଂ ଜୀବନ୍ତ ଇନଫେକ୍ଟିବ ଏହିପରି ଦୁଇ ଭିନ୍ନଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକର ନାମ କରି ଅଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଯେଉଁ ଠାରେ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକର ସୁବିଧା ଯାହାକି ସେ ତାହା ପଢ଼ାଇବ, ଅନୁମୋଦନେ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ବାଚନ ଆପତ୍ତିକ ଅନୁମୋଦନ କରୁ ନାହିଁ, ଏହା ବୃଥା ଆପତ୍ତି ମାତ୍ର । ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ପୁସ୍ତକ ଆସି ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ପଢ଼ିତ ହେଉଅଛି, ଉତ୍କଳ ଦେଶରେ ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ସ୍ଥାନାନ୍ତରରେ ମିଳି ନ ପାରିବ ଏହାର ଅର୍ଥ କଣ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲର ହାକିମ ସଂଖ୍ୟା କମ ନୁହନ୍ତି, ଯେଉଁ ସ୍କୁଲ ସକାଳଓଢ଼ି ଏକ ହାକିମ ଦେଖୁ ଅଛି ସେ ଉପରଓଢ଼ି ଆଉ ଏକ ହାକିମ ଦେଖୁ ଅଛି । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଯଦି ସବୁ ସ୍କୁଲରେ ପୁସ୍ତକ ନିୟମିତରୂପେ ନ ମିଳିବ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରରୁ ପୁସ୍ତକ ନ ଆଣିବେ ଓ ସୁ ଶିକ୍ଷାର ବାଧା ହେବ ତେବେ ଏହାପାଇଁ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୩୩

ପା ୨୮ ରେ ମାତ୍ରେ ଉପସ୍ଥଳ ସନ ୧୯୨୮ ମସିହା । ମୁ । ପୌଷ ୧୫ କ ସନ ୧୨୮୭ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସୁଲ ୪୧୫୩

ପୃ ୫୧ ଖ୍ୟା

ନଦୟା ଜଳର ପଥକର ଉତ୍କଳ ଭୋସରଫ
 ବିଷୟରେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏକ
 ଅଦେଶପତ୍ର ବାହାର ଅଛି । ସେଠାର ମାଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଡିଭିଜନ୍ ସାହେବଙ୍କର ଅବହେଳା ଭୁଲ
 ଅସାଧାରଣତା ଉଦ୍ୟାଦ ଦୋଷ ଦେଖାଇ
 ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାକୁ କ୍ଷମା ଭର୍ତ୍ତିନା
 କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କହୁଅଛନ୍ତି କି ସାହେବ ଯେ
 ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହାକୁ କ୍ଷମା-
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସଦକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେବାର ଉଚିତ
 ଅଟଇ କିନ୍ତୁ ତେଣେସରକର କରବାର ଆବଶ୍ୟକ
 ନାହିଁ । ଡି. ବି. ସାହେବ ଯେଉଁ ସଦରେ
 ଅଛନ୍ତି ସେହି ସଦରେ ରହିଲେ ମାତ୍ର ୨୫
 ହଜାର ଟଙ୍କା ଏହାକଠାରୁ ଆଦାୟ ହେବ ଓ
 ତହିଁ ସକାଶେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧୦ ହଜାରଟଙ୍କା
 ଲେଖାଏଁ ଏହାଙ୍କ ବେତନରୁ କର୍ତ୍ତନ ହେବ
 ଗଜପାଟଣାରେ ଅମଳମାନେ ବଦଳି ହେବେ
 ଏବଂ ଗଜପାଟଣାରେ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ହାକିମମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ କିଏ କ୍ଷମରମାଣରେ ଦାୟା ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ
 କରିବା କାରଣ ଏକ ହେବାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ
 ଅଛି ତାହା ତେଜ ସଂସ୍ଥାକୁ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବ-
 ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସେ ବିଷୟରେ ଅଜ୍ଞାନ ଦେବେ । ବାବୁ
 ଯଦୁନାଥ ସ୍ୱୟଂ ବାହାରରୁ ସହବାସୀ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ
 ସମ୍ମୁଖରେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କହୁ ଅଛନ୍ତି
 କି ସେ ନାମମାତ୍ର ସଭ୍ୟମାନ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରି ନାହାନ୍ତି । ସେ ଯେତେବେଳେ ଶୁଣିଲେ
 ମୋ ତାହାଙ୍କର ଆଜ୍ଞାୟ ଲୋକ ଗୋଷ୍ଠୀ କରିଅଛୁ

ଉତ୍କଳଶାଳ ତାହାକୁ ଉତ୍ତମା ଦେବାର ଉଚିତ
 ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାକୁ ଉତ୍ତମା ଦେବାର
 ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ ଅଛି ତାହା ନ କଲେ ତାହାକୁ
 ଅଇନାନୁସାରେ ମାଜୁଲ କରିବିବ । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଷୟରେ
 ଅନୁଭବ ହୋଇ ଅଛି । ଏସର କଠିନ
 ଅଜ୍ଞାନତା ତଥା ନ ଗଲେ କର୍ମରୁମାନେ
 ଅପଣା ଅପଣା ଦାୟିତ୍ୱ ଉତ୍ତମରୂପେ ତୁଳସ୍ୱ-
 କମ କରି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ଏଥିପରେ ସମସ୍ତ
 ଜଳର ପଥକର କର୍ମୀଙ୍କୁ ହେବାବସ୍ତା ଭଲକରି
 ବୁଝିବା ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ହୋଇ ଅଛି ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଏଥିପରେ ଭାରତେଶ୍ୱରମନ୍ଦିର
 ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ସକାଶେ
 ନିୟୁତ ଦୋଇଅବା କମିଶନର ସତ୍ୟମାନଙ୍କର
 ଯେଉଁ ଭାଲବା ଦେଇଥିଲୁ ତହିଁରେ ତ୍ରୁମ-
 ନିମ୍ନେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାଗଜାଙ୍କର ନାନ ଶୁଭ-
 ଯାଇଥିଲୁ । ତହିଁଉତ୍ତରୁ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ସତ୍ୟ
 ନିୟୁତ ହୋଇ ଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଶନରେ
 ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ନାନ ଭଲେ
 ଲେଖାଗଲ ଯଥା;—

- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ ସଭ୍ୟମାନ
- ” ମହାଗଜା କଲେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ
- ” ମହାଗଜା କଲେ କେଉଁ ହେଉ
- ” ବାବୁ ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ସ୍ୱୟଂବାହାରୁ
- ” ଗୋଧୁଣୀ ଜାଗିନାଥ ଦାସ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସ୍ୱୟଂ
 ” ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ
 ” ବାବୁ ଅନୁଦାପ୍ରସାଦ ଘୋଷ
 ” ବାବୁ ହରିବଲ୍ଲଭ ବୋଷ
 ” ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ
 କୁମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ, ବାଲେଶ୍ୱର
 ମହନ୍ତ ନାଗସୁଶାନ୍ତ, ପୁସା
 ଏ କମିଶନ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣ
 ମହାଗଜା ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଉତ୍କଳ
 ସମ୍ମାନ ସୂଚକ ସଦ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରଙ୍କ ସଦ
 ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉତ୍ସବ କାଳରେ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଅତଏବ
 ଭାରତେଶ୍ୱରମନ୍ଦିର ସମ୍ପତ୍ତି ସେମାନେ ବିଶେଷ-
 ରୂପେ ସଂଯୁକ୍ତ ରହି ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହାଗୁଣ
 ତାହାଙ୍କର କାର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଥିବ ।
 ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏ ଅଟ୍ଟାଳିକା ନିର୍ମାଣ ବିଷ-
 ୟରେ ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ହେବାର ଉଚିତ
 ଏଥିକୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାଗଜା ଅଜ୍ଞାନ
 ଓହ୍ଲାଇ ଭଲ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେ-
 ସ୍ତୁଲେ ସେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବନ୍ଦ୍ୟା ସାହେବଙ୍କ
 ନାମରେ କୋଡ଼ିଏହଜାର ଟଙ୍କା ଦୋକକୁ
 ଅର୍ଜୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ତୁଲେ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଭାରତେଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ସଜରକ୍ତି ଓ ତହିଁସଙ୍ଗେ
 ଅପଣାର ଉଚ୍ଚ ମର୍ଯ୍ୟଦା କରୁ କୃତଜ୍ଞତା
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ତଦୁପ ଉପଯୁକ୍ତ ଦାନ କରିବେ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କେଉଁଠିଠି ମହା-
 ଗଜା ଏଭେକାଲ ର୍ଣ ସୁଦ୍ଧାରେ ରୁଗିଥିଲେ

ଦେବଳ ଏକବର୍ଷ ଉତ୍କଳକୁ ନିଷ୍ଠୁର ପାଇଥିଲୁ ଏଥି ସମ୍ଭାଗେ ଯଦ୍ୟପି କି ସେ ଫୁଲୁରଞ୍ଜର ମହାଗଜାଳ ସଙ୍ଗେ ସରହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ତଥାତ ଏ ମହତ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ସେ ସାଧାନ୍ ସାରେ ଉତ୍କଳ ଜଗଦେ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି । ଶ୍ରୀମତୀ ଭୃଗୁଦେବୀ ଯେମନ୍ତ ଯଥାର୍ଥ ଯୋଗ୍ୟସାଧ ଦେଖି ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ ତାହାଙ୍କର ନାମ ଯେ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଚରସୁରଣୀୟ ହେବ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ଅଛି । ଅତଏବ ଅନୁମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି କି ଏହି ପୁର ମହାଗଜାଳ-ଠାରୁ କମିଣୀ ଆଗାନ୍ତରୂପ ଜୟାବ ପାଇ ଶୀଘ୍ର ଅଧିକାକା ନିର୍ମିତ ବିଷୟରେ ଯତ୍ନାଳ ହେବେ ।

କାକୁଲପୁର ।

ତା ୧୭ ଉତ୍କଳ ଦସ୍ୟୁରରେ ଲଢ଼ାହାରରୁ ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି କି ଏହିମାସ ତା ୧୩ ଉତ୍କଳରେ ଏକଦଳ ମଙ୍ଗାଳଜାତୀୟ ଲୁହାୟୁର କୁରମ ଉପତ୍ୟକାସିଦ୍ଧି କୋରସ୍ତୁ ମୁକାମ ନିକଟରେ ଜେନରଲ ରାବର୍ଟଙ୍କ ସେନାର ଗଣ୍ଡରମାନ ଅଧିକମଣ କରୁଥିଲେ । ଗଣ୍ଡରମାନ ସମସ୍ତ ରକ୍ଷା-ଦେଲ ଏବଂ ଅଧିକମଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବିସ୍ତର-ଲେକ ମସ୍ତପଡ଼ିଲେ । ଇଂରାଜଙ୍କର ଜ ୩ ଶ ଗୁରୁଖା ସିପାହି ଦୁଇ ଏବଂ କପ୍ତାନ ଗୋଡ, କପ୍ତାନ ପାବଲ ଏବଂ ଜ ୧୩ ଶ ସିପାହି ଆହତ ହେଲେ । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଅମିରଙ୍କର ସକା-ତକ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଉତ୍ତେଜନାରେ ସେମାନେ ଏପର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅମିରଙ୍କର ସିପାହି ପର ଲୁଗା ପିନ୍ଧିଥିବା ଲେକ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତମ କପ୍ତାନ ଏବଂ ଏକଜଣ ସିପାହି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆଦତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଆଉ ସମସ୍ତେ ସାମାନ୍ୟରୂପ ।

ତା ୧୮ ଉତ୍କଳ ଦସ୍ୟୁରର ଭାରସମ୍ପାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଖାଇବାର ଦାଃ ଓ ଭୂର୍ତ୍ତ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ କୌଣସି ଶୋଳମାଳ ନାହିଁ ବୋଲି ଜେନରଲ ସାମଗ୍ରାଉଜ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଜେନରଲ ବିଉଲଫିଙ୍କ ନିକଟରୁ ସଂବାଦ ଅସି-ଅଛି କି ସେ ଖୋଜାକ ଦାଃର ପୂର୍ବଦଗ ଅଧି-କାର କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସଜ୍ଜକ ନିର୍ମିତ ଓ ବାଟ ଦୁରସ୍ତ କରବାରେ ନିୟୁତ୍ ଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଲେକ ଗୁଜର ଲେଉ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦାଃର ଆରମ୍ଭରେ ରସଦ ମିଳିବାର ସୁନ୍ଦର ଆଶା ଦେଖାଯାଏ ।

ତା ୧୯ ଉତ୍କଳରେ ଦାକାରୁ ସଂବାଦ ଅସି ଅଛି କି ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟ ଆଗକୁ ବାଦାରି ଯାଇ ଅଛନ୍ତି କେବଳ ଦୁଇପଲଟନ ପଦାତକ ଓ ଏକପଞ୍ଚା ଦୋଡ଼ାସୁଅର ପଲରେ ଅଛନ୍ତି । ଜେନରଲ ତୋରନ୍ ଓ ମେଜର ଜାବାଗନାଣ ଜେଲଲବାଦ ବାଟେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଯାଆ କରି ଅଛନ୍ତି । ସେନାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ପାଞ୍ଚଦିନର ଖାଦ୍ୟ-ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଚୁର ରସଦ ମିଳୁଅଛି ।

କଳା ଅବଦୁଲ୍ଲୀଖନାଠାରୁ ତା ୧୯ ଉତ୍କଳରେ ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି କି ଖୋଜାକ ଦାଃ ପାରି ହୋଇ ଏକପଲଟନ ଦୋଡ଼ାସୁଅର ଏକପଲଟନ ପଦାତକ ଏବଂ ଦୁଇଦୋସ ସହଜ ଗୁଲ୍‌ନାଜ-ମାନେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଶତ୍ରୁ ସଙ୍ଗେ ରେଟ ନାହିଁ । ରସଦର କିଛି କଣ୍ଠା ଦୋଇଥିବାରୁ ତାହା ପ୍ରାପ୍ତି ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ଦେଉଅଛି । ରସଦ ସମ୍ପଦ ହେଲେ କନାହାର ଉପରେ ଚଢ଼ାଉ ଦେବ ।

ତା ୨୧ ଉତ୍କଳର ଏକ ଭାରସମ୍ପାଦରେ ଏହି-ପରି ଲେଖାଅଛି କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଶ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ କାକୁଲର ଅମିର ରୁସିୟ ରଜଦୁତଙ୍କ ସଙ୍ଗି ଅବଶିଷ୍ଟ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ସହଜ ଭୂର୍ତ୍ତମାନକୁ ପକାଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଯାକୁବ ଖାନକୁ ଅମିର କାବୁବାସରୁ ମୁକ୍ତ କରି କାକୁ-ଲରେ ରଖି ଅସିରୁନ୍ତି ଅମିରଙ୍କର କାକୁଲରେ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ପ୍ରଭୁ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ପକାୟୁନ ପୁକାରୁ ତାହାଙ୍କର ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ପକାତକ ଦୋଇଥିଲେ ।

ତା ୨୨ ଉତ୍କଳ ବିଶେଷ ଭାରସମ୍ପାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେହିଦିନ ସକାଳ ବେଳେ ଜେନରଲ ବ୍ରାଉନଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ଜେଲଲବାଦ କନା ବାଧାରେ ଅଧିକାର କଲେ ଜେଲଲବାଦ ନଗରଟି ଶେଷ ଦୋକାନ ସର୍ ଖୁଲ ଅଛି ଏବଂ ଲେକମାନେ ମୈତ୍ରଭାବ ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି ।

ଅଫଗାନ ସୁବର ବ୍ୟୟ ବିବଦେବ ।

ଅଫଗାନସ୍ଥାନ ସୁବର ବ୍ୟୟ ବିଷୟରେ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡରେ ଥିବା ଭାରତବର୍ଷୀୟ ବାଉଁସର ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟଙ୍କର ଏକ ମତ ନାହିଁ । ସର୍ ଯେ, ଆରୁ, ସେଣ୍ଟ, ସର୍ ବାଗ୍‌ସ୍ ଏଇସ ଏବଂ ସର୍ ଉଲ୍‌ସୁମ ମିରରଙ୍କର ମତ ଏହି ଯେ ଏ ସୁବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡକୁ ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସର୍ ଆଉ, ମଖ୍‌ଗମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଅରୁ, ଏ, ଜାଲିସ୍‌ର ସାହେବଙ୍କର ମତ ଏହି ଯେ ଉତ୍କ

ଅଧିକାଂଶ ଭାର ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡକୁ ସହଜାକୁ ହେବ । ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସେନେଟର ପାଲିମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ କରୁଥିଲେ କି ଏ ସୁବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଦେବାକୁ ହେବ ଅନୁମା-ନଙ୍କର ପରମବଳୁ ଫରୋସାହେବ ତତ୍ପର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ କରବାରେ ସର୍ ଖୁାପୋର୍ଡ ୩୧-ହୋଟ ସାହେବ କି ସେ ବଡ଼ମାନ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡର ଧନବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି ଏହି ଉତ୍କର ଦେ-ଲେ ଯେ ସୁବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଏକା ଭାରତବ-ର୍ଷର ଉପରେ ପଡ଼ିବ ଏପରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମତସ୍ତୁ କରି ନାହାନ୍ତି । ବିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ବ୍ୟୟର କେତେକ ଅଂଶ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ତାହା ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ସ୍ଥିର ହୋଇ ନାହିଁ ସମ୍ଭାବୁ ଏ ଚଷମ୍ଭରେ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ ହୋଇପାରେ । ପାଲିମେଣ୍ଟର ଉତ୍କର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ମତ ଏହି ଯେ ଭାରତବର୍ଷର ଗୁଜସ୍ତରୁ ଯାହା ଉତ୍କର ହେବ ତାହା ଭାରତ-ବର୍ଷ ବାସିନ୍ଦର ଖାତୁକୁ ଉଣା କରିବାପକ୍ଷରେ ବିସ୍ତୁତ ହେବ । ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ଏପ୍ର-କାର ମତାମତ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ପରମେଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ ପକ୍ଷରେ ଅଧିକାଂଶ ସଭ୍ୟଙ୍କର ମତ ପାସ୍‌ଗଲ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-ଣ୍ଟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଜ ୨୨୫ ଶ ଏବଂ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜ ୧୨୫ ଶ ସଭ୍ୟ ମତ ଦେଲେ ।

ଉପରଲିଖିତମତେ ଅଫଗାନସ୍ଥାନ ସୁବର ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ ପକ୍ଷରେ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡରେ ମତର ଐକ୍ୟ ନାହିଁ । ସେ ଭାରତବର୍ଷର ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦସହର ମତ ଏହି ଯେ ଏ ସୁବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡକୁ ଦେବାକୁ ହେବ ଅନୁମା-ନେ ଏହି ମତର ଅନୁମୋଦନ ବର୍ତ୍ତୁ ପ୍ରଥମତଃ ଭାରତବର୍ଷର ଆୟରୁ ବିଧିମିତ ବ୍ୟୟ ଯାଇ କିଛି ଟଙ୍କା ଉତ୍କର ଦେବାର ବଥା ନାହିଁ ସମ୍ପୁର ଏକ ହେବାବ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏବର୍ଷ ମେଷରେ ଭାରତବ-ର୍ଷର ଆୟରୁ ଦେବଳ ୫୧୫,୦୦,୦୦୦ଟଙ୍କା ଉତ୍କର ହେବାର ସମ୍ଭବନା ଏଥକୁ ସୁବର ବ୍ୟୟ ୫୧,୨୫,୦୦,୦୦୦ଟଙ୍କା ହେବାର ଅନୁମାନ ହୋ-ଇଅଛି । ଦୁଇସୁବରେ ଲାଭଦେବୁ ସାହୁର ଆୟ ହେବୁରୁ ଯେବେ କିଛି ଟଙ୍କା ବଳପଡ଼ିବାର ବଥା ଅଛି ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ବଦାଭବା ସମ-ୟରେ ଗଭବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଖୁଣ୍ଟାକ୍ଷରରେ ଲେକବ ବିକଟରେ ପ୍ରଲେ କରୁଥିଲେ କି ଏ ଟଙ୍କା ବେବଳ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ବ୍ୟୟ ନିମିତ୍ତ ବସିଲ ଓ ଏଥିରୁ ଆୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ

ଏକା ବ୍ୟୟ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଟଙ୍କା ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟୟରେ ଲଗାଇବା ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟୟ ଏକଥା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥଗାନ ଯୁକ୍ତ ମୂଳ କାରଣ ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ କାଜ ନ ହୋଇ ଉତ୍କଳେଷ ସଙ୍ଗେ ଯୁକ୍ତରୂପେ ସମ୍ପର୍କ ରଖିଲ । ଉତ୍କଳକୁ ରୁଷିୟାକୁ ଅଧିକରେ ରଖିବା ସକାଶେ ତେଣୁ କରୁଅଛି ଏବଂ ରୁଷିୟା ଅମିରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହକ୍ତା ହାସନ କରିବାର ଗଢ଼ା ହେବାରୁ ଅମିରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦୂତ ପଠାଇବା ଓ ସେହି ଦେଇ ଯୁକ୍ତରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବାକୁ ଉତ୍କଳବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡାଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ନୋହଲେ କାଗୁଲର ଅମୀର ହେବୁ ରୁଷିୟା କେନ୍ଦ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ରକ୍ଷା କରିବାର କୌଶଳି ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇ ନ ଥିଲା ତେବେ ଏ ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ କାହିଁକି ଉତ୍କଳବର୍ଷ ଉପରେ ପଡ଼ିବ । ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳବର୍ଷୀୟା କମ୍ପାନୀ କିମ୍ପୁରୁ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଶାସନ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍କଳବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡା କାହିଁକିର ଅପଣା ସାକ୍ଷାତ ଶାସନରେ ରଖିଲେ ତେବେବେଳେ ଯେଉଁ ଆଇନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଏକ ଧାରାର ମର୍ମି ଏହୁ ଯେ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କ୍ଷମତାପନ୍ନ ରାଜାର ଅକ୍ରମଣରୁ ପ୍ରକୃତରୂପେ ରକ୍ଷା କରିବା ଅଥବା କୌଣସି ଅବହାଳ ଓ ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଘଟଣାବଶତଃ ଅବଶ୍ୟକ ନ ହେଲେ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ସୀମାର ବହୁଦିଗରେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଗୁଣପୁରୁ ପାଲିମେଣ୍ଡାର ମଞ୍ଜୁରୀନା ହୁଅଯିବ ନାହିଁ । ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହୁପରି ସେ ସମୟରେ ହୋଇଥିଲା ବି ଭବିଷ୍ୟତ୍ ଅକ୍ରମଣ ନିବାରଣ ଅଥବା ଯଥାର୍ଥ ଅକ୍ରମଣର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷୀୟ ସିନା ଅପଣାର ଶୀମା ବାହାରକୁ ସିବେ ନାହିଁ ଓ ଯଦ୍ୟପି କୌଣସି କାରଣରୁ ପ୍ରେରତ ହେବେ ତେବେ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ହେବାକୁ ହେବ । ଏଥିରୁ ସାଠକମାନେ ଶୁଣିବୁପେ ଦେଖିବେ ଯେ ନ୍ୟାୟ ବରୁରେ ଏବଂ ଆଇନମତେ ଏ ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ଦେଶ ହୋଇ ନ ପାରେ ଓ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ନିଶ୍ଚିତ ଶୁକନାତିମାନେ ଅନେକ ଯୁକ୍ତି ଦେଖାଇ ଏହୁପରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ତଥାତ ଯେ

ପାଲିମେଣ୍ଡା ସକ୍ତ ଏ ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଉତ୍କଳବର୍ଷ ଉପରେ ପକାଇବାକୁ ମନସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏହା କେବଳ ଆତ୍ମନୀତକର କର୍ମବୋଧ ଅଟଇ । ଏବଂ ଏଥିରୁ ଏହୁପରି ଅକ୍ରମଣ ହୋଇପାରେ ଯେ ଉତ୍କଳମାନେ ଅପଣା ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯେଉଁ ମନୋଯୋଗୀ ଅଟନ୍ତି ଉତ୍କଳବର୍ଷର ସ୍ୱାର୍ଥ ଯକ୍ଷରେ ସେପରି ନୁହନ୍ତି ଯାହା କେହି ସୁଖର ବ୍ୟୟ ଏତକ ଯେ ପାଲିମେଣ୍ଡା ସକ୍ତରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ମଙ୍ଗଳାକାଂକ୍ଷିକର ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସିବ ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁ ମଙ୍ଗଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ସହାୟ ହୋଇ ସକ୍ତରେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଯତ୍ନଦ୍ୱାରା ଅଜ ନ ହେଉ କାଳେ ହୁଏଳ ଫଳିବାର ସମ୍ଭୂତି ଆଶା ଅଛି ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ପକ୍ଷିବାଦର ଜଳ ଓ ସବର୍ତ୍ତନେଟ ଜଳଜ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ମାରପିଟର ମାମଲରେ ସବର୍ତ୍ତନେଟ ବରଂଶସ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ସେଠା ହାଇକୋର୍ଟ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡାରେ ଅନୁସେଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେନେସନ ବିଅସିବ କ ନାହିଁ ଏକସମ୍ପରେ ମହାନ୍ତର ସଂପ୍ରଦାନ ।

ପ୍ରଧାନ ପାଠ୍ୟମାନେ ନିୟମ କରୁଅଛନ୍ତି କ ସତପତ୍ର ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପୁନଃବାର ନକାର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅଯିବ ନାହିଁ । ଏପରି ନିୟମ ହେଲେ ବଡ଼ କଠିନ ହେବ ମାନ ସତପତ୍ର ଆଇନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ନେକାରୁ ଲୋକେ ବର୍ତ୍ତମାନପରି ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ।

ରୁଶିୟା ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଲେଖାଯାଏ ଉକ୍ତ ବ୍ୟୟର ଦକ୍ଷିଣଗଣରେ ଏକପଂଥା ଶ୍ରେୟ ମାତ୍ର ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସାବସମସ୍ତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରେୟକରସଂଖ୍ୟା କ ୨୦୦ ଶହ ଅଧିକ ଏବଂ ଏହାଙ୍କର ସରଦାର ଜଣେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଦତ୍ତ ଦାସୁଣୀ ଗୁଣି । ଏ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଣ୍ୟ ଏକପଂଥା ନୋଟକାରୀକାରଣର ସରଦାର ଥିଲା । ରୁଶିୟା ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡା ଏହାକୁ ଧରଣା କାରଣ ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ତହିଁ ମିତ୍ର ୧୫ ହଜାର ଟଙ୍କା (ଗ୍ରାୟ ୫୨୨୫୦୦ ଟଙ୍କା) ପାରବୋଧିକ ସାଦଅଛନ୍ତି ।

ଇଂଲଣ୍ଡମାନ ଅବଶତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ବସ୍ତେଦହତାକୁ ବଦଳ ହୋଇଯିବାର ସମସ୍ତ କଥା ଠିକ ହୋଇଅଛି । କେବଳ ଜବଲପୁର କମ୍ପାନୀ ଉତ୍କଳ ପଶ୍ଚିମ ସଙ୍ଗେ ମିଶ୍ରିକ କ ନାହିଁ ଏତକ କଥା ବରୁଣଧାନରେ ଅଛି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର ମନ୍ତ୍ର ସାହେବ ବସ୍ତେଦ କାର୍ଯ୍ୟସକ୍ତ ଶିବେ । ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ପ୍ରଥମ ଦାଉଖଠାକୁ ଏ ବନୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡା କେନ୍ଦ୍ରର ଗତ ଶନିବାର କଲକତାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅଗାମୀ ସୋମବାର ଲେବସର ହେବ । ନବବର୍ଷର ସନ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ସନ ଏବଂ ତା ୨ ଉପ କାରୁଣ୍ୟରେ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡା ହାଇସରେ କାତଶାନ୍ତ ହେବ ।

ବାବୁ ଶାରଦାଚରଣ ମିତ୍ର ସମ୍ପ, ବ, କ, ଏଲ, ଦକ୍ଷିଣସକ୍ତ ମିତ୍ର ୫ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମାହାଜ କାର୍ଯ୍ୟସକ୍ତ ସେସର ସରୁରାୟନ ରବନସନ ଯୁକ୍ତାକ କର୍ମରୁ ଅବସର ନେଉଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କପରି ପଦ-ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅଧିକରୁ ।

ଫୁଲକମ୍ପୁରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ କୁରମମ୍ପାନର ତେବେରେ ୨୧ ସର ରେଜମେଣ୍ଡା କ ୨୦ ଶ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହାଜତରେ ଅଛନ୍ତି । ଦୁଇଜଣ ଉପରେ ବନା ଅଲରେ ବରୁକ ଫର କରୁବା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ କ ୧୮ ଶ ଉପରେ ଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିବାର ଅଭିପୋବ ହୋଇଅଛି । ଯୁକ୍ତ ନିୟମ ସମସ୍ତ ଜାଣି କଠିନ ଅଟଇ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକମିଶ୍ନରମାନେ ଅନ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପଶ୍ଚିମରେ ଗ୍ରମଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ତତ୍ପରମାସ ତା ୧୫ ଉପରେ ଏକହାବାଦରେ ପଦୁଷ୍ଟଲେ । ସେଠାରୁ କେଉଁଠାରୁ ସିବେ ସିର ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବସ୍ତେଦ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡା ଅନୁସେଧକମେ ସିକ୍ସପ୍ରଦେଶର ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ବହନ ଗୋରୁ ଇତ୍ୟାଦି କଶିବା କାରଣ ୫ ୫୦୮୧୫ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁ ସେଠାରେ ଥିବା ଶିଖମାନଙ୍କର ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ସକାଶେ ଏକ ଭଲ ଗୁଣୁଆ ଦେବା କାରଣ ଅର୍ଜୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ପାତ୍ରମାନେ ଏଥିରେ ବରୁଣ ହୋଇପାରିଲୁ ।

କଲକତା ଓ ତହିଁ ଅପସାଶ ଯୋଗାମାନେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ବଙ୍ଗଳା ଉତ୍କଳରେ ଉପାଦ ଏଥର ଏକ ସରୁରୁର ଚଣି କାର କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହାର ମର୍ମ ଏହି ସେ ଅପ୍ରେମାନେ ପୁରୁଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତଳ ଖର୍ଚ୍ଚା କରୁ ଲୁଗା କାରୁଅଛୁଁ, ମସଲ ଓ ପରଶମର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଗୁଣ ହୋଇଅଛି ତାହାକିତା ନୂତନ ଲାଭସେକ୍ତ୍ର ଚେତୁସ୍ କରୁଅଛି । ଏମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ସବୁ ଅକାଟ୍ୟ ଗୁଣି । ଏକାବେଳକେ ହୁଏବ ସୋଡ଼ ଦେଖାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସାହେବା ଓ ମୋଗଲର ପ୍ରକୃତ ବଦେଶୀୟ ପୋଷାକ ଶତକଡ଼ା ୫ ୨୯୦ ସାଧାରଣ ବସ୍ତାଦ ତନଟକା ଏବଂ ନଗଦ ଶଶ୍ରୁ ତନପଇସା ହୁଏବରେ କେବେ । ଏପୁ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ କେହି ଲୁଗା କମପାମରେ ଲୁଗା କାତପାରିବେ ନାହିଁ । ଶୁଣାଗଲ ଜଣେ ଯୋଗା ସକ୍ତ ଇତ୍ୟାଦିର ଖର୍ଚ୍ଚ ପୀର ୫ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରୁଅଛି । ଏମାନଙ୍କର ଏତେ ଏକତା ଦେଖି ଅପ୍ରେମାନେ ଶୁଣି ହୋଇଅଛୁଁ । ତତ୍ପ୍ର ଉମେଦଫିଦାର ମହାଶୟ କେତେକଜଣ ଯୋଗାର କାର୍ଯ୍ୟହିଁ ହେଲେ କରନ୍ତୁ ! ସେଥିରେ କ୍ଷତ କଣ ଗୁଣ ?

ସୁ, ସ,

ଜଜାର ମାଦା ଥିବାରୁ ବସ୍ତେଦର ସାତଗୋଟା ଦେଶୀୟ ବ୍ୟବସାୟୀ କୋଠି ଟଙ୍କା ଦେବାର ବନ୍ଦ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ କୋଠି ସମସ୍ତ କଥା ଓ କପାସୁତାର ବେପାର କରନ୍ତୁ । ଏମାନଙ୍କର ଦେଶ ପ୍ରାୟ ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହେବ ।

କାରୁଣ୍ୟକ୍ଷ ଶେଷ ହେଲେ ହିନ୍ଦୋସାନ ଓ ଅପଗାକ ସାନର ସୀମାବନ୍ଧି ହେବ । କଥିତ ହୁଅଇ ସେ ଉକ୍ତ ସୀମା ମୂଲ୍ୟମାନ ପଦକ ହେବ ଓ ଏହୁମଧ୍ୟରେ ସିକ୍ସ ଲକ୍ଷ ଠାରୁ କାଦାହାର ଉପଦ୍ୟକାର ସୁରକ୍ଷାଦାନ ସାଃ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ । କାରୁଣ୍ୟକ୍ଷ ଏତକ ରୁମି ବାହାରିବି ଓ ଇଂଲଣ୍ଡମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତୁ ଏହା ଅଧିକାର କରିବେ ।

ସେସମସ୍ତ ଅପଗାକତୋପ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବ ହୋଇଅଛି ସେସମସ୍ତ ପିଲର ଲୁହା ବା ଲହାଡ଼ ନିର୍ମିତ ଅଟଇ ଓ କେତେ

